

Rettelsesblad

Erstatter bemærkninger til forslag af 21. februar 2024

(Der er indarbejdet lovtekniske rettelser, samt bestemmelser om turisternes mineralaktiviteter i forslaget § 9 og aktiviteter i forbindelse med guidede ture i forslaget § 11)

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Forslaget er en videreførelse af den modernisering og udvikling af råstofområdet, som Naalakkersuisut igangsatte under Inatsisartuts forårssamling 2023.

Under Inatsisartuts forårssamling 2023 fremsattes Inatsisartutlov om mineralaktiviteter (EM2023/49) og en konsekvensændring af Inatsisartutlov om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven) (EM2023/50). Forslagene medførte, at området for almindelige (store) mineralaktiviteter blev udskilt fra råstofloven til sin egen lov.

Med forslaget udskilles følgende yderligere aktiviteter fra råstofloven til sin egen lov:

1. Enkeltpersoners indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse.
2. Småskalaområdet.
3. Udnyttelse af grus, sten og lignende mineraler til brug som byggematerialer eller anlægsmaterialer ved et byggeprojekt eller et anlægsprojekt i Grønland.

Sideløbende med forslaget fremsættes forslag om konsekvensændring af råstofloven.

Lov om Grønlands Selvstyre fastslår, at Grønlands Selvstyre kan overtage råstofområdet, og at Grønlands Selvstyre dermed får den lovgivende og udøvende magt inden for råstofområdet. Sagsområdet råstoffer er angivet på liste II i bilag til lov om Grønlands Selvstyre. Det følger af bestemmelsen i § 3, stk. 2, i lov om Grønlands Selvstyre, at sagsområder opført på bilagets liste II overgår til Grønlands Selvstyre på tidspunkter, der fastsættes af selvstyret efter forhandling med rigsmyndighederne.

Grønlands Selvstyre overtog råstofområdet den 1. januar 2010. Samtidig med Grønlands Selvstyres overtagelse af råstofområdet den 1. januar 2010 trådte Inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven) i kraft. Råstofloven blev vedtaget med henblik på at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af mineralske råstoffer og anvendelse af undergrunden i Grønland og aktiviteter i tilknytning dertil. Råstofloven er siden sin ikrafttrædelse i 2010 blevet ændret flere gange for at opdatere og tilpasse loven i takt med udviklingen på råstofområdet, i råstofindustrien og i samfundet.

Mineralområdet, der er en del af råstofområdet, har stor betydning for Grønland og det

grønlandske samfund. Naalakkersuisut ønsker at fortsætte udviklingen af råstofområdet, herunder mineralområdet, således at området i endnu større omfang bliver et væsentligt aktivitetsområde og en væsentlig industri i Grønland. En fortsat udvikling af mineralområdet vil bidrage til, at der skabes flere arbejdspladser og arbejdsopgaver for virksomheder inden for mineralområdet, og at mineralområdet i større omfang bidrager med indtægter til landskassen og den økonomiske udvikling til gavn for samfundet.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1. Formål

Forslaget er et led i Naalakkersuisuts strategi om at fastholde og videreudvikle det, som hidtil har været omtalt som ”småskala” i håbet om, at området på sigt kan udvikle sig til en lokalt forankret mineralindustri. Forslaget er desuden et led i Naalakkersuisuts strategi om at sikre, at området skal udgøre en reel indkomstmulighed for borgere. Det er Naalakkersuisuts vurdering, at gode og klare rammevilkår er vigtige for at kunne videreudvikle mineralområdet.

Forslaget skal også sikre befolkningens rettigheder til at udnytte egne naturressourcer, både i forhold til traditionel udnyttelse af mineraler og kommerciel udnyttelse. Også lokales muligheder for at udvikle projekter i mindre skala til egentlige mineprojekter lettes med forslaget.

Formålet med forslaget er derudover blandt andet at skabe en opdateret og mere enkel, klar, hensigtsmæssig og brugervenlig regulering. Opdateringen skal blandt andet ske på grundlag af praksis og erfaringer med anvendelsen af råstofloven siden dens ikrafttrædelse den 1. januar 2010 og udviklingen på småskalaområdet og i mineindustrien.

Forslagets formål er at bidrage til en hensigtsmæssig og effektiv efterforskning og udnyttelse af mineraler i mindre skala og udnyttelse af mineraler til brug som byggematerialer eller anlægsmaterialer ved et byggeprojekt eller et infrastrukturprojekt i Grønland. Hertil kommer udførelse af geoturismeaktiviteter vedrørende mineraler og indsamling og brydning af mineraler uden en tilladelse dertil.

Forslaget skal være en rammelov, der fastsætter de væsentligste principper for forvaltningen af området. Naalakkersuisut bemyndiges inden for denne ramme til at fastsætte nærmere bestemmelser og vilkår. Naalakkersuisut kan blandt andet fastsætte bestemmelser i bekendtgørelser, modeltilladelser og standardvilkår for tilladelser og godkendelser, som meddeles til en rettighedshaver eller en berettiget efter en godkendelse. Råstofloven fungerer på samme måde som en rammelov for reguleringen af råstofområdet.

Forslaget skal sikre, at de omfattede aktiviteter udføres forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed og hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med anerkendt god international praksis under tilsvarende forhold.

Ved forsvarlig ressourceudnyttelse forstås blandt andet, at aktiviteterne skal ske uden unødigt spild af ressourcer og under hensyntagen til samfundets interesser på kort og længere sigt. Det omfatter blandt andet samfundets interesser i udførelse af småskalaudnyttelse af mineraler med videre, aktivitetsskabelse og opbygning af erfaringer og kompetencer for fastboende og andre parter, der udfører aktiviteter omfattet af forslaget.

Kravet om samfundsmæssig bæredygtighed indebærer blandt andet, at der skal tages hensyn til en aktivitets samfundsmæssige bæredygtighed i bred forstand, når der træffes afgørelse om, hvorvidt der kan og bør meddeles en tilladelse eller materialegodkendelse. Der må for eksempel foretages vurderinger af de beskæftigelsesmæssige, sociale og strukturelle virkninger, som aktiviteterne kan have på samfundet og samfundsmæssige og økonomiske forhold, og af de foranstaltninger og forhold, som eventuelt kan og bør gennemføres for at fremme positive virkninger og undgå eller modvirke væsentlige negative virkninger.

Forslagets regler om samfundsmæssig bæredygtighed skal bidrage til at sikre, at planlægningen og forvaltningen af aktiviteter omfattet af forslaget også baseres på vurderinger af de konsekvenser, som aktiviteterne nationalt og lokalt kan have på samfundet.

2.2. Gældende ret

Nedenfor gengives i kort form den gældende retstilling for forslagets 3 hovedtemaer:

1. Enkeltpersoners indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse.
2. Småskalaområdet.
3. Udnyttelse af grus, sten og lignende mineraler til brug som byggematerialer eller anlægsmaterialer ved et byggeprojekt eller et anlægsprojekt i Grønland.

Om enkeltpersoners indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse

Råstofloven skelner mellem fastboende og ikke-fastboende personer og disses forskellige adgang til at indsamle og bryde mineraler uden en forudgående tilladelse. Råstofloven indebærer et forbud mod, at ikke-fastboende personer på egen hånd foretager indsamling af mineraler. Fastboende derimod kan i et vist omfang foretage indsamling og brydning af mineraler, dog er der pålagt visse begrænsninger i forhold til indsamlingsområdet og i værdien af det indsamlede (100.000 kr. grænsen), ligesom der skelnes mellem fastboendes erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige udførelse af disse aktiviteter.

Erfaringen med råstofloven har vist, at den fastboendes befolknings adgang til at indsamle og bryde mineraler er blevet strengere og mere kompliceret end ønsket.

Om småskalaområdet

En småskalatilladelse efter råstofloven kan kun meddeles fysiske personer. Tilladelsen er således personlig og kan ikke indgå som et aktiv i et selskab. Erfaringen har vist, at dette kan vanskeliggøre småskalaaktørens mulighed for at tiltrække investorer og rejse finansiering til

aktiviteterne. Dermed vanskeliggøres udviklingen af småskalaprojektet og muligheden for, at et småskalaprojekt kan vokse til større skala.

Råstofloven skelner mellem 2 tilladelsestyper på småskalaområdet: Tilladelse med eller uden eneret. En småskaltilladelse med eneret dækker et område på 1 kvadratkilometer, mens en småskalatilladelse uden eneret omfatter et helt kommuneområde. Afhængigt af tilladelsestypen kan rettighedshaveren anvende forskellige typer hjælpemidler (værktøj, maskiner mv). Rettighedshaveren kan dog efter ansøgning få godkendt anvendelse af andre hjælpemidler. Erfaringen med småskalaområdet har vist et behov for at simplificere reguleringen samt sikre mere klare retningslinjer for skillelinjen mellem, hvad en fastboende kan uden en tilladelse, og hvilke aktiviteter den fastboende kan udføre med tilladelse og underliggende godkendelser dertil.

Om udnyttelse af grus, sten og lignende mineraler til brug som byggematerialer eller anlægsmaterialer ved et byggeprojekt eller et anlægsprojekt i Grønland

Efter råstofloven er Naalakkersuisut myndighed for udnyttelsesaktiviteter af sand, grus mv., som anvendes til bygge- og anlægsmaterialer i projekter her i landet. Det vil sige, at mineraler udnyttet efter en sådan godkendelse ikke kan eksporteres ud af landet, men kun kan anvendes i Grønland. En godkendelse til at udnytte disse materialer gives på mere lempelige vilkår end øvrige udnyttelsesprojekter i større skala. Hensigten er at sikre nemmere adgang til bygge- og anlægsmaterialer her i landet, som vurderes at være et afgørende element i at sikre en fortsat økonomisk vækst.

2.3. Forslagets indhold

Forslaget liberaliserer og simplificerer enkeltpersoners adgang til at indsamle og bryde mineraler. Forslaget viderefører råstoflovens sondring mellem fastboende og ikke-fastboende, og fastboendes rettigheder udvides betydeligt.

Forslaget præciserer og skærper definitionen af "fastboende". Efter forslaget defineres en "fastboende" som en person, som har fast bopæl og fuld skattepligt til Grønland i de 5 forudgående år.

Efter forslaget kan fastboende fremadrettet anvende håndholdte mekaniske hjælpemidler, når de indsamler og bryder mineraler. Ligeledes kan fastboende efter forslaget udføre denne aktivitet i områder, hvor et selskab er meddelt tilladelse til efterforskning efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. Områder hvor der er meddelt udnyttelsestilladelser er dog fortsat udelukket fra fastboendes indsamling. Dette begrundes med, at udnyttelsestilladelser ofte er betydeligt mere fremskredne projekter, og der i højere grad er et sikkerhedsmæssigt hensyn, som skal varetages.

Dog vil områder omfattet af en tilladelse til efterforskning af mineraler, som er meddelt inden forslagets ikrafttræden, fortsat være omfattet af råstoflovens regler. Samtidig med

nærværende forslag fremsættes et forslag til ændring af råstofloven, hvorefter "fastboende" defineres på samme måde som i nærværende forslag, og beløbsgrænsen på 100.00 kroner for fastboendes indsamling uden tilladelse ophæves.

Hvad angår områder omfattet af efterforskningstilladelser, der meddeles efter forslagets ikrafttræden, vil fastboende kunne udnytte mineraler, der ikke er omfattet af tilladelsen. Efter de gældende standardvilkår for efterforskningstilladelser omfatter en tilladelse alle mineraler, undtagen kulbrinter og radioaktive mineraler. Efterforskningstilladelser, der meddeles fremadrettet, vil som udgangspunkt ikke komme til at omfatte mineraler, der er af særlig interesse for lokale aktører. Det vil betyde, at smykkesten og nogle nærmere bestemte samlermineraler som udgangspunkt ikke vil være inkluderet i efterforskningstilladelser, der meddeles fremadrettet, da disse mineraler vil være reserveret til fastboende.

Efter forslaget liberaliseres geoturismeerhvervet. Det vil sige, at det ikke længere kræver tilladelse og særskilt godkendelse at arrangere guidede ture for at fremvise landets geologi. Det er dog fortsat kun fastboende personer, som kan arrangere geoturisme.

Endvidere kan fastboende fremadrettet frit udføre mineraler fra Grønland, uanset mængde og uanset om mineralerne er indsamlet eller brudt i erhvervsmæssigt eller ikke-erhvervsmæssigt øjemed.

Efter forslaget kan ikke-fastboende, der har opholdt sig i landet de forudgående 3 måneder, indsamle en begrænset mængde, hvis indsamlingen er ikke-erhvervsmæssig. En ikke-fastboende må fortsat ikke bryde mineraler. Det vil sige, at den ikke-fastboende ikke må anvende hjælpemidler af nogen slags ved indsamlingen. Der er udelukkende tale om en mulighed for at foretage indsamling af løstliggende mineraler. Der foreslås en mængdebegrænsning, således at der tydeligt skelnes mellem den fastboende og ikke-fastboendes rettigheder. Hvis den ikke-fastboende ønsker at udføre en større mængde mineraler ud af landet, skal den ikke-fastboende kunne dokumentere, at den overskydende mængde enten er købt af en fastboende eller indsamlet i videnskabeligt øjemed.

Ikke-fastboende personer, der har opholdt sig i landet i mindre end 3 måneder, må fortsat ikke indsamle eller bryde mineraler, medmindre dette sker under deltagelse i en guidet tur arrangeret af en fastboende. Ikke-fastboende må fortsat heller ikke udføre mineraler uden en eksporttilladelse eller dokumentation for at have købt mineralerne af en fastboende.

Områder omfattet af en tilladelse til efterforskning af mineraler, meddelt inden forslaget ikrafttræden, vil fortsat være omfattet af råstoflovens regler. Det vil sige, at ikke-fastboende fortsat ikke kan indsamle mineraler i disse områder.

Ligesom det er tilfældet for fastboendes udnyttelse af mineraler vil ikke-fastboende, der har opholdt sig i landet de forudgående 3 måneder, i områder omfattet af efterforskningstilladelser

efter forslaget kunne indsamle mineraler, der ikke er omfattet af tilladelsen. Det vil sige, at ikke-fastboende kan indsamle de samme mineraler, som fastboende efter forslaget kan udnytte.

Forslaget udfaser småskala-konceptet, som vi kender det fra råstofloven. Fremadrettet vil det fortsat være muligt at ansøge om en tilladelse til mineralaktiviteter i mindre skala, men ordningen reformeres væsentligt. Grundet de væsentlige ændringer er det også fundet hensigtsmæssigt helt at udfase begrebet ”småskala”, således at den gamle og nye ordning ikke sammenblandes.

For det første udfases tilladelsestypen ”uden eneret”. Dette er en konsekvens af, at fastboendes rettigheder til at indsamle og bryde mineraler uden tilladelse (jf. ovenfor) er udvidet. Dermed er tilladelsestypen ”uden eneret” i det væsentligste overflødiggjort. Hvis den fastboende ønsker at anvende andre end håndholdte hjælpemidler, henvises personen til at ansøge om en tilladelse med eneret.

For det andet videreføres tilladelsestypen ”med eneret” med nogle få ændringer. Tilladelsesperioden forlænges til 5 år (tilladelsesperioden er 3 år efter råstofloven), således at tilladelsesperioden får samme varighed som en almindelig efterforskningstilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. Fremadrettet er rettighedshaveren til en eneretstilladelse forpligtet til at indsende en udnyttelses- og nedlukningsplan. Dette er en delvis videreførelse af den nuværende råstoflov, hvor rettighedshaveren er forpligtet til at opnå en såkaldt § 38-godkendelse, hvis denne vil foretage udnyttelse. Forslaget præciserer, hvad en udnyttelses- og nedlukningsplan skal indeholde, ligesom der sikres tydelig hjemmel til at kræve sikkerhedsstillelse for nedlukningsaktiviteter.

Som noget nyt skal nedlukningsplanen til en eneretstilladelse indeholde et estimat for, hvad det ville koste en tredjemand at gennemføre nedlukningen. Dette estimat anvendes til at vurdere, om aktiviteten reelt er en aktivitet i mindre skala, eller om aktiviteten er så omfattende, at den i stedet bør reguleres af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. Denne nyskabelse er udtryk for, at den nuværende råstoflov ikke indeholder klare definitioner af forskellen mellem småskala og almindelig skala, hvilket blandt andet vanskeliggør overgangen fra småskala til almindelig skala.

Forslaget udfaser 10 personers-grænsen som kendes fra den nuværende råstoflov. Fremadrettet er kendetegnet for en tilladelse i mindre skala ikke antallet af beskæftigede personer i tilladelsesområdet, men i stedet størrelsen af nedlukningsudgiften (jf. ovenfor).

Forslaget udfaser endvidere den såkaldte 100.000 kr. grænse. Efter gældende ret kan den fastboende indsamle og bryde mineraler til en værdi på op til 100.000 kr. om året uden tilladelse. Efter den nuværende råstoflov kræver det en småskalatilladelse, hvis den fastboende vil indsamle og bryde for en højere værdi end 100.000 kr. Fremadrettet er det ikke

mineralernes værdi som afgør, om den fastboende skal have en tilladelse eller ikke. Fremadrettet er der kun krav om tilladelse, hvis den fastboende ønsker eneret for et område eller blot ønsker at anvende mere end håndholdte hjælpemidler.

Forslaget indebærer også en udvidelse af rettighedshaverkredsen. Mens den nuværende råstoflovs småskatilladelser kun meddeles til fysiske personer, indeholder forslaget krav om, at rettighedshaver skal være enten en enkeltmandsvirksomhed eller et ApS eller A/S. Den bestemmende indflydelse i selskabet skal dog være kontrolleret af fysiske personer, som opfylder de samme krav om tilknytning til Grønland, som den nuværende råstoflov stiller. Dermed er der åbnet mulighed for, at mineralaktiviteterne kan drives i selskabsform og dermed har bedre muligheder for at sikre finansiering m.v, samtidigt med at kravet om personernes tilknytning til Grønland bevares.

Forslaget indebærer derudover adgang til, at samtlige tilladelses- og godkendelsestekster kan offentliggøres. Endvidere kan visse afgørelser truffet i medfør af Inatsisartutloven i tilknytning til tilladelsen eller godkendelsen offentliggøres. Forslaget skal sikre mere åbenhed og gennemsigtighed på området, herunder aktivt medvirke til at nedbringe grundlaget for misforståelser. Tilladelses- og godkendelsesdokumenterne vurderes (ligesom under den nuværende råstoflov) i høj grad at være standardtekster, mens eventuelle afgørelser truffet i henhold til tilladelsen eller godkendelsen forventeligt vil være mere konkrete og potentielt indeholde detaljerede oplysninger om rettighedshaveren eller andre. Derfor er der indarbejdet en formulering, hvor kun afgørelser som skønnes at have betydning for forståelsen af anvendelsen af Inatsisartutloven eller at være af interesse for offentligheden i øvrigt offentliggøres.

Forslaget indeholder, i modsætning til råstofloven, ikke bestemmelser om en råstofstyrelse. Det betyder, at den organisatoriske placering af forvaltningen i Naalakkersuisuts administration beslutes – som de fleste andre områder – af Formanden for Naalakkersuisut i dennes almindelige fordeling af ressortanliggender. Råstoflovens princip om en samlet og integreret myndighedsbehandling samt en-dørs-princippet er fastholdt i forslaget. Det betyder, at den myndighed eller de myndigheder, som efter Formanden for Naalakkersuisuts ressortfordeling er de relevante myndigheder, skal sikre en samlet og integreret myndighedsbehandling, ligesom at rettighedshavere og andre fortsat kan forvente blot at skulle kommunikere med én enkelt myndighed.

Forslaget indeholder endvidere hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte royalty.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget er i overensstemmelse med Naalakkersuisuts strategi om, at mineralsektoren skal være et vækstområde, som bidrager til landets økonomiske og erhvervsmæssige aktiviteter og vækst. En del af disse aktiviteter og denne vækst forventes at kunne ske gennem beskæftigelse af flere arbejdstagere og udførelse af virksomhedsaktiviteter i større omfang

inden for mineralsektoren. Det vil generelt bidrage til at øge erhvervsaktiviteterne, erhvervsindtægterne, de offentlige indtægter og levestandarden.

Forslaget tilsigter således at understøtte en række positive økonomiske og administrative virkninger for det offentlige og samfundet. Det er dog forbundet med stor usikkerhed at forsøge at anslå beløbsmæssigt, hvad forslagets virkninger vil være for de offentlige finanser. Det skyldes blandt andet, at mineralsektoren i meget vid udstrækning er påvirket af de globale konjunkturer, herunder verdensmarkedsprisen for mineraler. Desuden skyldes det, at mange og meget forskellige og varierende forhold vil have betydning for de mulige positive og negative virkninger.

Det forventes, at der generelt ikke skal afsættes væsentligt flere midler til faglig opkvalificering og udvidelse af personale, der beskæftiger sig med forvaltningen af mineralområdet. Hvis der alligevel opstår et behov for sådanne midler, vil disse så vidt muligt blive dækket af rettighedshaveres refusion af udgifter ved myndighedsbehandling.

Udover udgifter til en øget informationsindsats og opdatering af blanketter m.v. i opstartsfasen, forventes forslaget ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

De mulige positive virkninger vil blandt andet afhænge af, i hvilket omfang der meddeles tilladelser efter forslaget, og i hvilket omfang rettighedshavere udfører aktiviteter efter tilladelse og får indkomster i forbindelse dermed, herunder om rettighedshavere opnår udnyttelsestilladelser efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Forslaget medfører generelt ikke en forøgelse af de økonomiske eller administrative byrder for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Vedtagelse af en ny inatsisartutlov på området formodes at øge interessen for lokale mineralaktiviteter og derved medføre et øget aktivitetsniveau på området. Dette vil kunne påvirke miljø og natur i negativ retning.

Omfanget af eventuelle øgede aktiviteter kan ikke vurderes på forhånd, men da forslaget regulerer aktiviteter i mindre målestok, og forslaget har fokus på at begrænse miljømæssige påvirkninger, forventes forslaget kun at få begrænsede konsekvenser for miljø og natur.

Forslaget forventes ikke at medføre konsekvenser for folkesundheden.

Forslagets bestemmelser om ovennævnte emner svarer i det væsentligste til bestemmelserne om samme emne i Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget indebærer generelt en liberalisering og forenkling af mineralaktiviteter for fastboende enkeltpersoner. Forslaget vurderes derfor generelt at danne grundlag for, at flere af landets borgere kan begynde at drive erhverv inden for mineralområdet.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer med videre

Forslaget har i perioden fra den 12. oktober til den 17. november 2023 været offentliggjort på Naalakkersuisuts høringsportal www.naalakkersuisut.gl.

Forslaget har i samme periode været i høring hos følgende myndigheder, organisationer med videre:

Asiaq, Avannaata Kommunia, DCE, GEUS, Grønlands Landsret, Grønlands Erhverv, Grønlands Naturinstitut, Grønlands Politi, ICC, Kommune Kujalleq, Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Landslægeembedet, Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, Nuna Advokater, Nunagreen, NUSUKA, Qeqqata Kommunia, SIK, Tusass, Toldfunktionen, Transparency International Greenland, WWF, Urani naamik, Rådet for Grøn Omstilling, VedvarendeEnergi, Nuuk Fjords Venner, Visit Greenland, samtlige rettighedshavere med udnyttelsestilladelse efter Inatsisartutlov om mineralske råstoffer og samtlige rettighedshavere efter småskalatilladelser.

Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling modtog høringssvar fra de følgende myndigheder, organisationer med videre:

Amaroq Minerals Ltd, Anglo American, BDO, Bluejay Mining Plc, Bo Eder-Jensen, Energy Transition Minerals Limited, Greenfields Exploration Limited, Greg Barnes, Grønlands Erhverv, Grønlandsbanken, Hudson Resources Inc., Kaali Fencker, Kommune Kujalleq, Kommunarfik Sermersooq, Lumina Sustainable Materials A/S, Dykkerfirmaet MASIK, Nalik Ventures, Nuna Advokater, Palle Møller, Qeqqata Kommunia, Resource 500, SIK og Transparency International Greenland.

Der henvises til den kommenterede høringsoversigt, der vedlægges som bilag.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen er en formålsparagraf og kan således ikke udgøre en selvstændig hjemmel til at fastsætte vilkår eller træffe afgørelser. Bestemmelsen angiver alene, hvilke lovlige hensyn Naalakkersuisut kan tage i forbindelse med myndighedsbehandling efter forslaget.

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver forslagets hovedformål. Efter forslagets § 1, stk. 1, skal forslaget blandt andet sikre hensigtsmæssig regulering af mineralaktiviteter i Grønland. Det er således hensigten, at forslaget skal være en rammelov, der fastsætter de væsentligste principper for regulering og myndighedsbehandling af mineralaktiviteter og andre aktiviteter i forbindelse med mineralaktiviteter, og at Naalakkersuisut inden for disse rammer bemyndiges til at træffe afgørelse og fastsætte de nødvendige bestemmelser.

Bestemmelserne fastsætter blandt andet de overordnede rammer for, hvilke hensyn og forhold, som vil blive inddraget og omfattet af de standardvilkår og modeltilladelser, som vil blive udarbejdet på mineralområdet, og de afgørelser, som vil blive truffet af Naalakkersuisut på mineralområdet. Forslaget sikrer generelt, at der kan foretages en dynamisk fortolkning på mineralområdet, således at ny viden og teknologi på mineralområdet straks kan finde anvendelse, uden at det vil være nødvendigt med en ændring af lovgivningen.

Ved hensigtsmæssig efterforskning og udnyttelse forudsættes generelt, at aktiviteterne tilrettelægges og udføres på en hensigtsmæssig måde, herunder i overensstemmelse med hensynene anført i stk. 2. Hensigtsmæssig udnyttelse indebærer blandt andet, at forslaget skal medvirke til at sikre samfundet en rimelig andel af det økonomiske udbytte ved udførelse af mineralaktiviteter, herunder særligt udnyttelse af mineraler, og at disse aktiviteter skal foretages i overensstemmelse med samfundets behov på kort og længere sigt.

Ved effektiv efterforskning og udnyttelse forudsættes generelt, at aktiviteterne udføres på en effektiv måde, herunder i overensstemmelse med hensynene anført i stk. 2. Dette indebærer blandt andet, at forslaget skal medvirke til at sikre, at rettighedshaveren påbegynder udførelse af aktiviteterne omfattet af tilladelsen eller godkendelsen inden for rimelig tid efter, at det er muligt i perioden efter meddelelse, og at rettighedshaveren udfører aktiviteterne i tilladelsesperioden i overensstemmelse med relevante godkendelser uden unødige eller langvarige pauser eller afbrydelser. Det skal blandt andet medvirke til at undgå en ubegrundet og unødvendig "arealreservation" af et område.

Ved udførelse af aktiviteter i forbindelse med efterforskning og udnyttelse af mineraler skal generelt forstås alle andre aktiviteter, der har en tilknytning til de pågældende aktiviteter, herunder biaktiviteter eller sideaktiviteter til aktiviteter vedrørende efterforskning og

udnyttelse af mineraler. Udførelse af sådanne andre aktiviteter vil i nogle tilfælde kunne kræve en særskilt godkendelse.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen forudsættes det blandt andet, at aktiviteter udføres uden at skade befolkningens sundhed, og hensigtsmæssigt og forsvarligt med hensyn til sikkerhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

Bestemmelsen omfatter blandt andet den fysiske sikkerhed ved etablering og drift af bygninger, anlæg, installationer og infrastruktur med videre. Forslagets sundhedsbegreb skal fortolkes bredt og dækker både sundhed i forhold til arbejdsmiljø i forbindelse med den enkelte aktivitet og folkesundheden generelt.

Miljø omfatter almindelige miljøhensyn af betydning for mennesker, dyr, planter og natur ved foretagelse af aktiviteter omfattet af forslaget, jf. de særskilte kapitler herom.

Ved forsvarlig ressourceudnyttelse forstås blandt andet, at mineralaktiviteterne skal ske uden unødigt spild af ressourcer og under hensyntagen til samfundets interesser på kort og længere sigt. De omfatter blandt andet samfundets interesser i udførelse af mineralaktiviteter og udnyttelse af mineraler, aktivitetsskabelse, opbygning af erfaringer og kompetencer for lokale arbejdstagere og leverandører af varer og tjenesteydelser og indtægtsskabelse for Grønlands Selvstyre, lokale arbejdstagere og leverandører af varer og tjenesteydelser.

Forslagets regler om samfundsmæssig bæredygtighed skal bidrage til at sikre, at planlægningen og forvaltningen af aktiviteter omfattet af dette forslag også baseres på vurderinger af de konsekvenser, som aktiviteterne nationalt og lokalt kan have for samfundet.

Bestemmelserne indebærer således krav om en helhedsorienteret planlægning og forvaltning af alle aktiviteter omfattet af forslaget.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at myndighedsudøvelsen på mineralområdet organiseres som en samlet og integreret myndighedsbehandling. Myndighedsbehandlingen omfatter alle forhold vedrørende forslaget og dertil tilknyttede aktiviteter. Naalakkersuisut er således generelt den administrerende myndighed for de aktiviteter, der er omfattet af forslaget.

Dette betyder ikke, at samtlige administrative afgørelser, der træffes efter forslaget, er politiske beslutninger. Kompetencen til at administrere forslagets bestemmelser og træffe afgørelser efter forslaget er i vidt omfang delegeret til den Naalakkersuisoq, der er ressortansvarlig for mineralske råstoffer og/eller miljøforhold i forbindelse hermed eller underliggende styrelser.

De fleste afgørelser og al myndighedsbehandling efter forslaget vil derfor blive varetaget af den Naalakkersuisoq og det departement, eller dets underliggende styrelser, der har ansvaret for mineralske råstoffer.

Naalakkersuisut kan dog når som helst ændre denne delegation, herunder bestemme, at visse afgørelser efter forslaget træffes af det samlede Naalakkersuisut eller en Naalakkersuisoq med ansvar for et andet ressortområde.

Den samlede og integrerede myndighedsbehandling skal bidrage til en fortsat helhedsorienteret sagsbehandling på de teknisk vanskelige forvaltningsområder, som forudsætter kendskab til mineralaktiviteter, tilknyttede aktiviteter, mineraltilladelser, geologiske, tekniske og økonomiske forhold i forbindelse dermed og forhold, der kan have betydning for sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed i forbindelse dermed.

Endvidere skal den samlede og integrerede myndighedsbehandling sikre og styrke faglige miljøer, der til enhver tid kan varetage opgaver på det niveau, som forvaltningen af mineralområdet kræver, og som de nationale og internationale mineralvirksomheder forventer.

Bestemmelsen fastslår endvidere, at den eller de relevante myndigheder ved administrationen af forslaget også er den kompetente myndighed efter andre love og regler, i det omfang dette er muligt.

Til stk. 4

Efter denne bestemmelse er myndighedsbehandlingen og kommunikationen på mineralområdet organiseret efter det såkaldte en-dørs-princip. Det indebærer, at rettighedshavere og andre, der er omfattet af forslaget, generelt kommunikerer med en enkelt myndighed.

Til § 2

Bestemmelsen fastslår, at det er Grønlands Selvstyre, der har ejendomsretten til at råde over og udnytte mineraler i Grønlands undergrund og dermed også har retten til at udstede tilladelser vedrørende mineraler i Grønlands undergrund.

Det medfører blandt andet, at prøver udtaget efter en tilladelse efter forslaget tilhører Grønlands Selvstyre, når en tilladelse ophører. Dette gælder både prøver, der befinder sig i Grønland ved tilladelsens ophør og prøver, der befinder sig i udlandet.

Bestemmelsen er i overensstemmelse med selvstyreloven. Det følger af selvstyreloven, at Grønlands Selvstyre har ejendomsretten til at råde over og udnytte råstofferne i den

grønlandske undergrund, når selvstyret har overtaget råstofområdet. Se afsnit 6 i de almindelige bemærkninger til selvstyreloven. Grønlands Selvstyre overtog råstofområdet den 1. januar 2010.

Til § 3

Til stk. 1

Bestemmelsen fastlægger forslaget's geografiske anvendelsesområde i overensstemmelse med folkeretten, herunder De Forenede Nationers (FN's) havretskonvention af 10. december 1982.

Grønlands søterritorium strækker sig 3 sømil (5.556 meter) fra basislinjen. Kontinentalsoklen omfatter havbunden og dens undergrund i det område, der strækker sig fra ydergrænsen af søterritoriet i hele den naturlige forlængelse af landterritoriet til yderkanten af kontinentalsokkelmargenen. Det følger af artikel 76 i havretskonventionen.

Kontinentalsoklen kan altid udstrækkes til en afstand af 200 sømil fra de basislinjer, hvorfra bredden af søterritoriet måles. Det gælder også i de tilfælde, hvor kontinentalmarginens yderkant ligger nærmere ved disse basislinjer. I de tilfælde, hvor kyststatens kontinentalsokkel grænser op til andre stater's dele af soklen, skal afgrænsningen efter sokkelkonventionen fastsættes ved aftale mellem nabostaterne. Se artikel 76 i havretskonventionen.

Kontinentalsoklen ved Grønland er ikke fuldt afgrænset over for nabostaterne. En kyststats rettigheder over kontinentalsoklen er ikke betinget af formel okkupation eller nogen erklæring. Efter artikel 77a i havretskonventionen eksisterer rettighederne over kontinentalsoklen som sådan i sig selv og uafhængigt af, om der foreligger en afgrænsning af kontinentalsoklen.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at forslaget finder anvendelse på anlæg og indretninger med videre, som er i landterritoriet, søterritoriet, kontinentalsokkelområdet eller den eksklusive økonomiske zone ved Grønland, og som anvendes i forbindelse med aktiviteter omfattet af forslaget.

Til § 4

Til stk. 1

Som det fremgår af den foreslåede bestemmelse, tager forslaget's regler om miljøbeskyttelse også, men ikke udelukkende, sigte på klimatiske forhold (klimabeskyttelse) og beskyttelse af naturen (naturbeskyttelse). Dette er dog kun dette forslags udgangspunkt, idet bestemmelsen fastslår, at andet kan fremgå af konkrete bestemmelser.

I forhold til klimatiske forhold skal det bemærkes, at begrebet omfatter såvel de helt lokale mikroklimatiske forhold, aktivitetens CO2-bidrag samt konsekvenserne af fremtidige klimaændringer som for eksempel vandstandsstigninger.

Der kan være et overlap med konkrete bestemmelser i forslagets øvrige kapitler, der også tager sigte på miljøforhold. I tilfælde af overlap eller sammenfald vil den regel, der medfører den højeste miljøstandard, hvorved forstås det højeste niveau for miljøbeskyttelse, have forrang.

Ved anvendelse af forslagets regler om miljøbeskyttelse kan der blandt andet lægges vægt på de arktiske VVM-retningslinjer (Guidelines for Environmental Impact Assessment (EIA) in the Arctic) udarbejdet af Arctic Council under programmet Arctic Environmental Protection Strategy med de tilpasninger som følger af aktiviteternes omfang m.v.

Til stk. 2

Efter den foreslåede bestemmelse er klimabeskyttelse og naturbeskyttelse tilsvarende omfattet af forslagets regler om erstatningsansvar, andet ansvar for forurening, anden indvirkning på miljøet (miljøansvar) og erstatning for miljøskader.

Til § 5

Til stk. 1

Bestemmelsen henviser til definitionen af ”mineraler” i Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. For at sikre, at der er en enslydende definition af ”mineraler” på tværs af råstofområdet, er det bevidst fravalgt at nedskrive en særskilt definition af mineral-begrebet i forslaget.

Hvis definitionen i den ene inatsisartutlov på et tidspunkt tilpasses, vil definitionen automatisk være gældende på tværs af råstofområdet. Dette skal sikre en ensartet definition og praksis, og samtidigt modvirke, at der måtte opstå forskellige definitioner af samme begreb i de forskellige råstoflovgivninger.

Til stk. 2

Med bestemmelsen defineres begrebet ”lokale mineralaktiviteter”. Definitionen er en nyskabelse inden for råstofområdet. Bestemmelsen fastslår, at begrebet defineres som en beløbsgrænse bestående af den estimerede udgift til, at tredjemand udfører nedlukningsplanen.

Det bemærkes, at den i bestemmelsen fastsatte beløbsgrænse ikke påvirker bestemmelserne i forslagets kapitel 6 om materialegodkendelser. Der gælder samme regler og materialegodkendelser behandles ens, uanset om nedlukningsomkostningerne i forbindelse med ophør af aktiviteter er over eller under beløbsgrænsen i nærværende bestemmelse.

Til stk. 3

Efter bestemmelsen defineres fastboende som en person, der har fast bopæl i Grønland og er fuldt skattepligtig til Grønland – og som har været dette i de forudgående 5 år.

Til § 6

Til stk. 1

Aktiviteter der udføres uden tilladelse efter forslagets kapitel 2, er underlagt de almindeligt gældende miljøbeskyttelsesregler i § 6 i Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet. Den fastboende, der udfører aktiviteter efter stk. 1, er dermed underlagt følgende miljømæssige krav:

1. Indsamling og brydning af mineraler skal placeres et sådant sted udføres, så, faren og effekten af forurening begrænses bedst muligt.
2. Ved valg af tid og sted for indsamlingen og brydningen skal der tages hensyn til områdets karakter, herunder plante- og dyrelivet, den nuværende og fremtidige udnyttelse, samt mulighederne for en miljømæssig forsvarlig bortskaffelse af spildevand og affald, samt bekæmpelse af uheld.
3. Den, der udøver eller vil påbegynde indsamling og brydning af mineraler, skal træffe de til forebyggelse og imødegåelse af forurening nødvendige foranstaltninger og tilrettelægge virksomhedens drift på en sådan måde, at virksomheden i videst muligt omfang undgår at give anledning til forurening.
4. Ved indretning af virksomheders anlæg og ved tilrettelæggelsen af driften, herunder ved valg af produktionsprocesser, råvarer og hjælpestoffer, skal det sikres, at ressourceanvendelsen, forureningen og affaldsfrembringelsen begrænses bedst muligt.
5. Den, der har forårsaget forurening af luft, vand, is, fjeld eller jord, eller som har skabt risiko for, at en sådan forurening kan opstå, skal foretage de nødvendige foranstaltninger til at følgerne af forureningen effektivt forebygges eller afværges. Derudover skal den hidtidige tilstand søges genoprettet.

Til stk. 2

Bestemmelsen angiver, at aktiviteter omfattet af forslagets kapitel 2 ikke omfatter ret til at indsamle, bryde eller udføre radioaktive mineraler. Ved radioaktive mineraler forstås mineraler, der indeholder radioaktive grundstoffer. Det er for eksempel uran, thorium og plutonium. Opregningen er ikke udtømmende.

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter den fastboende befolknings særlige adgang til at indsamle og bryde mineraler uden særskilt tilladelse.

Bestemmelsen regulerer alene selve indsamlingen og brydningen af mineraler. Kræves der eksempelvis en tilladelse eller godkendelse til at færdes i et område efter anden lovgivning, fritager bestemmelsen ikke den fastboende for at indhente denne tilladelse eller godkendelse. På samme måde fritager bestemmelsen ikke den fastboende for at overholde anden lovgivning ved udførsel af aktiviteter i forbindelse med indsamling og brydning af mineraler. Er der eksempelvis i anden lovgivning fastsat bestemmelser, der begrænser brugen af visse transportmidler eller aktiviteter i et område, skal den fastboende iagttage disse begrænsninger, selvom brugen af transportmidlet eller aktiviteten udføres i forbindelse med indsamling eller brydning af mineraler efter bestemmelsen. På samme måde skal forbud i anden lovgivning respekteres. Er der i anden lovgivning nedlagt forbud mod at færdes eller udføre aktiviteter i et område, kan personer ikke med henvisning til nærværende bestemmelse færdes eller udføre aktiviteter i området. Dette gælder også i tilfælde, hvor den anden lovgivning ifølge sin ordlyd ikke gælder for råstofaktiviteter.

I tilfælde hvor der i anden lovgivning er fastsat bestemmelser, der begrænser brydning, indsamling eller nedbrydning af mineraler, vil disse bestemmelser også være gældende i forhold til indsamling og brydning af mineraler efter nærværende bestemmelse. Er der eksempelvis i en bekendtgørelse om fredning fastsat et forbud mod aktiviteter vedrørende indsamling eller brydning af mineraler, vil forbuddet fortsat være gældende, også selvom bekendtgørelsen ikke omhandler et geologisk fredet område efter forslaget § 10, stk. 1, nr. 4.

Der skelnes ikke mellem erhvervsmæssig og ikke-erhvervsmæssig indsamling og brydning for fastboende. Det formodes, at den fastboende, i det omfang den fastboende påtænker egentlig minedrift i mindre skala, foretrækker at benytte sig af muligheden for at ansøge om en eneretstilladelse for et bestemt område efter forslaget kapitel 3.

Bestemmelsen fastsætter, at den fastboende kan benytte håndholdte hjælpemidler til indsamling og brydning efter bestemmelsen. Både mekaniske og ikke-mekaniske hjælpemidler kan anvendes. Det afgørende er, at hele værktøjet kan håndholdes under brydningen, hvilket f.eks. udelukker brug af sprængstoffer og værktøjer med ekstern energiforsyning, f.eks. dieselgenerator mv. Det samme gælder anvendelse af kemiske metoder til udnyttelse eller adskillelse af mineraler. Dette begrundes med, at i det omfang der ønskes anvendt sådanne hjælpemidler, må det formodes at have en større indvirkning på bl.a. terrænet og personsikkerheden. Fastboende, der ønsker at anvende større hjælpemidler, kan henvises til at benytte sig af muligheden for at ansøge om en eneretstilladelse for et bestemt område efter forslaget kapitel 3.

Bestemmelsen fastsætter ikke nogen værdigrænse for mineraler, som indsamles eller brydes

efter bestemmelsen. Dermed afskaffes den i råstofloven såkaldte 100.000 kroners-grænse. Dette begrundes med, at der i alle tilfælde kun kan anvendes håndholdte hjælpemidler, hvorfor der højst kan forventes forholdsmæssigt begrænsede overflade-aktiviteter, samt at fastboende i tilfælde af større fund formodes at foretrække at benytte sig af muligheden for at ansøge om en eneretstilladelse for det pågældende område efter forslaget kapitel 3.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter en begrænsning i forhold til aktiviteter, der udføres efter stk. 1.

Efter bestemmelsen må fastboende, der udfører brydning uden tilladelse, ikke etablere skakter eller gruber med en dybde på mere end 1 meter målt i forhold til terrænet.

Bestemmelsen gælder både horisontalt og vertikalt. Der må således hverken brydes mineraler i en dybde på mere end 1 meter, ned i jorden eller eksempelvis ind i en fjeldside.

Begrænsningen på 1 meter måles fra det naturlige terræn.

Til stk. 3

Bestemmelse fastslår, at aktiviteter der udføres af lokale uden tilladelse ikke medfører, at den person, der udfører aktiviteterne på grundlag af disse aktiviteter kan opnå nogen rettigheder over det område, hvori aktiviteterne udføres.

Bestemmelsen gælder uanset hvor aktiviteten udføres, både områder der allerede er omfattet af en tilladelse til efterforskning af mineraler efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter og områder, hvor der ikke i forvejen er meddelt godkendelse eller tilladelse til mineralaktiviteter.

Der vil således ikke kunne opnås rettigheder til at udføre aktiviteter i et område omfattet af en tilladelse til efterforskning af mineraler efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, da området allerede er omfattet af en mineraltilladelse med eneret. Dette gælder uanset om de mineraler, der søges rettigheder til at efterforske eller udnytte, er omfattet af tilladelsen med eneret til efterforskning efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, og uanset om de aktiviteter der ønskes udført kan udføres ved siden af de aktiviteter, der udføres efter tilladelsen med eneret til efterforskning.

Udføres aktiviteterne efter stk. 1 i et område, der ikke i forvejen er omfattet af en tilladelse til mineralaktiviteter, kan den der udfører aktiviteterne ansøge om en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter efter Inatsisartutlovens kapitel 3, der dækker området. En person, der har udført aktiviteter efter stk. 1 i et område, får dog ikke fortrinsret til en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter i området.

Bestemmelsen skal sikre, at der ikke opstår konflikter mellem rettighedshavere efter efterforskningstilladelser efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter og fastboende, der

indsamler eller bryder mineraler efter bestemmelsens stk. 1, samt at der ikke kan sættes spørgsmålstegn ved den eneret, der er indeholdt i en efterforskningsstilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Det følger endvidere af bestemmelsen, at en rettighedshaver efter en efterforskningsstilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter har første retten til at udføre mineralaktiviteter i området omfattet af efterforskningsstilladelsen, da denne, modsat den fastboende, er indehaver af en rettighed meddelt af Naalakkersuisut.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter, at fastboende ikke behøver særskilt eksportgodkendelse for at udføre mineraler fra Grønland. Bestemmelsen fritager ikke den fastboende for at skulle dokumentere at opfylde betingelserne for at være fastboende efter bestemmelsen, f.eks. i forbindelse med en grænsekontrol.

Til stk. 5

Bestemmelsen indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til efter ansøgning at bestemme, at en person der ikke er fastboende kan omfattes af stk. 1-4, når det skønnes rimeligt ud fra personens tilknytning til Grønland.

Dispensation dertil kan for eksempel meddeles, hvis personen har opholdt sig uden for Grønland af uddannelsesmæssige årsager, har været udstationeret uden for Grønland i arbejdsmedfør, eller på grund af sygdom har opholdt sig uden for Grønland.

En lignende bestemmelse om dispensation fra krav om ophold og skattepligt til Grønland ses i § 14, stk. 3, vedrørende 5-årskravet til rettighedshavere til tilladelser til lokale mineralaktiviteter.

Til § 8

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører adgangen for ikke-fastboende, som har opholdt sig i Grønland de foregående 3 måneder, til at indsamle mineraler. Bestemmelsen præciserer dels en årlig mængdebegrænsning, dels at indsamlingen udelukkende kan ske i et ikke-erhvervsmæssigt øjemed.

Videre fastsætter bestemmelsen, at indsamlingen udelukkende vedrører løstliggende mineraler. Dermed er brydning ved hjælp af værktøjer af en hver art udelukket.

Det er alene personer, som har opholdt sig i Grønland de foregående 3 måneder, der kan indsamle mineraler efter bestemmelsen. Det vil sige, at eksempelvis turister, der opholder sig i Grønland i en kortere periode ikke kan indsamle mineraler efter bestemmelsen.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at den ikke-fastboende, som har opholdt sig i Grønland de foregående 3 måneder, kan udføre de mineraler, som denne har indsamlet i overensstemmelse med begrænsningerne i stk. 1. Det vil sige, at den ikke-fastboende ikke behøver eksportgodkendelse til denne form for udførelse.

Videre fastsætter bestemmelsen, at der heller ikke er behov for særskilt eksportgodkendelse, hvis den ikke-fastboende kan dokumentere, at den mængde mineraler, som overstiger mængdebegrænsningen i stk. 1, er købt af en fastboende. Dokumentation kan f.eks. foreligge ved forevisning af en kvittering.

Det er alene personer, som har opholdt sig i Grønland de foregående 3 måneder, der kan udføre mineraler efter bestemmelsen. Det vil sige, at eksempelvis turister, der opholder sig i Grønland i en kortere periode, ikke kan udføre mineraler efter bestemmelsen.

Til § 9

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at personer der har opholdt sig mindre end 3 måneder i Grønland ikke må foretage indsamling eller brydning af mineraler, medmindre dette sker under en guidet tur efter forslaget § 11.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at en ikke-fastboende som udgangspunkt kun kan foretage udførsel af mineraler, hvis personen er meddelt en eksportgodkendelse dertil. Dette gælder uanset om udførslen er erhvervsmæssig eller ikke-erhvervsmæssig, jf. dog stk. 3.

Til stk. 3

Bestemmelsen angiver, at en person der ikke er fastboende uden eksportgodkendelse dertil må foretage ikke-erhvervsmæssig udførsel af mineraler fra Grønland, hvis mineralerne er købt af en fastboende og købet kan dokumenteres, f.eks. ved forevisning af kvittering.

Ved køb af mineraler fra fastboende omfattes tillige mineraler købt under en guidet tur arrangeret af fastboende, jf. forslaget § 11.

Efter bestemmelsen kan en person, der ikke er fastboende herunder for eksempel en turist, uden eksporttilladelse dertil foretage ikke-erhvervsmæssig udførsel af mineraler fra Grønland, hvis alle de følgende betingelser er opfyldt:

1. Mineralerne er købt af en fastboende person.
2. Købet kan dokumenteres, f.eks. ved forevisning af kvittering.

Formålet med bestemmelsen er at gøre det nemt for en person, der ikke er fastboende, herunder for eksempel en turist, at købe mineraler i Grønland og udføre dem fra Grønland. Formålet med bestemmelsen er videre at gøre det nemt for en fastboende person, der sælger mineraler i Grønland, ikke at skulle henvise til, at der før udrejse skal ansøges om en eksportgodkendelse hos Naalakkersuisut. De nævnte forhold medfører videre, at udførsel af mineraler købt af en fastboende ikke medfører administrative omkostninger til udstedelse af eksportgodkendelser med videre hver gang en person, der ikke er fastboende, herunder for eksempel en turist, køber et mineral af en fastboende person og ønsker at udføre mineralet fra Grønland.

Begrænsningen i forslagets stk. 3 til mineraler købt af fastboende personer sikrer, at Naalakkersuisut i tilstrækkeligt omfang kan føre tilsyn og kontrol med salg af mineraler til og udførsel af mineraler foretaget af en person, der ikke er fastboende i Grønland, herunder en turist.

Til stk. 4

Efter bestemmelsen kan ikke-fastboende uden eksportgodkendelse dertil frit udføre mineraler, der er indsamlet eller brudt i videnskabeligt øjemed.

Bestemmelsen regulerer alene mineraler indsamlet eller brudt i forbindelse med videnskabelige undersøgelser, der ikke er omfattet af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. Udførsel af mineraler der er indsamlet eller brudt i forbindelse med videnskabelige undersøgelser af mineraler samt dermed forbundne aktiviteter, vil være omfattet af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Til § 10

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter områdebegrænsninger for aktiviteter omfattet af forslagets §§ 7 og 8.

Efter bestemmelsen kan enkeltpersoners indsamling eller brydning efter forslagets §§ 7 og 8 ikke finde sted i områder, hvor der efter Inatsisartutloven er meddelt en tilladelse efter forslagets kapitel 3 eller en materialegodkendelse efter forslagets kapitel 5.

Efter bestemmelsen kan enkeltpersoners indsamling eller brydning efter forslagets §§ 7 og 8 heller ikke finde sted i områder, som er omfattet af en udnyttelsestilladelse meddelt i medfør af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, eller områder omfattet af et kommissorium efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter § 44, efter kommissoriet er sendt i offentlig høring. Heraf følger modsætningsvist, at enkeltpersoners indsamling eller brydning efter forslagets §§ 7 og 8 kan finde sted i områder, som er omfattet af en forundersøgelser- eller efterforskningstilladelse meddelt i medfør af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter samt

tilladelse til videnskabelige undersøgelser meddelt i medfør af samme lov, medmindre et område er omfattet af et kommissorium efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter § 44, og kommissoriet er sendt i offentlig høring.

Afslutningsvis følger det af bestemmelsen, at enkeltpersoners indsamling eller brydning efter forslaget §§ 7 og 8 heller ikke kan finde sted i områder, som er geologisk fredet.

Til stk. 2

Bestemmelsen begrænser brydning efter § 7, således at mineraler, der er omfattet af en eneretstilladelse til efterforskning efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, alene må brydes som biprodukt.

Efter den hidtidige praksis giver en efterforskningstilladelse eneret til alle mineraler undtagen kulbrinter og radioaktive mineraler. Dette er indeholdt i standardvilkårene for efterforskningstilladelser. Fremadrettet vil antallet af mineraler, der som standard er omfattet af en efterforskningstilladelse, blive begrænset, således at en efterforskningstilladelse som udgangspunkt ikke vil omfatte smykkesten og andre mineraler af særlig interesse for lokale aktører. Dette vil give fastboende mulighed for at bryde smykkesten m.v. i områder omfattet af efterforskningstilladelser efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Smykkesten er den gruppe af mineraler, som fastboende typisk retter sine aktiviteter mod, og ændringen skal tilgodese Inatsisartutlovens målsætningen om at øge lokales muligheder for at udnytte mineraler.

Endvidere vil andre mineraler af særlig interesse for lokale aktører blive undtaget. Det kan eksempelvis være sjældne mineraler af interesse for stensamlere. Forudsætningen for at undtage denne gruppe af mineraler er, at de ikke vil kunne udnyttes kommercielt i større omfang, og således ikke er interessante for rettighedshavere efter efterforskningstilladelser efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Ændringen vil blive foretaget enten ved en ændring af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, en bekendtgørelse udstedt i medfør af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter eller en ændring af praksis ved meddelelse af efterforskningstilladelser efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Ændringen vil alene gælde for områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt efter den 1. oktober 2024. Se hertil § 77, stk. 5.

At mineraler omfattet af en efterforskningstilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter alene må brydes som biprodukt efter forslaget § 7 betyder, at en fastboende uden tilladelse ikke må udføre brydning, der retter sig mod udnyttelse af mineraler omfattet af tilladelsen og at disse mineraler, i det omfang de brydes, ikke må udnyttes kommercielt.

Da fastboende uden tilladelse ikke forventes at transportere en større mængde mineraler, der ikke må udnyttes kommercielt og således er et spildprodukt, bort fra tilladelsesområdet, vil den eneret, som en rettighedshaver efter en tilladelse til efterforskning efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, forblive intakt, selvom mineraler omfattet af tilladelsen kan brydes som biprodukt.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at fastboende, der udfører indsamling eller brydning i et område omfattet af en eneretstilladelse til efterforskning efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, skal respektere rettighedshaveren efter efterforskningstilladelsens rettigheder til at udføre mineralaktiviteter.

Dette betyder, at rettighedshaveren efter efterforskningstilladelsen har en fortrinsret til at udføre mineralaktiviteter i området omfattet af tilladelsen. En fastboende uden tilladelse skal således vige i tilfælde, hvor en fastboende ønsker at udføre aktiviteter, der ikke er forenelige med rettighedshaverens aktiviteter eller til gene for disse. Det er en forudsætning, at de aktiviteter der udrøres af rettighedshaveren er godkendt af Naalakkersuisut.

Til stk. 4

Bestemmelsen er en undtagelsesbestemmelse til stk. 1. Det følger af bestemmelsen, at enkeltpersoners indsamling eller brydning efter forslagens §§ 7 og 8 alligevel kan finde sted i områder nævnt i stk. 1, nr. 1-3 og stk. 2, hvis personen kan dokumentere, at der foreligger en skriftlig aftale herom med den relevante rettighedshaver for området. Dermed sikres en aftalefrihed og mulighed for fleksibilitet i områder, hvor rettighedshaverens aktiviteter er koncentreret til en bestemt aktivitet, et bestemt mineral, et bestemt tidspunkt på året eller lignende, og hvor enkeltpersoners indsamling eller brydning efter forslagens §§ 7 og 8 ville kunne sameksistere med rettighedshaverens interesser.

Til § 11

Til stk. 1

Bestemmelsen er en nyskabelse i forhold til den eksisterende råstoflov. Med bestemmelsen liberaliseres geoturismeerhvervet, således at den fastboende ikke længere skal have særskilt godkendelse for at arrangere guidede mineralture. Retten til at udføre geoturisme er dog fortsat forbeholdt fastboende. Bestemmelsen fritager ikke den fastboende for at indhente godkendelser eller tilladelser, som er nødvendige efter anden lovgivning vedrørende de planlagte geoturismeaktiviteter, f.eks. krav til fartøjer til passagerbefordring m.v.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen må ikke-fastboende under guidede ture efter stk. 1 udføre de samme aktiviteter, under de samme forudsætninger, som den fastboende, der arrangerer turen.

Til stk. 3

Efter bestemmelsen finder de samme regler om udførelse af mineraler anvendelse på mineraler indsamlet eller brudt under en guidet tur efter stk. 1, som for mineraler generelt.

Det vil sige, at ikke-fastboende personer, der har opholdt sig i Grønland i de forudgående 3 måneder, kan udføre 1 kg mineraler i et kalenderår. Ikke-fastboende personer, der har opholdt sig i Grønland i mindre end 3 måneder, må kun udføre mineraler, såfremt de har en eksportgodkendelse dertil eller kan dokumentere, at mineralerne er købt af en fastboende, eksempelvis arrangøren af den guidede tur.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter områdebegrænsninger for aktiviteter omfattet af stk. 1.

Efter bestemmelsen må guidede mineralture ikke finde sted i områder, hvor der efter Inatsisartutloven er meddelt en tilladelse efter forslaget kapitel 3 eller materialegodkendelse efter forslaget kapitel 5.

Efter bestemmelsen kan guidede mineralture heller ikke finde sted i områder, som er omfattet af en udnyttelsestilladelse meddelt i medfør af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, eller områder omfattet af et kommissorium efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter § 44, efter kommissoriet er sendt i offentlig høring. Heraf følger modsætningsvist, at guidede mineralture kan finde sted i områder, som er omfattet af en forundersøgelses- eller efterforskningstilladelse meddelt i medfør af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter samt tilladelse til videnskabelige undersøgelser meddelt i medfør af samme lov, medmindre et område er omfattet af et kommissorium efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter § 44, og kommissoriet er sendt i offentlig høring.

Afslutningsvis følger det af bestemmelsen, at guidede mineralture heller ikke kan finde sted i områder, som er geologisk fredet.

Til stk. 5

Bestemmelsen er en undtagelsesbestemmelse til stk. 2. Det følger af bestemmelsen, at guidede mineralture alligevel kan finde sted i områder nævnt i stk. 2, nr. 1-3, hvis den fastboende som arrangerer den guidede mineraltur kan dokumentere, at der foreligger en skriftlig aftale herom med den relevante rettighedshaver for området. Dermed sikres en aftalefrihed og mulighed for fleksibilitet i områder, hvor rettighedshaverens aktiviteter er koncentreret til en bestemt aktivitet, et bestemt mineral, et bestemt tidspunkt på året eller lignende, og den guidede mineraltur ville kunne sameksistere med rettighedshaverens interesser.

Til § 12

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder en generel hjemmel for Naalakkersuisut til at fastsætte bestemmelser om indsamling, brydning og udførsel efter forslaget kapitel 2, herunder at fastsætte særlige regler for brug af bestemte hjælpemidler, definition af en række tilladte hjælpemidler og om bestemte mineraler. Det kan for eksempel være visse værdifulde eller sjældne mineraler, som for eksempel tugtupit, diamanter, safirer, rubiner, smaragder, chrysoberyl og opaler.

Endvidere vil Naalakkersuisut efter bestemmelsen kunne fastsætte særlige bestemmelser om udførsel, herunder f.eks. at bestemte mineraler eller mineraler fra bestemte områder eller lignende kun kan udføres, hvis der er meddelt en særskilt eksportgodkendelse.

Til stk. 2

Det følger af bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om, at der for bestemte mineraler skal foretages en særlig værdivurdering før mineralerne må sælges eller udføres.

Bestemmelsen har til formål at hindre, at mineraler sælges til priser under markedsprisen med henblik på at omgå relevant lovgivning, herunder eksempelvis skattelovgivningen.

Til § 13

Til stk. 1

Efter bestemmelsen kan der for et nærmere afgrænset område og på nærmere fastsatte vilkår meddeles en eneretstilladelse til lokale mineralaktiviteter. Dermed udgår muligheden i den nugældende råstoflov for at meddele tilladelser uden eneret.

Eneretten indebærer, at der ikke kan meddeles en konkurrerende tilladelse for det samme område.

Tilladelser meddelt efter bestemmelsen omfatter både efterforskning og udnyttelse. Alle mineraler er omfattet undtagen radioaktive mineraler. Ved radioaktive mineraler forstås mineraler, der indeholder radioaktive grundstoffer. Det er for eksempel uran, thorium og plutonium. Opregningen er ikke udtømmende.

Til stk. 2

Rettighedshaver til tilladelsen har uden særskilt eksportgodkendelse ret til at udføre mineraler, som er udnyttet efter tilladelsen, herunder mineraler udtaget til test.

Bestemmelsen skal læses i sammenhæng med § 20, stk. 3, hvorefter Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om, at der for bestemte mineraler skal foretages en særlig værdivurdering før mineralerne må sælges eller udføres. Bestemmelsen har til formål at

hindre, at mineraler sælges til priser under markedsprisen med henblik på at omgå relevant lovgivning, herunder eksempelvis skattelovgivningen.

Til § 14

Bestemmelsen fastsætter krav til rettighedshaveren til en tilladelse til lokale mineralaktiviteter. Kravene gælder fra tidspunktet for meddelelse af tilladelsen og i hele tilladelsesperioden.

Til stk. 1

Bestemmelsen er en nyskabelse i forhold til den nugældende råstoflov. Bestemmelsen fastsætter, at rettighedshaveren (modsat nugældende råstoflov om småskatitilladelser) skal være registreret som erhvervsdrivende i Grønland, samt have hjemsted i Grønland. Bestemmelsen angiver endvidere, hvilke konkrete virksomhedsformer, rettighedshaveren skal være registreret som.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter krav til den bestemmende indflydelse i rettighedshaverselskabet. Der kan være tale om en person eller flere personer i forening.

Det er den eller de ultimative ejere, der skal leve op til kravene. Udøves den bestemmende indflydelse i rettighedshaverselskabet af en eller flere juridiske personer, er det udøvelsen af den bestemmende indflydelse i disse juridiske personer, der er bestemmende for om kravet er opfyldt.

Efter bestemmelsen skal de fysiske personer med bestemmende indflydelse i rettighedshaverselskabet have – og i de 5 forudgående år have haft – folkeregisteradresse i Grønland samt fuld skattepligt til Grønland.

Har en person i en periode inden for de sidste 5 år haft folkeregisteradresse uden for Grønland, eller i perioden ikke haft fuld skattepligt til Grønland, anses den 5-årige periode for at være afbrudt. Ansøgeren vil således ikke opfylde kravet og vil derfor ikke kunne få meddelt en tilladelse, medmindre Naalakkersuisut bestemmer andet efter stk. 3. Se bemærkninger til stk. 3.

Desuden skal personerne være myndige på tidspunktet for tilladelsens meddelelse og i hele tilladelsesperioden. Personerne skal således være i stand til at forpligte sig efter tilladelsen med videre.

Det påhviler rettighedshaveren at kunne dokumentere, at kravene er opfyldt.

Til stk. 3

Bestemmelsen indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til helt eller delvist at fravige de tidsmæssige krav om perioder på mindst 5 år i stk. 2, nr. 1 og 2, når det skønnes rimeligt ud fra personens tilknytning til Grønland.

Dispensation dertil kan for eksempel meddeles, hvis personen har opholdt sig uden for Grønland af uddannelsesmæssige årsager, har været udstationeret uden for Grønland i arbejdsmedfør, eller på grund af sygdom har opholdt sig uden for Grønland.

En lignende dispensationsadgang ses i § 7, stk. 5, vedrørende 5-års kravet til fastboende.

Til stk. 4

Efter bestemmelsen kan samme rettighedshaver ikke være meddelt flere end 5 tilladelser i samme kalenderår. Hvis en rettighedshaver ansøger om meddelelse af en 6. tilladelse inden for samme kalenderår, kan den 6. tilladelse ikke meddeles, før en af de allerede meddelte tilladelser enten er tilbageleveret eller overdraget til anden side.

Endvidere kan ingen, hverken fysiske eller juridiske personer, have bestemmende indflydelse i flere end 5 rettighedshaverselskaber samtidigt. Formålet med bestemmelsen er at modvirke såkaldt stråmandsvirksomhed, hvor fastboende, som opfylder tilhørskravene i stk. 2, indsættes som ejere af selskaber ”på skrømt” og dermed muliggør omgåelse af reglerne om tilknytningskrav.

Til stk. 5

Efter bestemmelsen skal rettighedshaveren i hele tilladelsesperioden have de nødvendige tekniske og faglige formåen (sagkundskab) og økonomiske og finansielle formåen (finansielle kapacitet) til at udføre aktiviteterne efter tilladelsen og opfylde forpligtelserne vedrørende tilladelsen og eventuelle tilknyttede godkendelser m.v.

Rettighedshaveren skal således have en vis økonomisk kapacitet og fornøden sagkundskab. Almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincipper medfører generelt, at krav vedrørende økonomi og sagkundskab skal sættes i forhold til, at der typisk vil være tale om en mindre virksomhed med en begrænset aktivitet og dertilhørende mere enkle værktøjer, køretøjer og maskiner.

Den sagkundskab og økonomiske baggrund, der kræves i et konkret tilfælde, vil afhænge af aktiviteterne omfang, kompleksitet og risiko med videre. Der tilstræbes en rimelig proportionalitet mellem aktiviteterne omfang og karakter.

Til § 15

Til stk. 1

Efter bestemmelsen meddeles en tilladelse for en tilladelsesperiode på 5 år.

Tilladelsesperioden svarer til tilladelsesperioden for almindelige efterforskningstilladelser, som meddeles efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. Der vurderes ikke at være vægtige argumenter for, at disse 2 tilladelsestyper skal have forskellige løbetider. Med forslaget strømlines tilladelsesstrukturen på tværs af råstoflovgivningen.

Til stk. 2

Bestemmelsen definerer tidspunktet tilladelsesperioden løber fra. Forslaget kodificerer eksisterende administrativ praksis.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer, hvilke forhold der skal være opfyldt for forlængelse af tilladelsesperioden nævnt i stk. 1.

Bestemmelsen angiver, at hvis rettighedshaveren har opfyldt alle forpligtelser vedrørende tilladelsen og aktiviteter efter tilladelsen, herunder eventuelle underliggende godkendelser, i den oprindelige tilladelsesperiode efter stk. 1 og har påbegyndt udførelse af aktiviteter vedrørende udnyttelse af mineraler eller andre kommercielle aktiviteter, har rettighedshaveren ret til en forlængelse af tilladelsesperioden. Andre kommercielle aktiviteter kan for eksempel være aktiviteter vedrørende geoturisme.

Til stk. 4

Bestemmelsen regulerer varigheden af forlængelser. Efter bestemmelsen forlænges tilladelsesperioden første gang med en 5-årig periode. Eventuelle efterfølgende forlængelser sker med 3 år ad gangen. Denne ordning kendes fra efterforskningstilladelser som meddeles efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. Der vurderes ikke at være vægtige argumenter for, at disse 2 tilladelsestyper skal have forskellige løbetider. Med forslaget strømlines tilladelsesperioderne på tværs af råstoflovgivningen.

Bestemmelsen angiver endvidere, at ved nye forlængelser finder kravene i stk. 3 tilsvarende anvendelse som ved den første forlængelse.

Til stk. 5

Efter bestemmelsen skal der ansøges om forlængelse af tilladelsesperioden, inden tilladelsen udløber. Efter bestemmelsen skal ansøgningen være Naalakkersuisut i hænde, inden tilladelsen udløber. Sendes ansøgningen f.eks. med brevpost, skal brevet være modtaget hos Naalakkersuisut, inden tilladelsen udløber.

Udløber tilladelsen f.eks. den 31. december, kan der ikke ansøges om forlængelse efter denne dato.

Til stk. 6

Bestemmelsen indeholder en hjemmel til at fastsætte ændrede tilladelsesvilkår ved enhver

forlængelse af tilladelsesperioden, når den samlede tilladelsesperiode forlænges til en periode på mere end 10 år.

Det kan for eksempel være ændrede vilkår om rettighedshaverens forpligtelser efter tilladelsen eller aktivitetsplanerne, i det omfang de ikke anvendes i forbindelse med udførelsen af udnyttelsen af mineraler eller andre aktiviteter efter tilladelsen.

Til stk. 7

Bestemmelsen angiver, at tilladelsesperioden for en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter ikke kan være længere end 30 år.

Til § 16

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer tilladelsens ophørstidspunkt. Bestemmelsen indebærer, at en småskalatilladelse kan ophøre på et tidligere tidspunkt end den i tilladelsen meddelte periode efter § 15. Det vil for eksempel ske, hvis Naalakkersuisut inden da godkender, at rettighedshaveren tilbageleverer tilladelsen, eller at Naalakkersuisut tilbagekalder tilladelsen.

Til stk. 2

Bestemmelsen præciserer, at rettighedshaveren inden tilladelsens ophør skal have opfyldt alle forpligtelser efter tilladelsen, herunder nedlukningsaktiviteter efter reglerne herom, undtagen efterfølgende overvågning.

Bestemmelsen har særligt fokus på varetagelse af miljømæssige og sikkerhedsmæssige hensyn og sikring af oprydning med videre ved nedlukning og ophør af aktiviteter i overensstemmelse med de hensyn, der er angivet i forslaget's formålsbestemmelse.

Rettighedshaverens forpligtelse til at udføre miljøovervågning og andre efterfølgende aktiviteter og foranstaltninger vil dog stadig bestå efter at en tilladelse ophører efter stk. 1.

Til § 17

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer tilladelsesområdets standardstørrelse. Angivelse af en standard for områdestørrelse vurderes hensigtsmæssig både for ansøger og for administrationen. Henset til standardområdets relativt lille størrelse vurderes der ikke at være behov for at etablere endnu mindre tilladelsesområder.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen kan en tilladelse til lokale mineralaktiviteter ikke meddeles i områder, hvor der efter Inatsisartutloven er meddelt en tilladelse efter forslaget's kapitel 3 eller

materialegodkendelse efter forslaget kapitel 5.

Efter bestemmelsen kan en tilladelse heller ikke meddeles i områder, som er omfattet af en enerettstilladelse meddelt i medfør af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. Dette gælder både efterforsknings- og udnyttelsestilladelser.

Afslutningsvis følger det af bestemmelsen, at en tilladelse heller ikke kan meddeles i områder, som er geologisk fredet.

Til § 18

Bestemmelsen fastslår, at tilladelse til lokale mineralaktiviteter fritager en rettighedshaver for at skulle opfylde krav i areallovgivningen om arealtildeling i og uden for tilladelsesområdet til bygninger og anlæg, der er godkendt af Naalakkeruisut efter forslaget.

Naalakkersuisuts godkendelse af en udnyttelsesplan efter forslaget regler herom, herunder for eksempel om etablering af et udnyttelses anlæg, andre anlæg eller bygninger, vil samtidig være en tilladelse til at benytte det pågældende areal på den godkendte måde efter areallovgivningen.

Til § 19

Efter bestemmelsen kan rettighedshaver udføre efterforskning og udnyttelse af mineraler ved hjælp af håndholdte hjælpemidler uden yderligere godkendelse. Både mekaniske og ikke-mekaniske hjælpemidler omfattes, når blot de er håndholdte. Bestemmelsen indebærer, at rettighedshaveren uden yderligere godkendelse kan udføre de samme typer aktiviteter uden godkendelse, som en fastboende ville kunne uden tilladelse dertil efter forslaget kapitel 2. For en nærmere beskrivelse henvises til bemærkningerne til bestemmelserne i kapitel 2.

Samtidigt følger det af bestemmelsen, at hvis en rettighedshaver ønsker at udføre andre aktiviteter end aktiviteter med håndholdte hjælpemidler, skal rettighedshaveren opnå godkendelse efter forslaget kapitel 4, herunder udarbejde udnyttelsesplan og nedlukningsplan m.v.

Til § 20

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder en hjemmel til at fastsætte bestemmelser om et højeste antal tilladelser til lokale mineralaktiviteter, som på ethvert tidspunkt kan være i kraft.

Bestemmelsen gør det muligt for Naalakkersuisut at foretage en regulering af lokale mineralaktiviteter under hensyntagen til forholdene nævnt i forslaget formålsbestemmelse.

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder hjemmel til at fastsætte bestemmelser og træffe afgørelse om, at et nærmere afgrænset område skal reserveres til lokale mineralaktiviteter.

Hvis et område reserveres efter bestemmelsen, kan der ikke meddeles almindelige tilladelser til efterforskning eller udnyttelse af mineraler efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter i det omfattede område.

Det er formålet med bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan reservere områder, som er særligt egnede til lokale mineralaktiviteter, således at lokalt forankrede virksomheder har fortrinsret til at udføre aktiviteter i de pågældende områder.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte bestemmelser om, at nærmere bestemte mineraler skal vurderes inden de sælges eller udføres.

Til § 21

Bestemmelsen vedrører overgangen fra en tilladelse til lokale mineralaktiviteter til en udnyttelsestilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. Bestemmelsen i stk. 1 og 2 er overført fra § 42 i Inatsisartutlov om mineralaktiviteter med enkelte lovtekniske tilpasninger. Der er ikke tiltænkt indholdsmæssige forskelle fra § 42 i førnævnte lov.

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører en ret for rettighedshaveren efter en tilladelse til lokale mineralaktiviteter til at få meddelt en tilladelse til udnyttelse af mineralerne efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter og andre bestemmelser og vilkår derom, hvis rettighedshaveren har påvist og afgrænset en udnyttelig forekomst af mineraler, som rettighedshaveren vil udnytte, og opfyldt alle forpligtelser vedrørende tilladelsen til lokale mineralaktiviteter og aktiviteter efter tilladelsen.

Rettighedshaveren skal i forbindelse med ansøgning om en tilladelse til udnyttelse af mineralerne efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, iagttage reglerne der er gældende efter denne inatsisartutlov.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at det er Naalakkersuisut, der vurderer, om betingelserne for at kræve en udnyttelsestilladelse meddelt er opfyldt.

Naalakkersuisut har til enhver tid ret til at foretage sin egen vurdering af det indsendte materiale, herunder også med rådgivning og bistand fra eksterne parter. Naalakkersuisut er i den forbindelse ikke bundet af konklusionerne i den af rettighedshaver indsendte

dokumentation, uanset om dokumentationen er udfærdiget og underskrevet af en dertil autoriseret person.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer følgevirkningen af, at der meddeles en udnyttelsestilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter efter stk. 1. Efter bestemmelsen vil meddelelsen af en udnyttelsestilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter medføre, at tilladelsen til lokale mineralaktiviteter tilbagekaldes.

Endvidere følger det af bestemmelsen, at der kan fastsættes vilkår om, at tilbagekaldelsen ikke skal medføre en igangsættelse af nedlukning og eventuel miljøovervågning, men at forpligtelserne hertil i stedet overføres til den nye tilladelse. Bestemmelsen skal modvirke, at de almindelige tilbagekaldelsesvirkninger i form af nedlukning m.v., ikke igangsættes på et område, hvor der forventes snarlig igangsættelse af yderligere aktiviteter.

Til § 22

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører rettighedshaveres rapportering til myndighederne.

Bestemmelsen indeholder en hjemmel til at fastsætte bestemmelser og vilkår for en tilladelse om, at rettighedshaveren skal indlevere rapporter til Naalakkersuisut om udført efterforskning og udnyttelse, eventuelle udførte geoturismeaktiviteter og andre udførte aktiviteter efter tilladelsen og resultaterne deraf. Efter bestemmelsen kan der desuden fastsættes bestemmelser og vilkår for en tilladelse om, at rettighedshaveren skal indlevere kopier af rapporter, opgørelser, regnskaber og andre dokumenter og data om udnyttelsen og resultaterne deraf og om eventuelle efterforskningsresultater og data og prøver derfra og rettighedshaverens fortolkninger, konklusioner og anbefalinger derom, samt prøver og borekerne.

Der kan efter bestemmelsen endvidere fastsættes bestemmelser om indlevering af rapporter og kopier af rapporter, opgørelser regnskaber og andre dokumenter og data med videre som anført ovenfor i en bekendtgørelse eller som vilkår i eller standardvilkår for tilladelser eller godkendelser. Bestemmelserne eller vilkårene skal fastsættes i overensstemmelse med forslaget og dets formål.

Til stk. 2

Bestemmelsen angiver, at rettighedshaverens rapporteringer, efterforskningsresultater og udnyttelsesresultater, data, prøver og fortolkninger, konklusioner og anbefalinger med videre, som indleveres til Naalakkersuisut, er fortrolige i en periode på 5 år fra fristen for indlevering til Naalakkersuisut.

Det er nødvendigt at fastsætte regler om fortrolighed, da de nævnte oplysninger generelt kan

være forretningshemmeligheder eller erhvervshemmeligheder, som bør være og behandles som fortrolige i en rimelig fortrolighedsperiode. Det kan give andre en uberettiget fordel, hvis Naalakkersuisut er eller kan blive forpligtet til at udlevere disse oplysninger med videre, herunder eksempelvis ved en aktindsigtsanmodning.

Bestemmelsen er i overensstemmelse med Landstingslov om offentlighed i forvaltningen. Det følger af lovens § 3, stk. 1, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, at nærmere angivne myndigheder, sagsområder eller arter af dokumenter, for hvilke bestemmelserne i §§ 7-14 i almindelighed vil medføre, at begæring om aktindsigt kan afslås, skal være undtaget fra loven.

Oplysningerne efter stk. 1 vil som udgangspunkt være omfattet af §§ 12-14 i Landstingslov om offentlighed i forvaltningen. Bestemmelsen i stk. 2 vil således sammen med de nævnte bestemmelser i Landstingslov om offentlighed i forvaltningen sikre, at oplysninger, der udveksles i Naalakkersuisut og sendes til udvalg i Inatsisartut, er undtaget fra aktindsigt.

Efter bestemmelsen er fortrolighedsperioden 5 år, jf. dog stk. 3, fra tidsfristen for indlevering til Naalakkersuisut. Dog bortfalder fortroligheden i alle tilfælde ved tilladelsens ophør, uanset om der er gået 5 år siden indleveringsfristen. Efter tilladelsens ophør er der ikke noget beskyttelseshensyn at tage i forhold til rettighedshaveren, og det er nødvendigt for Naalakkersuisut at kunne offentliggøre alt det indleverede materiale for at sikre ligebehandling af alle potentielle ansøgere af tilladelser i det samme område.

Til stk. 3

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut i fortrolighedsperioden kan offentliggøre generelle oplysninger om de fortrolige oplysninger rapporteringer, data, prøver og fortolkninger med videre.

Efter bestemmelsen skal Naalakkersuisut inden en offentliggørelse af sådanne generelle oplysninger sende oplysningerne til rettighedshaveren og oplyse til rettighedshaveren, at rettighedshaveren kan sende bemærkninger dertil og en eventuel begrundet indsigelse mod offentliggørelsen af alle eller nogle af oplysningerne inden for en fastsat rimelig tidsfrist på mindst 14 kalenderdage. Hvis rettighedshaveren inden for tidsfristen sender en indsigelse mod offentliggørelse af alle eller nogle af oplysningerne, offentliggør Naalakkersuisut ikke disse oplysninger, hvis hensynet til rettighedshaverens interesse i fortrolighed findes at overstige Naalakkersuisuts interesse i offentliggørelse af de omhandlede oplysninger.

Naalakkersuisuts interesse i at offentliggøre oplysninger af generel karakter kan eksempelvis være hensyn til befolkningens sikkerhed, en lovbunden pligt til at offentliggøre visse oplysninger eller i forbindelse med markedsføring af Grønlands geologi. Ved afgørelsen af om generelle oplysninger efter bestemmelsen kan offentliggøres på trods af en indsigelse fra rettighedshaveren, kan der bl.a. tages hensyn til rettighedshaverens eventuelle kommercielle

interesse i at holde oplysningerne fortrolige, om offentliggørelse af oplysningerne vil være i strid med regler på en børs, hvor rettighedshaveren er registreret og om den enkelte rettighedshaver kan identificeres på trods af oplysningernes generelle karakter.

Til stk. 4

Bestemmelsen angiver, at når fortrolighedsperioden efter stk. 2 er ophørt, har både rettighedshaveren og Grønlands Selvstyre ejendomsret til og ret til frit at råde over og anvende de indleverede rapporter, efterforskningsresultater, udnyttelsesresultater, data, prøver og fortolkninger, konklusioner og anbefalinger med videre.

Grønlands Selvstyres ejendomsret omfatter alene materiale der kan henføres til grønlandske mineralaktiviteter. Rettigheder til eksempelvis software og metoder, der er benyttet ved frembringelse af materialet, overgår ikke til Grønlands Selvstyre.

I praksis indeholder tilladelser efter den nugældende råstoflov ofte tilsvarende bestemmelser. Det samme forventes at komme til at gælde for tilladelser efter forslaget. Det vurderes dog at være mere hensigtsmæssigt, at bestemmelsen fremgår direkte af forslaget.

Til stk. 5

Bestemmelsen indeholder en hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser og vilkår om forholdene nævnt i stk. 1-4. Det kan for eksempel være bestemmelser eller vilkår om rapporternes indhold, form og hyppighed, herunder om indlevering på bestemte tidspunkter, ved udførelse af bestemte aktiviteter og indtrædelse af bestemte begivenheder eller forhold.

Det kan for eksempel også være bestemmelser eller vilkår om Naalakkersuisuts mulighed for offentliggørelse af generelle oplysninger om bestemte aktiviteter, resultater, begivenheder og forhold.

Til § 23

Til stk. 1

Bestemmelsen indebærer en forpligtelse for rettighedshaver til at udarbejde en udnyttelsesplan (§ 24) og en nedlukningsplan (§ 25), såfremt rettighedshaver ønsker at udføre aktiviteter med andet og mere end blot håndholdte hjælpemidler. Det vil sige, at hvis rettighedshaver vil udføre andet og mere end en fastboende vil kunne gøre uden tilladelse dertil (kapitel 2).

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at udnyttelses- og nedlukningsplanen skal være godkendt, inden aktiviteten påbegyndes. Videre følger det af bestemmelsen, at rettighedshaver skal opnå godkendelse af planerne, inden der igangsættes aktiviteter som forberedelse til aktiviteterne. Det betyder blandt andet, at rettighedshaver ikke kan transportere materialer, værktøjer,

køretøjer m.v. ud i felten, forud for opnået godkendelse.

Til stk. 3

Bestemmelsen indeholder hjemmel til, at godkendelsen af udnyttelses- og nedlukningsplanen meddeles på nærmere vilkår. I praksis forventes en sådan godkendelse som altovervejende hovedregel altid at indeholde vilkår, herunder navnlig om sikkerhedsmæssige, sundhedsmæssige, miljømæssige og andre relevante hensyn. Vilkår forventes både at vedrøre aktiviteter før, under og efter udnyttelsesaktiviteterne, herunder vilkår om overvågning i en periode efter nedlukningen.

Til stk. 4

Efter bestemmelsen skal rettighedshaver opnå godkendelse af aktiviteter mv. i forbindelse med midlertidig indstilling af udnyttelsesvirksomhed, inden denne iværksættes. En godkendelse skal ske med henblik på at sikre blandt andet sikkerhedsmæssige og vedligeholdelsesmæssige forhold i den periode, hvor aktiviteterne er nedlukket og at nedlukningsplanen gennemføres, hvis det senere må konstateres, at aktiviteterne ikke genoptages. Bestemmelsen er møntet på indstilling af en vis varighed. Kortere ophold i aktiviteten f.eks. på grund af vejrlig omfattes som udgangspunkt ikke af bestemmelsen.

Til stk. 5

Bestemmelsen er udtryk for, at en overordnet udnyttelsesplan (§ 24) ikke nødvendigvis indeholder en beskrivelse af hver enkelt aktivitet. Efter bestemmelsen præciseres det, at i det omfang rettighedshaver ønsker at iværksætte konkrete større aktiviteter, som f.eks. boringer, nedsænkning af skakter, indsættelse af stoller m.v., skal dette godkendes forud i hvert enkelt tilfælde.

Til stk. 6

Bestemmelsen indeholder hjemmel til, at der kan fastsættes nærmere bestemmelser, herunder vilkår i konkrete godkendelser m.v. om, at visse aktiviteter ikke skal godkendes. Det kan f.eks. være brug af visse kemikalier eller visse køretøjer, maskiner m.v. Sådanne bestemmelser kan fastsættes på nærmere bestemte vilkår, herunder at aktiviteten ikke kan gennemføres i bestemte perioder eller kun efter bestemte forholdsregler.

Til § 24

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder en liste med 3 forhold, som en udnyttelsesplan blandt andet skal indeholde, i det omfang det er relevant.

De eksisterende udnyttelsesplaner og godkendelser af udnyttelsesplanerne for småskalatilladelser efter den nugældende råstoflov indeholder i relevant omfang disse forhold og andre forhold. Efter bestemmelsen skal en udnyttelsesplan således indeholde de anførte

forhold, i det omfang det efter Naalakkersuisuts vurdering er relevant.

Til stk. 2

Bestemmelse angiver at udnyttelsesplanen skal opdateres og ændres i relevant omfang.

En ændring i udnyttelsesplanen kan blandt andet komme på tale, hvor rettighedshaveren ønsker at udføre andre ikke uvæsentlige udnyttelsesaktiviteter, end dem Naalakkersuisut oprindeligt har meddelt godkendelse til efter stk. 1. Det kan for eksempel være etablering af nye eller flere bygninger, anlæg og installationer med videre, som ikke er omfattet af den oprindelige udnyttelsesplan.

Bestemmelsen skal sikre, at udnyttelsesplanen til enhver tid indeholder en opdateret beskrivelse af udnyttelsesaktiviteterne, produktionens tilrettelæggelse, anlæggene dertil m.v.

Efter bestemmelsen skal rettighedshaveren snarest muligt udarbejde og indlevere en opdateret eller ændret udnyttelsesplan, når ændrede forhold efter en konkret og samlet vurdering gør det nødvendigt. Rettighedshaveren skal opnå Naalakkersuisuts godkendelse af den opdaterede eller ændrede udnyttelsesplan.

Naalakkersuisut kan fastsætte en frist for udarbejdelse af en udnyttelsesplan til godkendelse og gennemførelse af påkrævede ændringer.

Til § 25

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder en liste med 7 forhold, som en nedlukningsplan blandt andet skal indeholde, i det omfang det er relevant.

Nedlukningsplanen kan blandt andet indeholde en plan for, hvad rettighedshaveren skal gøre vedrørende anlæg og bygninger med videre, som er etableret eller brugt af rettighedshaveren, i tilladelsesområdet og andre berørte områder, og hvordan rettighedshaveren skal efterlade tilladelsesområdet og andre berørte områder ved rettighedshaverens ophør med og nedlukning af udnyttelsen, herunder virksomheden og aktiviteterne i forbindelse dermed.

Hvis rettighedshaveren planlægger at efterlade anlæg eller bygninger med videre i tilladelsesområdet eller andre berørte områder, og disse anlæg eller bygninger med videre af sundhedsmæssige, sikkerhedsmæssige eller andre grunde kræver vedligeholdelse, overvågning eller andre aktiviteter eller foranstaltninger med videre efter nedlukningen, skal nedlukningsplanen indeholde planer derfor.

Overvågning i en periode efter nedlukningen vil blandt andet være relevant i tilfælde, hvor en rettighedshaver efterlader anlæg med videre i området. I sådanne tilfælde kan Naalakkersuisut

for eksempel fastsætte vilkår for en godkendelse om, at rettighedshaveren skal vedligeholde og overvåge de efterladte anlæg i en periode efter nedlukningen.

Nedlukningsplanen skal også angive, hvordan rettighedshaveren stiller sikkerhed for opfyldelsen af sine forpligtelser og mulige forpligtelser vedrørende nedlukningen, gennemførelsen af nedlukningsplanen og aktiviteterne og foranstaltninger i forbindelse dermed.

De eksisterende nedlukningsplaner og godkendelser af nedlukningsplanerne indeholder i relevant omfang disse forhold og andre forhold. Den eksisterende praksis vedrørende nedlukningsplaner og godkendelse deraf kan videreføres efter forslaget bestemmelser.

Bestemmelsen har særligt fokus på varetagelse af sikkerhedsmæssige hensyn og sikring af oprydning med videre ved nedlukning og ophør af udnyttelsesaktiviteter i overensstemmelse med de hensyn, der er angivet i forslaget formålsbestemmelse.

Stk. 1, nr. 7, skal læses i nær sammenhæng med forslaget § 5, idet beløbet til den estimerede udgift til tredjemands gennemførelse af nedlukningsplanen anvendes til at vurdere, om aktiviteten falder indenfor forslaget anvendelsesområde.

Til stk. 2

En ændring i nedlukningsplanen kan blandt andet komme på tale, hvor rettighedshaveren ønsker at udføre andre ikke uvæsentlige udnyttelsesaktiviteter, end de Naalackersuisut oprindeligt har meddelt godkendelse til. Det kan for eksempel være etablering af nye eller flere bygninger, anlæg og installationer med videre, som ikke er omfattet af den oprindelige nedlukningsplan.

Bestemmelsen skal sikre, at nedlukningsplanen til enhver tid indeholder en opdateret beskrivelse af udnyttelsesaktiviteterne, produktionens tilrettelæggelse, anlæggene dertil m.v.

Efter bestemmelsen skal rettighedshaveren snarest muligt udarbejde og indlevere en opdateret eller ændret nedlukningsplan, når ændrede forhold efter en konkret og samlet vurdering gør det nødvendigt. Rettighedshaveren skal opnå Naalackersuisuts godkendelse af den opdaterede eller ændrede nedlukningsplan.

Naalackersuisut kan fastsætte en frist for udarbejdelse af en nedlukningsplan til godkendelse og gennemførelse af påkrævede ændringer, herunder med hensyn til sikkerhedsstillelse.

Til § 26

Til stk. 1

Efter bestemmelsen kan Naalackersuisut fastsætte bestemmelser og vilkår om

sikkerhedsstillelse for rettighedshaveres og andres forpligtelser.

Vilkårene for sikkerhedsstillelsen fastsættes under hensyn til de konkrete aktiviteter og omfanget og karakteren af de forventede foranstaltninger i forbindelse med udførelse af aktiviteterne med videre i tilladelsesperioden og ved ophør af aktiviteterne. Udformningen af sikkerhedsstillelsen vil i øvrigt ske efter drøftelse med rettighedshaveren.

Formålet med bestemmelsen er at medvirke til at sikre, at rettighedshaverens forpligtelser opfyldes. Den sikkerhedsstillelse, der skal stilles af rettighedshaveren, skal være udtryk for en varetagelse af hensynet til opfyldelsen af rettighedshaverens forpligtelser efter forslaget, bestemmelser og vilkår fastsat efter forslaget, tilladelsen, aktivitetsplaner, godkendelserne af planerne, samt øvrige aktivitetsgodkendelser og afgørelser truffet af Naalakkersuisut.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen har rettighedshaveren pligt til at opdatere og ændre sikkerhedsstillelsen og opnå Naalakkersuisuts godkendelse heraf, når ændrede forhold gør det nødvendigt. Rettighedshaveren skal desuden snarest muligt ændre sikkerhedsstillelsen og sikkerheden og opnå Naalakkersuisuts godkendelse af den ændrede sikkerhedsstillelse og sikkerhed, når Naalakkersuisut træffer afgørelse derom.

Det kan for eksempel være relevant i tilfælde, hvor en rettighedshaver efter en meddelt tilladelse opnår godkendelse af en aktivitetsplan, der nødvendiggør etablering af nye eller flere bygninger, anlæg og installationer med videre. I et sådan tilfælde vil det være relevant at udvide sikkerhedsstillelsen til at omfatte de nævnte bygninger, anlæg og installationer med videre.

Det kan for eksempel også være relevant i tilfælde, hvor en rettighedshaver ophører med at bruge nogle bygninger og anlæg og fjerner dem, og rettighedshaveren på den baggrund ønsker at sikkerhedsstillelsen skal omfatte et mindre beløb end hidtil.

Bestemmelsen skal bidrage til at sikre, at en rettighedshavers sikkerhedsstillelse til enhver tid er opdateret i forhold til rettighedshaverens forpligtelser efter forslaget, bestemmelser og vilkår fastsat efter forslaget, tilladelsen, aktivitetsplaner og godkendelserne af planerne.

Til stk. 3

Bestemmelsen indeholder en hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser og vilkår om sikkerhedsstillelsen og sikkerhed efter stk. 1 og 2.

Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser og vilkår om alle relevante forhold, i det omfang de er i overensstemmelse med forslagets formålsbestemmelse og andre bestemmelser.

Naalakkersuisut kan blandt andet fastsætte bestemmelser og vilkår om, hvilke former for

sikkerheder, der kan anvendes, og hvilke vilkår der skal gælde for sikkerhedsstillelsen.

Til § 27

Til stk. 1

Det følger af bestemmelsen, at rettighedshaveren efter en tilladelse i hele tilladelsesperioden skal fjerne anlæg og bygninger med videre, som er etableret af rettighedshaveren, og som ikke anvendes af rettighedshaveren, medmindre andet godkendes af Naalakkersuisut, samt foretage oprydning og relevant genopretning af natur med videre i de berørte områder, i det omfang det er muligt.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at rettighedshaveren opfylder sine nedlukningsforpligtelser ved at foretage løbende nedlukning, oprydning og genopretning af natur med videre i hele tilladelsesperioden.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut gennemføre foranstaltningerne med videre nævnt i stk. 1 for rettighedshaverens regning og risiko, hvis rettighedshaveren ikke efterkommer et påbud, som nævnt i stk. 1.

Til stk. 3

Det følger af bestemmelsen, at hvis rettighedshaveren ikke efterkommer et påbud fra Naalakkersuisut om gennemførelse af aktiviteterne og foranstaltningerne med videre nævnt i stk. 1 og 2, kan Naalakkersuisut meddele andre virksomheder og personer påbud om at fjerne anlæg og bygninger med videre, når de pågældende anlæg og bygninger med videre (1) tilhører de pågældende virksomheder og personer, (2) er blevet anvendt ved udførelsen af aktiviteter efter tilladelsen eller godkendelsen og (3) befinder sig i de berørte områder. Betingelserne skal alle være opfyldt.

Bestemmelsen medfører, at hvis rettighedshaveren ikke opfylder sine forpligtelser til at fjerne for eksempel maskiner eller udstyr, som er anvendt ved udførelsen af aktiviteter efter en tilladelse, fra de berørte områder, og de pågældende maskiner eller det pågældende udstyr er ejet af en anden end rettighedshaveren, kan Naalakkersuisut ligeledes meddele ejeren påbud om at fjerne de pågældende maskiner eller det pågældende udstyr. Det gælder, uanset om de pågældende maskiner eller det pågældende udstyr er ejet af for eksempel en underentreprenør, der udfører arbejder i tilladelsesområdet eller en udlejnings- eller leasingvirksomhed, der alene har udlejet eller leaset en maskine eller udstyr til rettighedshaveren.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at der i videst muligt omfang foretages oprydning efter tilladelsesaktiviteter, uden at en sådan oprydning skal foretages og betales af de grønlandske myndigheder.

Bestemmelsen begrænser ikke rettighedshaverens forpligtelser. Naalakkersuisut kan lade en tredjeparts maskiner og udstyr fjerne for rettighedshaverens regning og risiko, uden forinden at meddele ejeren deraf påbud om at fjerne dette.

Hvis ejeren af for eksempel maskiner eller udstyr ikke efterkommer et påbud om at fjerne de pågældende maskiner eller det pågældende udstyr, hæfter rettighedshaveren og ejeren solidarisk for fjernelsen af de pågældende maskiner eller det pågældende udstyr.

Til § 28

Til stk. 1

Bestemmelsen har til formål at sikre, at Naalakkersuisut har en klar hjemmel til at tilbageholde de af rettighedshaverens aktiver, der repræsenterer en værdi og som Naalakkersuisut har fjernet efter § 27, stk. 2, indtil rettighedshaveren har betalt udgifterne til fjernelsen af det pågældende aktiv, herunder udgifter til myndighedsbehandling i forbindelse med fjernelse af aktivet.

Bestemmelsen skal medvirke til at sikre, at rettighedshaveren foretager og afholder udgifterne ved nedlukning og oprydning af aktiviteter efter en tilladelse.

Til stk. 2

Bestemmelsen har til formål at sikre, at Naalakkersuisut har en klar hjemmel til at tilbageholde en person eller virksomheds aktiver, der repræsenterer en værdi, og som Naalakkersuisut har fjernet efter § 27, stk. 3, indtil den pågældende har betalt udgifterne til fjernelsen af det pågældende aktiv.

Bestemmelsen skal medvirke til at sikre, at landskassen får dækket så meget som muligt af sine udgifter til oprydning, i de tilfælde hvor aktiver der har været benyttet i forbindelse med aktiviteter efter forslaget, og som ikke er ejet af rettighedshaveren, efterlades.

Til stk. 3

Bestemmelsen skal sikre, at Naalakkersuisut har en klar hjemmel til at søge sine krav efter stk. 1 eller 2 fyldestgjort i den forpligtedes aktiver, uden at Naalakkersuisut først skal foretage udlæg deri.

Til stk. 4

Naalakkersuisut skal inden en offentlig auktion undersøge, hvem der ejer aktivet og om der er andre, hvis rettigheder eller forpligtelser med hensyn til aktivet må antages at ville blive berørt af salget. Det kan for eksempel være en panthaver, der har pant i det pågældende aktiv. Naalakkersuisut skal undersøge relevante offentlige registre og i relevant omfang spørge rettighedshaveren eller ejeren af aktivet derom.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at alle hvis rettigheder eller forpligtelser, der kan berøres af salget af aktivet orienteres om salget og gives mulighed for at varetage sine interesser i forbindelse med salget.

Til stk. 5

Bestemmelsen angiver, at ved offentlig auktion efter stk. 3 udbyder Naalakkersuisut de enkelte aktiver til salg på et auktionsmøde eller ved elektronisk auktion. Det er således op til Naalakkersuisut at afgøre, hvilken auktionsform der konkret må antages at ville medføre den højeste pris for aktivet.

Det følger videre af bestemmelsen, at hvis Naalakkersuisut efter gennemførelsen af en auktion skønner, at der kan opnås et væsentligt højere bud på en ny auktion, kan Naalakkersuisut bestemme, at der skal afholdes en ny auktion.

Til stk. 6

Bestemmelsen omhandler muligheden for, at interessenter som ikke opnår fuld dækning for sine rettigheder i aktivet mod sikkerhedsstillelse kan forlange en ny auktion.

Der kan for eksempel stilles sikkerhed ved deponering af et pengebeløb eller ved en bankgaranti.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at ejeren af et aktiv og andre, som ikke ved budet opnår fuld dækning for sine rettigheder i forhold til aktivet, kan varetage sine interesser. Bestemmelsen medvirker desuden til at sikre, at aktiver sælges til markedsprisen.

Til stk. 7

Bestemmelsen betyder, at auktionsomkostningerne fratrækkes salgsprovenuet, inden andre rettigheder i forhold til aktivet dækkes.

Til stk. 8

Bestemmelsen fastslår hvorledes salgsprovenuet vil blive anvendt. Salgsprovenuet dækker følgende krav i den nævnte rækkefølge:

- 1) Auktionsomkostningerne, jf. stk. 7.
- 2) Naalakkersuisuts krav, jf. stk. 1 eller 2.
- 3) Andre rettigheder i forhold til aktivet (eksempelvis panterrettigheder).

Et eventuelt overskud udbetales til ejeren af aktivet, hvis denne kendes. Bestemmelsen sikrer, at hvis ejeren af aktivet ikke med rimelige anstrengelser kan fastlægges, tilfalder overskuddet landskassen.

Til § 29

Til stk. 1

Bestemmelser giver mulighed for, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser og vilkår om betaling af royalties for tilladelser til lokale mineralaktiviteter. Omtalen af eksempler er ikke udtømmende. Royalties er rettighedshaverens betaling for retten til at udnytte mineraler og udgør således ikke en skat. Fastsættelse af vederlag kan kun ske fremadrettet, det vil sige, at fastsættelse af vederlag i bekendtgørelsesform kun vil gælde tilladelser meddelt efter offentliggørelse af bekendtgørelsen.

Til stk. 2

Bestemmelsen vedrører Naalakkersuisuts mulighed for at fritage en rettighedshaver for beskatning af den virksomhed, der er omfattet af rettighedshaverens tilladelse.

Fritagelse for beskatning forudsætter, at 2 betingelser er opfyldt. For det første skal virksomheden være pålagt en royalty efter stk. 1, som er mindst lige så byrdefuld, som beskatningen ville have været. For det andet skal den pålagte royalty fuldt ud være omfattet af indtægtsdefinitionen i Lov om Grønlands Selvstyre § 7.

Til § 30

Til stk. 1

Efter bestemmelsen kan der for et nærmere afgrænset område til henholdsvis søs og til lands og på nærmere fastsatte vilkår meddeles en materialegodkendelse til udnyttelse af grus, sten, sand og lignende mineraler. Grænsen mellem et landområde og tilgrænsende havområder følger middelvandstanden.

Godkendelsen omfatter udelukkende materialer til brug som byggematerialer eller anlægsmaterialer ved et byggeprojekt eller et infrastrukturprojekt i Grønland samt dermed forbundne aktiviteter. Mineralerne kan således ikke udføres til brug i andre lande. Udføres alle eller nogle af mineralerne fra Grønland, kræver dette en udnyttelsestilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Bestemmelsen er dog ikke til hinder for, at rettighedshaver med henblik på at undersøge materialets nærmere kvalitet og egnethed kan ansøge om en eksportgodkendelse efter Inatsisartutlovens regler til at udføre en mindre prøveudtagning til analyse i udlandet.

Efter en materialegodkendelse kan aktiviteterne udføres, uden at der meddeles en udnyttelsestilladelse dertil, i det omfang og på de vilkår der er fastsat i godkendelsen.

Det forudsættes, at en materialegodkendelse efter bestemmelsen skal meddeles efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, og at der ikke kan meddeles tidsubegrænsede materialegodkendelser.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse er i overensstemmelse med hidtidig praksis og kompetencefordeling på området, hvorefter arealtildeling til denne type virksomhed meddeles af kommunalbestyrelsen. Der er tale om en type virksomhed som typisk er placeret bynært for at kunne imødekomme efterspørgslen fra bygge- og anlægssektoren i byer og bygder og kommunerne har derfor et særligt behov for at udøve indflydelse på placering af disse virksomheder i bymæssig bebyggelse.

Til § 31

Bestemmelsen fastsætter krav til rettighedshaveren til materialegodkendelse. Kravene gælder fra tidspunktet for meddelelse af godkendelsen og i hele godkendelsesperioden.

Bestemmelsen fastsætter, at rettighedshaveren (modsat nugældende råstoflov om småskalatiladelser) skal være en juridisk person, og denne skal være registreret som erhvervsdrivende i Grønland. Bestemmelsen angiver endvidere, hvilke konkrete virksomhedsformer rettighedshaveren skal være registreret som. Som noget nyt indføres et krav om, at virksomheden skal være registreret med hjemsted i Grønland.

Bestemmelsen indeholder derudover adgang til, at rettighedshaveren kan være en kommune.

Til § 32

Til stk. 1

Bestemmelsen viderefører den nuværende råstoflovs bestemmelser om, at udnyttelse af mineraler i medfør af materialegodkendelser skal foretages forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø.

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder hjemmel til, at der kan fastsættes nærmere bestemmelser og vilkår om materialegodkendelse og dertilhørende aktiviteter. I praksis forventes en materialegodkendelse som altovervejende hovedregel altid at indeholde en række vilkår, herunder navnlig om hensynene i formålsbestemmelsen.

Bestemmelsen fastslår endvidere, at der kan fastsættes bestemmelser og vilkår om, at bestemmelserne i forslagets kapitel 4 vedrørende godkendelser, nedlukning af aktiviteter og sikkerhedsstillelse med videre samt kapitel 10 om Vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB) og miljøvurdering (VVM) også finder anvendelse på materialegodkendelser.

Til § 33

Efter bestemmelsen kan en materialegodkendelse ikke meddeles i områder, hvor der efter Inatsisartutloven er meddelt en tilladelse efter forslaget kapitel 3.

Efter bestemmelsen kan tilladelse heller ikke finde sted i områder, som er omfattet af en eneretstilladelse meddelt i medfør af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. På tidspunktet for forslaget fremsættelse indebærer det både efterforsknings- og udnyttelsestilladelser.

Afslutningsvis følger det af bestemmelsen, at tilladelse heller ikke kan meddeles i områder, som er geologisk fredet.

Til § 34

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører adgangen for en anden part end en rettighedshaver til at udføre mineraler, der er udnyttet lovligt i Grønland, fra Grønland.

Personkredsen omfatter blandt andet personer, som udfører aktiviteter omfattet af Inatsisartutloven, men principielt også andre personer, herunder f.eks. videnskabsfolk, der som led i deres videnskabelige arbejde lovligt har indsamlet prøver, herunder mineraler, og som ønsker at udføre disse prøver fra Grønland i videnskabeligt øjemed.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen kan godkendelse meddeles på nærmere fastsatte vilkår. Der kan blandt andet fastsættes vilkår om, at udførsel af mineraler fra Grønland kun må ske efter en godkendelse deraf, selv om de pågældende mineraler tidligere er lovligt udført fra eller indført i Grønland. Der kan således fastsætte vilkår om, at alle udførelser af mineraler kun må ske efter en meddelt godkendelse deraf. Det gælder også, selv om mineralerne er i jævnlig cirkulation mellem Grønland og et eller flere andre lande. Der kan endvidere fastsættes vilkår om rapportering m.v.

Til § 35

Bestemmelsen regulerer miljøbeskyttelse, herunder klimabeskyttelse og naturbeskyttelse, i forbindelse med mineralaktiviteter og er i vidt omfang en sammenskrivning og dermed videreførelse af den miljøbeskyttelse, der følger af råstoflovens §§ 51, 55 og 59.

Til stk. 1

Bestemmelsen i stk. 1 angiver, at en sikring af menneskenes levevilkår og de økologiske kredsløb gør det nødvendigt, at areal- og naturressourcerne udnyttes som led i en bæredygtig udvikling. Bestemmelsen bygger således på den voksende erkendelse af, at miljøproblemerne ikke blot er lokale og veldefinerede, men at de tværtimod er globale, mangfoldige og

komplekse. Med bestemmelsen lægges der således op til, at miljøpolitik tager udgangspunkt i et helhedssyn på menneskets samspil med naturen – lige fra udnyttelse af mineraler, over produktion og forbrug, til affaldsbortskaffelse. Forslaget skal således også værne om klimaet og naturen, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for klimatiske forhold og deres betydning for menneskets livsvilkår og bevarelsen af dyre- og plantelivet. Ved anvendelse af forslagens bestemmelser om miljø-, klima- og naturbeskyttelse, skal der lægges vægt på de samlede konsekvenser for miljø, klima og natur.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse angiver kapitlets primære beskyttelsesobjekter. Bestemmelsens formulering er i vid udstrækning baseret på internationale anerkendte principper, som også genfindes i formuleringen af den danske havmiljølovs formålsbestemmelse. Det foreslås, at det med dette forslags regler om miljø-, klima- og naturbeskyttelse tilsigtes at forebygge, begrænse og bekæmpe forurening og anden påvirkning af miljø, klima og natur fra aktiviteter, der direkte eller indirekte kan bringe menneskets sundhed i fare, skade dyre- eller plantelivet eller naturværdier på eller i jorden eller havet eller i undergrunden, være til gene for den retmæssige udnyttelse af jorden, havet, undergrunden eller naturressourcer, forringe menneskets livsvilkår eller forringe rekreative værdier eller aktiviteter.

Til stk. 3

I det foreslåede stk. 3 foretages en nærmere præcisering af de hensyn, der skal varetages ved lovens administration.

Nr. 1 angiver kapitlets primære målsætninger. Det fremgår således, at der skal ske forebyggelse, begrænsning og bekæmpelse af forurening af hav, havbund, undergrund, vand, luft og skadelige indvirkninger på klimatiske forhold samt vibrations- og støjulemper.

For at forebygge og begrænse spild af ressourcer, jf. nr. 2, og forurening og anden skadelig påvirkning af omgivelserne og dermed skabe bedre grundlag for en bæredygtig udvikling, foreslås det i nr. 3 at fremme af renere teknologi skal være et formål i sig selv ved lovens administration. Renere teknologi kan defineres som ændrede produktionsprocesser, råvarer, hjælpestoffer og produkter, som mindsker ressourceforbruget og hindrer, at forurening opstår, ikke alene i produktionsprocessen, men også i senere led i vare- og produktkredsløbet.

Derfor er rensningsforanstaltninger, som har været den traditionelle måde at angribe forureningsproblemer på, ikke omfattet af betegnelsen "renere teknologi". Det har vist sig, at rensning af spildevand og luft har medført problemer ved deponering af restprodukter, hvorved et forureningsproblem afløses af et andet. Målsætningen i nr. 4 om at fremme genanvendelse og begrænse problemer i forbindelse med affaldsbortskaffelse (herunder også de problemer, som selve mængden af affald betyder) bygger også på kredsløbsperspektivet og har således tæt sammenhæng med målsætningen om at fremme renere teknologi.

Til § 36

Bestemmelsen er en videreførelse af råstoflovens § 52 og regulerer de forhold, der skal lægges vægt på ved anvendelsen og administration af forslagets bestemmelser om miljø-, klima- og naturbeskyttelse.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at der ved anvendelsen og administrationen af dette forslags regler skal lægges vægt på den bedst tilgængelige teknik.

Ved den bedst tilgængelige teknik forstås det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder og den tekniks praktiske egnethed til at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og anden indvirkning på miljøet som helhed, herunder følsomme områder og perioder.

Der forstås ved:

Teknik: Både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

Tilgængelig: Udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset hvor teknikken produceres eller i forvejen anvendes, når blot rettighedshaveren kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

Bedste: Den mest effektive teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Princippet om renere teknologi, der sigter på at begrænse unødige ressourceanvendelse og spild gennem en forebyggende indsats, står ikke i modsætning til rensningsforanstaltninger. Rensningsløsninger er – og vil fortsat i væsentligt omfang være – nødvendige elementer i miljøbeskyttelsesarbejdet. Men princippet udtrykker nødvendigheden af en prioritering ud fra en økologisk og samfundsøkonomisk helhedsbetragtning.

For den enkelte virksomhed er det af afgørende betydning at kunne overskue virksomhedens aktuelle situation i forhold til de miljøkrav, der stilles, ligesom virksomheden skal have mulighed for at kunne planlægge sine investeringer med størst mulig sikkerhed for, at også fremtidige krav er kendte.

Ydermere må man ved anvendelsen af princippet om renere teknologi nødvendigvis tage hensyn til opretholdelsen af virksomhedernes internationale konkurrenceevne og udviklingsmuligheder ved fastsættelsen af krav efter dette forslag.

Disse overordnede hensyn og principper for dette forslags administration skal både finde anvendelse ved konkrete afgørelser efter dette forslag, ved fastsættelsen af vejledninger og normer som rammer og retningslinjer for Naalakkersuisuts praksis og ved fastsættelsen af generelle regler efter dette forslag.

Administrationen af Inatsisartutlovens bestemmelser om Miljøbeskyttelse, klimabeskyttelse og naturbeskyttelse tager i vidt omfang udgangspunkt i internationale konventioner.

Til stk. 2

Bestemmelsen vedrører principper for bedømmelse af omfanget og arten af foranstaltninger til forebyggelse og imødegåelse af forurening.

Til § 37

Bestemmelsen er med visse sproglige og redaktionelle ændringer en videreførelse af råstoflovens § 53, stk. 1-2, og fastsætter regler om forurening i forbindelse med aktiviteter omfattet af forslaget.

Til stk. 1

Efter bestemmelsen skal enhver, der vil påbegynde aktiviteter omfattet af loven, som kan give anledning til forurening, vælge et sådant tidspunkt og sted for udførelsen af aktiviteterne, at faren for forurening begrænses mest muligt. Der skal ved valg af tidspunkt og sted for udførelsen tages hensyn til områdets natur og beskaffenhed, herunder den nuværende og planlagte fremtidige udnyttelse. Der skal endvidere tages hensyn til mulighederne for at bortskaffe spildevand, affald og andre forurenende stoffer og materialer på en hensigtsmæssig måde.

Det foreslåede lokaliseringsprincip indebærer, at en forurenende aktivitet skal placeres i omgivelser, der er robuste over for forurening, og at følsomme områder i videst muligt omfang skal friholdes for forureningsmæssige påvirkninger.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen skal enhver, der vil påbegynde, påbegynder eller udfører aktiviteter omfattet af loven, som kan give anledning til forurening, træffe foranstaltninger, der kan forebygge og imødegå denne forurening, og tilrettelægge virksomhedens etablering, indretning og drift på en sådan måde, at den i mindst muligt omfang medfører forurening.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at en forurenende virksomhed skal træffe de nødvendige forureningsbegrænsende foranstaltninger og tilrettelægge driften på en sådan måde, at forureningen begrænses mest muligt. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 4.

Til stk. 3

Efter bestemmelsen skal enhver, der vil påbegynde, påbegynder eller udfører aktiviteter omfattet af loven, som kan give anledning til forurening, sikre, at forurening, emissioner, affaldsfrembringelse og ressourceanvendelse begrænses bedst muligt ved valg, etablering og indretning af anlæg med videre, herunder maskiner, udstyr og eventuelle indkvarteringsfaciliteter.

Bestemmelsen fastslår, at det samme skal sikres ved tilrettelæggelse af driften, herunder ved valg af efterforskningsprocesser, udnyttelsesprocesser, anvendelsesprocesser, arbejdsprocesser, råvarer, stoffer og materialer til brug i forbindelse med driften og procedurer for beredskab og forureningsbekæmpelse.

Til § 38

Bestemmelsen uddyber forslagets § 36, stk. 1 og 2, og lokaliseringsprincippet og forureningsbegrænsningsprincippet i forslagets § 37, og er en videreførelse af råstoflovens § 53, stk. 3-5.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at virksomheder eller personer, der har forpligtelser efter loven vedrørende miljøbeskyttelse eller forebyggelse, begrænsning eller bekæmpelse af forurening, ved opfyldelsen af forpligtelserne skal sikre og fremme anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og de bedst mulige forureningsbekæmpende foranstaltninger, i det omfang dette er teknisk, praktisk og økonomisk muligt for den pågældende.

Som forpligtede efter Inatsisartutloven, anses også personer der udfører aktiviteter efter forslagets kapitel 2.

Der henvises til bemærkningerne til forslagets §§ 36 og 37.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen skal virksomheder eller personer, der efter loven skal sørge for, at miljømæssige risici identificeres, vurderes og nedbringes så meget, som det er rimeligt praktisk muligt, tillige med hensyn til miljøbeskyttelse sikre og fremme anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og de bedst mulige forureningsbekæmpende foranstaltninger, i det omfang dette er teknisk, praktisk og økonomisk muligt for den pågældende.

Der henvises til bemærkningerne til stk. 1 og forslagets §§ 36 og 37.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at forpligtelserne efter stk. 2 tillige gælder i en række situationer.

Efter nr. 1 gælder forpligtelserne, når en virksomhed eller en person skal sørge for, at en anden part planlægger og udfører arbejde eller andre aktiviteter således, at miljømæssige risici identificeres, vurderes eller nedbringes så meget, som det er rimeligt praktisk muligt.

Efter nr. 2 gælder forpligtelserne, når en virksomhed eller en person skal sørge for, at der føres tilsyn med, at en anden part planlægger og udfører arbejde eller andre aktiviteter således, at miljømæssige risici identificeres, vurderes og nedbringes så meget, som det er rimeligt praktisk muligt.

Efter nr. 3 gælder forpligtelserne, når en virksomhed eller en person skal medvirke til, at miljømæssige risici identificeres, vurderes og nedbringes så meget, som det er rimeligt praktisk muligt.

Efter nr. 4 gælder forpligtelserne, når en arbejdsgiver eller en anden virksomhed eller en anden person skal sørge for, at en ansat person får nødvendig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet, så miljømæssige risici identificeres, vurderes og nedbringes så meget, som det er rimeligt praktisk muligt.

Efter nr. 5 gælder forpligtelserne, når en virksomhed eller en person skal sørge for, at miljømæssige risici fjernes eller nedbringes.

Slutteligt gælder efter nr. 6 forpligtelserne, når en virksomhed eller en person skal sikre sig, at anlæg, indretninger, skibe eller andre fartøjer, herunder den pågældende genstands konstruktion, indretning og udstyr med videre, er i miljømæssig fuldt forsvarlig stand.

Til § 39

Bestemmelsen vedrører forhold, der vil blive lagt vægt på af Naalakkersuisut ved afgørelse om meddelelse af godkendelse af aktiviteter eller etablering og drift af anlæg omfattet af Inatsisartutloven.

Efter den foreslåede bestemmelse vil Naalakkersuisut blandt andet lægge vægt på hensynet til at undgå forringelse eller anden negativ påvirkning af klimatiske forhold, når Naalakkersuisut træffer afgørelse om meddelelse af godkendelse af en aktivitet eller etablering og drift af et anlæg, som er omfattet af dette forslag. Naalakkersuisut vil dertil blandt andet lægge vægt på hensynet til at undgå forringelse af naturen samt naturtyperne og levestederne for arterne i udpegede nationale og internationale naturbeskyttelsesområder og forstyrrelse af de arter, for hvilke områderne er udpeget.

Det afgøres efter national ret og international ret, der er gældende i Grønland, hvilke områder der er nationale og internationale naturbeskyttelsesområder, og hvilke nationale og

internationale regler der gælder for sådanne områder.

Til § 40

Bestemmelsen fastslår følgen af, at en aktivitet eller et anlæg omfattet af Inatsisartutloven må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljømæssige, klimatiske eller naturmæssige forhold.

Til stk. 1

Det foreslås, at en aktivitet eller et anlæg nævnt i § 39, der må antages at kunne påvirke miljømæssige, klimatiske og naturmæssige forhold på væsentlig måde, kun kan meddeles en godkendelse på baggrund af en vurdering af aktivitetens eller anlæggets virkninger på miljømæssige, klimatiske og naturmæssige forhold. Det kræves desuden efter den foreslåede bestemmelse, at offentligheden og berørte myndigheder og organisationer har haft lejlighed til at udtale sig herom.

Det foreslås, at vurderingen sker efter reglerne for vurdering af virkninger på miljøet (VVM-vurdering), jf. forslagets kapitel 10.

Til stk. 2

Det foreslås efter stk. 2, at en aktivitet eller et anlæg nævnt i forslagets § 39, som må antages at kunne få væsentlige indvirkninger på et udpeget nationalt eller internationalt naturbeskyttelsesområde, kun kan meddeles en godkendelse på baggrund af en vurdering af aktivitetens eller anlæggets virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne.

Hvis Naalakkersuisut anser det for nødvendigt, skal offentligheden høres om vurderingen af virkningerne på lokaliteten, inden godkendelsen meddeles. Dette vil eventuelt kunne ske i forbindelse med høring om VVM-redegørelsen. Det vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, om en vurdering af virkningerne på lokaliteten skal udsendes i høring. Det kan blandt andet bero på, hvor omfattende virkningerne er, og om der samtidig udarbejdes en VVM.

Det vil i mange tilfælde være relevant at gennemføre en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, før der meddeles godkendelse til en aktivitet eller et anlæg. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med reglerne om VVM i forslagets kapitel 10. Bestemmelsen tager sigte på, at der gennemføres en vurdering af projektets virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. En sådan vurdering vil normalt ikke ske som led i en VVM-undersøgelse.

Det foreslås, at det afgøres efter national ret og international ret, som er gældende i Grønland,

hvilke områder der er nationale og internationale naturbeskyttelsesområder, og hvilke nationale og internationale regler der gælder for sådanne områder.

Til stk. 3-4.

Efter de foreslåede bestemmelser kan en godkendelse i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1 og 2, kun meddeles, hvis

- 1) aktiviteten eller anlægget ikke skader et nationalt eller internationalt naturbeskyttelsesområdes integritet eller
- 2) væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, gør det nødvendigt at udføre aktiviteten eller etablere og drive anlægget, jf. dog stk. 4.

Hvis en vurdering af virkningerne viser, at projektet ikke skader internationale naturbeskyttelsesområder, kan der umiddelbart gives godkendelse af projektet under forudsætning af, at øvrige relevante betingelser herfor er opfyldt.

Hvis det derimod er vurderingen, at området udsættes for en væsentlig negativ belastning ved gennemførelse af projektet, kan der kun gives godkendelse af projektet, hvis væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, gør det nødvendigt at gennemføre projektet, fordi projektet skønnes at være af afgørende betydning for landet eller regionen, og fordi alternative placeringer af projektet ikke findes mulig.

Den i stk. 3 omtalte prioritering af samfundsmæssige hensyn skal under alle omstændigheder kunne rummes inden for de internationale retlige forpligtelser, Grønland er bundet af i forbindelse med et områdes udpegning til nationalt eller internationalt naturbeskyttelsesområde. En godkendelse, som vedrører et beskyttelsesområde, som er udpeget ved lov, må ikke være mere vidtgående, end hvad beskyttelsesloven giver mulighed for.

Til stk. 5

Det foreslås, at Naalakkersuisut fastsætter passende kompensationsforanstaltninger, herunder ved vilkår for godkendelsen, når en godkendelse meddeles efter stk. 3 eller stk. 4.

Efter den foreslåede bestemmelse skal udgifter til eventuelle kompensationsforanstaltninger dækkes af den, der har ansøgt om godkendelsen.

Hvis godkendelse gives efter det foreslåede stk. 3 eller efter stk. 4, selvom der må konstateres en væsentlig negativ belastning af området, skal der fastsættes passende kompensationsforanstaltninger. Det kan eksempelvis være vilkår til ansøgeren om særlige tiltag for at kompensere for de negative miljømæssige virkninger i form af anvendelse af den bedst tilgængelige teknik og bedst tilgængelige praksis ved anlæg, drift og vedligehold, udpegning af alternative naturbeskyttelsesområder eller gennemførelse af restriktioner for jagt, drift med videre. Fastsættelse af passende kompensationsforanstaltninger vil bero på en

konkret vurdering i det enkelte tilfælde og vil ske inden for rammerne af proportionalitetsprincippet.

Til § 41

Det foreslås, at Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om miljø-, klima- og naturbeskyttelse, herunder særligt om de forhold, der er nævnt i forslaget §§ 35-40, herunder om anvendelse af nationale eller internationale regler, aftaler eller retningslinjer vedrørende miljø-, klima- og naturbeskyttelse.

Det er tanken, at Naalakkersuisut med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan supplere reglerne i §§ 35-40, i det omfang det er hensigtsmæssigt for at sikre dette forslags effektivitet og er i overensstemmelse med forslaget formål.

Til § 42

Bestemmelsen er i vidt omfang en videreførelse af råstoflovens § 84 og § 85, stk. 2 for så vidt angår miljø-, klima- og naturforhold.

Med bestemmelsen foreslås, at Naalakkersuisut som hidtil kan fastsætte og opdatere nærmere regler og detailforskrifter om miljø-, klima- og naturmæssige forhold ved udførelse af mineralaktiviteter.

Eksempelvis vil behandlingsanlæg, transportanlæg samt infrastruktur i øvrigt, der er etableret som led i efterforsknings- eller udnyttelsesvirksomhed, være placeret helt eller delvis uden for det område, tilladelsen omfatter. Det er i den forbindelse afgørende, at de beføjelser, myndighedsbehandlingen er baseret på, også gælder sådanne anlæg med videre.

Naalakkersuisut kan blandt andet fastsætte bestemmelser om beskyttelse af miljø, klima og natur og forpligtelser, ansvar og andre forhold i forbindelse dermed. Naalakkersuisut kan fastsætte sådanne bestemmelser med respekt af lovgivning af betydning for forhold vedrørende miljø, klima eller natur i forbindelse med mineraler eller aktiviteter, der er omfattet af forslaget, hvorved kompetence er henlagt til andre myndigheder.

Til § 43

Til stk. 1 .

Bestemmelserne definerer, hvad der efter forslaget skal forstås ved en miljøskade. Generelt er en miljøskade kendetegnet ved, at der sker en forrykkelse af den naturlige økologiske balance – primært i form af forurening. Forurening skal forstås i bred forstand, og omfattet af begrebet er således også støj, rystelser, varme, lys eller lignende.

Til stk. 2

Efter den foreslåede bestemmelse gælder, at der ved den ansvarlige forstås den, der udfører, leder eller kontrollerer en aktivitet omfattet af dette forslag.

Til § 44

Til stk. 1

Efter den foreslåede bestemmelse gælder, at der ved den ansvarlige forstås den, der udfører, leder eller kontrollerer en aktivitet omfattet af dette forslag. Hvis den pågældende er en anden end rettighedshaveren efter en tilladelse eller godkendelse vedrørende aktiviteten, er rettighedshaveren også ansvarlig for aktiviteten. De 2 parter er da i fællesskab (solidarisk) forpligtede og ansvarlige samt den ansvarlige efter reglerne i dette kapitel.

Ansaret for forureninger, der hidrører fra aktiviteter omfattet af forslaget, og som indebærer en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, er efter forslaget ubetinget og påhviler den ansvarlige for driften af disse aktiviteter.

Begrebet ”den ansvarlige” er den fysiske eller juridiske, privatretlige eller offentligretlige person, der driver eller kontrollerer den erhvervsmæssige aktivitet.

Til stk. 2

Det foreslås, at den ansvarlige for en aktivitet efter stk. 1, der har forårsaget eller medvirket til en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, er ansvarlig for miljøskaden. Det gælder, uanset hvordan skaden eller den overhængende fare for en skade er opstået, og selvom skaden eller den overhængende fare for en skade er opstået som følge af hændelige forhold.

Udgangspunktet er således, at den ansvarlige for aktiviteten anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Der gælder således et ubetinget ansvar for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, der er forårsaget ved forureninger, der hidrører fra aktiviteter omfattet af forslaget.

Til § 45

Bestemmelsen regulerer forpligtelserne for den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for miljøskade og er i vidt omfang en videreførelse af råstoflovens § 64, idet råstoflovens § 64, stk. 1, foreslås opdelt i stk. 1 og 2.

Til stk. 1-2.

Det foreslås, at den ansvarlige for en overhængende fare for en miljøskade straks skal iværksætte nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge den overhængende fare for en miljøskade, og underrette Naalakkersuisut om faren og foranstaltningerne. Efter

den foreslåede bestemmelse skal den ansvarlige for en miljøskade desuden straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade, og underrette Naalakkersuisut om skaden og tiltagene.

Der fastlægges således en pligt for den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade til straks at iværksætte de nødvendige foranstaltninger for at afværge en overhængende fare for en miljøskade samt, hvis skaden er indtrådt, straks at iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag til at begrænse og hindre yderligere miljøskade.

Det vil således ikke nødvendigvis være tilstrækkeligt at hindre forurening eller yderligere forurening, men derimod tillige nødvendigt hurtigt at begrænse konsekvenserne af en sket forurening, for eksempel ved at hindre, at forureningen spredes. Disse handlepligter kan således indebære, at den ansvarlige skal fjerne en sket forurening, for eksempel ved bortgravning, hurtigst muligt. Det bemærkes, at handlepligterne og håndhævelsen af dem forudsætter, at det umiddelbart er muligt for den ansvarlige at konstatere, at en sket forurening indebærer, at der er indtrådt en miljøskade, eller at en overhængende fare herfor er opstået.

Til stk. 3

Efter den foreslåede bestemmelse fører Naalakkersuisut tilsyn med, at pligterne opfyldes, og Naalakkersuisut kan meddele påbud om deres opfyldelse og foretagelse af foranstaltninger i forbindelse hermed.

Til § 46

Bestemmelsen regulerer muligheden for, at Naalakkersuisut kan meddele påbud i relation til reglerne om miljøskader, og er med visse sproglige ændringer en videreførelse af råstoflovens § 65.

Til stk. 1

Det foreslås, at Naalakkersuisut kan påbyde den ansvarlige at give oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Efter den foreslåede bestemmelse kan det blandt andet påbydes, at den ansvarlige for egen regning skal foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer eller materialer eller lignende med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden forurening.

Naalakkersuisut kan meddele den ansvarlige påbud om for egen regning at give oplysninger, foretage undersøgelser med videre, som er nødvendige for bedømmelsen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare herfor.

Til stk. 2

Det foreslås, at påbud kan meddeles, uanset om den ansvarlige ikke har rådighed over den ejendom eller det område, hvor der er påvist forurening. Efter den foreslåede bestemmelse kan der i påbuddet fastsættes en pligt til retablering af den forurenede ejendom eller det forurenede område med videre.

Efter forslaget i stk. 2 kan påbud også udstedes, selv om den ansvarlige ikke har rådighed over den ejendom, som er berørt af forureningen, og hvor eventuelle undersøgelser med videre skal gennemføres. Bestemmelsen er nødvendig, fordi det ikke altid er sådan, at den, der er ansvarlig for den aktivitet, der har medført forureningen, også har rådighed over den forurenede ejendom. I disse tilfælde skal der i påbuddet fastsættes pligt til retablering af ejendommen, efter undersøgelserne med videre er afsluttet.

Til stk. 3

Det foreslås, at Naalakkersuisut kan meddele den, der har rådighed over ejendommen eller området påbud om at tåle, at den ansvarlige eller andre foretager undersøgelser eller retablering med videre, hvis den ansvarlige ikke har rådighed over ejendommen eller området.

Bestemmelserne i stk. 2 og 3 skal forstås med den begrænsning, at der ikke vil kunne meddeles påbud, hvor påbuddene vil udgøre en ekspropriation.

Til stk. 4

Det foreslås, at påbud efter stk. 3 er bindende for den, der til enhver tid har rådighed over den ejendom eller det område, hvor der er påvist forurening. Der henvises til bemærkningerne til stk. 1-3.

Til § 47

Bestemmelsen regulerer afgørelser truffet af Naalakkersuisut efter reglerne om miljøskade og er i vidt omfang en videreførelse af råstoflovens § 66, idet råstoflovens § 66, stk. 3, efter forslaget videreføres som en særskilt bestemmelse.

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut kompetence til at træffe afgørelse om eventuelle foranstaltninger med videre i de tilfælde, hvor en forurening indebærer en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade.

Til stk. 2

Det foreslås, at Naalakkersuisut, udover at meddele afgørelsen til den ansvarlige, skal offentliggøre afgørelsen på Naalakkersuisuts hjemmeside eller på en anden passende måde. Efter den foreslåede bestemmelse sker offentliggørelse af en afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, for den ansvarliges regning.

Til § 48

Det foreslås, at Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om miljøansvar. Med den foreslåede bemyndigelse kan Naalakkersuisut fastsætte nærmere bestemmelser, hvor dette viser sig hensigtsmæssigt for at sikre dette forslags effektivitet, når det er i overensstemmelse med dette forslags formål.

Til § 49

Til stk. 1

Hvis Naalakkersuisut vurderer, at et projekt må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, eller væsentlig indvirkning på samfundsmæssige forhold, kan Naalakkersuisut træffe afgørelse om, at der skal indsendes en projektbeskrivelse.

Til stk. 2

På baggrund af projektbeskrivelsen træffer Naalakkersuisut afgørelse om, hvorvidt rettighedshaver skal pålægges at udarbejde vurdering af virkningerne på miljøet (VVM) og vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB). Det følger af bestemmelsen, at bestemmelserne i Inatsisartutlov om mineralaktiviteter (om store mineralprojekter) om henholdsvis VVM- og VSB-forhold, herunder forhøring og høring, finder direkte anvendelse, dog med eventuelle tilpasninger som følge af, at aktiviteter omfattet af forslaget generelt må antages at have væsentligt mindre omfang end aktiviteter omfattet af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Bestemmelsens henvisning til VVM- og VSB-reglerne i Inatsisartutlov om mineralaktiviteter er således ikke udtryk for, at mindre aktiviteter nødvendigvis skal underlægges samme byrder som større aktiviteter. Henvisningen skal i stedet ses i lyset af, at der ikke ønskes opstillet særlige VVM- eller VSB-regler, men at de samme regler finder anvendelse med den tilpasning som følger af et almindelig proportionalitetsprincip.

Til stk. 3

Bestemmelsen indeholder hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om forholdene nævnt i stk. 1 og 2. Bestemmelsen forventes særligt at finde anvendelse, hvis Naalakkersuisut finder grundlag for at opstille mere lempelige procedurer, formkrav, tidsfrister mv., end det følger af VVM- og VSB-reglerne i Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Til § 50

Til stk. 1

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut i de tilfælde, hvor en aktivitet ikke antages at få væsentlig indvirkning på miljøet og derfor ikke er fundet VVM-pligtig efter forslaget § 49

bestemme, at der skal foretages en Vurdering af Forebyggende Tiltag (VFT) og udarbejdes en VFT-redegørelse herom.

Det følger af bestemmelsen, at bestemmelserne i Inatsisartutlov om mineralaktiviteter (om store mineralprojekter) om VFT-forhold finder direkte anvendelse, dog med eventuelle tilpasninger som følge af, at aktiviteter omfattet af forslaget generelt må antages at have væsentligt mindre omfang end aktiviteter omfattet af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Bestemmelsens henvisning til VFT-reglerne i Inatsisartutlov om mineralaktiviteter er således ikke udtryk for, at mindre aktiviteter nødvendigvis skal underlægges samme byrder som større aktiviteter. Henvisningen skal i stedet ses i lyset af, at der ikke ønskes opstillet særlige VFT-regler, men at de samme regler finder anvendelse med den tilpasning som følger af et almindelig proportionalitetsprincip.

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om forholdene nævnt i stk. 1 og 2. Bestemmelsen forventes særligt at finde anvendelse, hvis Naalakkersuisut finder grundlag for at opstille mere lempelige procedurer, formkrav, tidsfrister mv., end det følger af VFT-reglerne i Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Til § 51

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder en hjemmel til, at Naalakkersuisut i en tilladelse eller godkendelse kan fastsætte under hvilke vilkår, en tilladelse bortfalder eller kan tilbagekaldes. Herunder navnlig hvilke former for misligholdelse fra rettighedshaverens side, der kan begrunde en fortabelse af tilladelsen eller godkendelsen, blandt andet under hensyntagen til virksomhedens art og omfang. Tilsvarende, at Naalakkersuisut kan træffe afgørelse om ovennævnte forhold.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen kan en rettighedshaver ikke rette erstatningskrav mod Naalakkersuisut som følge af en tilbagekaldelse.

Til § 52

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser og vilkår om en række administrative forhold, herunder om formkrav til indsendt materiale samt procedurer herfor. Bestemmelsen er især, men ikke udelukkende, møntet på, at myndighederne skal have mulighed for at kræve materialet indsendt via digitale platforme.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen kan tilladelses- og godkendelsesdokumenter offentliggøres uden rettighedshaverens forudgående samtykke. Bestemmelsen skal medvirke til en øget åbenhed og administration om meddelte rettigheder. I praksis udarbejdes tilladelses- og godkendelsesdokumenter på baggrund af standarddokumenter. Det kan dog ikke udelukkes, at visse tilladelser eller godkendelser meddeles på særlige vilkår, hvilket vil øge behovet for at kunne offentliggøre dokumentet med henblik på at sikre åbenhed og gennemsigtighed, samt at fungere som vejledning for eventuelle fremtidige ansøgere.

Bestemmelsen indebærer ikke en adgang til at offentliggøre oplysninger, som er undtaget fra aktindsigt efter landstingslov om offentlighed i forvaltningen. I det omfang tilladelses- eller godkendelsesdokumenter har vedlagte bilag eller der i teksten henvises til andet materiale med uddybende oplysninger, som ville være undtaget aktindsigt efter landstingslov om offentlighed i forvaltningen, forudsættes dette materiale udskilt forud for offentliggørelsen.

Til § 53

Til stk. 1

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut fastsætte bestemmelser eller vilkår om en række forhold.

Bestemmelsen giver blandt andet også mulighed for at stille kvalitetskrav med videre til forarbejdning af mineraler i Grønland.

Forarbejdning i Grønland vil blandt andet bidrage til og understøtte etablering og anvendelse af grønlandske tjenesteydere, der yder bistand med forarbejdning inden for mineralsektoren. Det vil desuden blandt andet bidrage til, at der i Grønland opbygges og fastholdes særlige kundskaber og viden vedrørende udnyttelse af mineraler. Det vil videre blandt andet betyde, at overskud ved forarbejdning af mineraler i Grønland beskattes i Grønland. Naalakkersuisut kan således blandt andet fastsætte bestemmelser, der varetager og sikrer efterlevelsen af ovennævnte hensyn og formål.

Bestemmelsen giver desuden blandt andet mulighed for, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser eller vilkår om opbevaring og deponering af mineraler og transport, handel, import og eksport af mineraler. Der kan for eksempel fastsættes regler om, at import af mineraler skal godkendes af Naalakkersuisut for at sikre, at der kan ske registrering af og opbygning af viden om de mineraler, der importeres.

Derudover giver bestemmelsen også mulighed for, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om certificering af mineraler. Det kan for eksempel bestemmes, at der skal oprettes en oprindelsecertificering vedrørende ædelsten.

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til at fastsætte bestemmelser og vilkår om, at forarbejdning af og handel med bestemte mineraler kræver en godkendelse meddelt af Naalakkersuisut. Naalakkersuisut kan efter bestemmelsen både fastsætte bestemmelser og vilkår, der gælder for rettighedshavere efter småskalatilladelser og for andre personer eller virksomheder, der foretager forarbejdning af og handel med bestemte mineraler.

Bestemmelsen kan for eksempel anvendes til at sikre, at personer og virksomheder, der beskæftiger sig med forarbejdning af og handel med mineraler, har de rette kvalifikationer. Bestemmelsen kan også anvendes til at sikre, at det grønlandske samfund får størst muligt udbytte af mineralaktiviteter.

Til § 54

Bestemmelsen indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til at fastsætte bestemmelser og vilkår eller træffe afgørelser med henblik på at gennemføre eller anvende internationale aftaler eller regler, som er indgået af Grønlands Selvstyre eller af Danmark på vegne af Grønlands Selvstyre, om forhold, der er omfattet af forslaget, i Grønland.

Bestemmelsen skal blandt andet bidrage til at sikre, at Naalakkersuisut har hjemmel til at fastsætte regler om opfyldelse af internationale konventioner, der vedrører forhold omfattet af dette forslag.

Til § 55

Til stk. 1

Efter bestemmelsen fører Naalakkersuisut tilsyn med rettighedshaveres og andres virksomhed og aktiviteter omfattet af forslaget, herunder bestemmelser og vilkår fastsat efter forslaget.

Tilsynet kan for eksempel gennemføres ved en stikprøvekontrol, der foretages uden at rettighedshaveren forudgående er orienteret. Tilsynet kan også foretages med kort varsel derom eller som en regelmæssig, rutinemæssig kontrol. Tilsynsmyndighedens medarbejdere og de personer, som er særligt bemyndiget dertil, kan også gennemføre andre former for tilsyn og kontroller end de ovenfor nævnte.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen har tilsynsmyndigheden til enhver tid adgang til alle dele af en rettighedshavers og andres virksomhed og aktiviteter omfattet af forslaget. I det omfang, det er nødvendigt for at udføre tilsynet efter bestemmelsen, kan medarbejdere i tilsynsmyndigheden således mod behørig legitimation få adgang dertil uden retskendelse.

Adgang til virksomheden og aktiviteterne er dog udelukkende forbeholdt tilfælde, hvor det er påkrævet for varetagelsen af et tilsyn af virksomhedens aktiviteter, der er omfattet af forslaget.

Udtrykket "tilsynsmyndighedens medarbejdere" er valgt frem for "Naalakkersuisut" for at understrege, at det kun er en begrænset kreds af medarbejdere, som kan legitimere sig som tilsynsmedarbejdere, der kan kræve adgang efter denne bestemmelse. Begrebet "tilsynsmyndighedens medarbejdere" omfatter også eksterne konsulenter, rådgivere og eksperter, som udfører tilsyn på vegne af eller sammen med tilsynsmyndigheden efter aftale med tilsynsmyndigheden derom.

Til § 56

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut har adgang til at meddele påbud om overholdelse af forslaget og bestemmelser og vilkår fastsat efter forslaget. Bestemmelsen angiver også, at Naalakkersuisut kan meddele påbud og forbud med henblik på at sikre overholdelse af forslaget og bestemmelser og vilkår fastsat efter forslaget.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen kan påbud og forbud meddeles til rettighedshavere eller andre parter omfattet af forslaget. Det kan for eksempel være rettighedshaverens aftaleparter.

Til § 57

Til stk. 1

Bestemmelsen pålægger en vis oplysningspligt for rettighedshavere og andre parter omfattet af dette forslag.

Bestemmelsen omfatter alle oplysninger, som er nødvendige for myndighedsbehandling i forbindelse med eksempelvis behandling af en ansøgning om meddelelse af en tilladelse efter forslaget eller oplysninger til brug for et fyldestgørende tilsyn med aktiviteter efter forslaget.

Til stk. 2

Naalakkersuisut har efter bestemmelsen mulighed for at pålægge de personer eller selskaber, der er omfattede af bestemmelsen, at de skal indsende oplysninger, som Naalakkersuisut finder nødvendige til brug for Naalakkersuisuts vurdering af en sag. Naalakkersuisut har mulighed for at bestemme, at indsendelse af oplysninger skal ske i bestemt form, herunder eksempelvis på et USB-stik, som elektroniske datafiler eller andet egnet medie.

Til § 58

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører overdragelser af tilladelser og godkendelser.

En overdragelse eller overførsel omfatter enhver direkte eller indirekte overdragelse eller overførsel af en tilladelse eller godkendelse fra et rettighedshaverselskab til enhver anden part, herunder et selskab, en virksomhed eller en person, uanset om erhververen opfylder eller ikke opfylder kravene til en rettighedshaver efter tilladelsen eller godkendelsen.

En tilladelse eller godkendelse kan kun overdrages eller overføres til et selskab eller person, som opfylder kravene til en rettighedshaver efter tilladelsen eller godkendelsen. Denne overdragelse kan kun ske såfremt den er godkendt af Naalakkersuisut.

En direkte overdragelse eller overførsel omfatter en overdragelse eller overførsel af en tilladelse eller godkendelse fra en rettighedshaver til enhver anden part.

En indirekte overdragelse eller overførsel omfatter en eller flere ændringer i eller vedrørende et rettighedshaverselskab, hvis det ændrer den eller de parter, der har bestemmende indflydelse i selskabet, eller som enkeltvist eller i fællesskab eller samarbejde direkte eller indirekte (gennem en eller flere andre parter) ejer, kontrollerer eller har råderet over mindst halvdelen af selskabets kapital eller stemmerettigheder.

Der foreligger således kun en indirekte overdragelse i forbindelse med pantsætningen eller option om køb af aktier, hvis disse forhold medfører en ændring af den eller de parter, der har bestemmende indflydelse i selskabet, eller som enkeltvist eller i fællesskab eller samarbejde, direkte eller indirekte (gennem en eller flere andre parter) ejer, kontrollerer eller har råderet over mindst halvdelen af selskabets kapital eller stemmerettigheder.

Den nærmere betydning af begrebet bestemmende indflydelse afgøres generelt efter bestemmelserne og principperne derom i lovgivningen for Grønland om aktieselskaber, anpartsselskaber og eventuelle andre kapitalselskaber. Det er nu Anordning for Grønland om ikrafttræden af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven). Loven omfatter også iværksætterselskaber.

Anordning for Grønland om ikrafttræden af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) indeholder i § 7 nærmere bestemmelser om bestemmende indflydelse. Efter stk. 1 er bestemmende indflydelse beføjelsen til at styre en dattervirksomheds økonomiske og driftsmæssige beslutninger. Efter stk. 2 har et moderselskab bestemmende indflydelse i forhold til en dattervirksomhed, når moderselskabet direkte eller indirekte gennem en dattervirksomhed ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed, medmindre det i særlige tilfælde klart kan påvises, at et sådant ejerforhold ikke udgør bestemmende indflydelse. Det bestemmes i stk. 3, at hvis et moderselskab ikke ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed, foreligger der bestemmende indflydelse,

hvis moderselskabet har (1) råderet over mere end halvdelen af stemmerettighederne i kraft af en aftale med andre investorer, (2) beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold i en virksomhed i henhold til en vedtægt eller aftale, (3) beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i det øverste ledelsesorgan og dette organ besidder den bestemmende indflydelse på virksomheden eller (4) råderet over det faktiske flertal af stemmerne på generalforsamlingen eller i et tilsvarende organ og derved besidder den faktiske bestemmende indflydelse over virksomheden. Stk. 4 bestemmer, at eksistensen og virkningen af potentielle stemmerettigheder, herunder tegningsretter og købsoptioner på kapitalandele, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres, skal tages i betragtning ved vurderingen af, om et selskab har bestemmende indflydelse. Ved opgørelsen af stemmerettigheder i en dattervirksomhed ses der bort fra stemmerettigheder, som knytter sig til kapitalandele, der besiddes af dattervirksomheden selv eller dens dattervirksomheder. Dette følger af stk. 5.

Principperne i lovbestemmelserne skal så vidt muligt anvendes tilsvarende i forhold til andre moderselskaber og selskaber end grønlandske og danske kapitalselskaber, herunder andre grønlandske og danske virksomheder og udenlandske kapitalselskaber og andre virksomheder, og i forhold til personer, der ejer kapitalandele i rettighedshaverselskabet.

Godkendelse af en overdragelse eller overførsel kan ikke blive nægtet uden rimelig grund dertil. Inden meddelelsen af en godkendelse vil det blandt andet skulle sikres, at grundlaget for opfyldelsen af de forpligtelser, der påhviler rettighedshaveren, ikke forringes eller fjernes ved en overdragelse eller overførsel.

Bestemmelsen har således blandt andet til formål at sikre, at Naalakkersuisut får mulighed for at påse, at det forud for en eventuel overdragelse eller overførsel sikres, at grundlaget for opfyldelse af forpligtelserne efter tilladelsen eller godkendelsen ikke forringes ved overdragelsen eller overførslen. Bestemmelsen har desuden til formål at sikre, at Naalakkersuisut får mulighed for at sikre, at grundlaget for en kvalificeret drift af mineralaktiviteterne ikke forringes ved en overdragelse.

Bestemmelsen har videre til formål at sikre, at Naalakkersuisut blandt andet får mulighed for at tage hensyn til økonomiske, afgiftsmæssige og skattemæssige forhold, og at Naalakkersuisut kan afvise meddelelsen af en godkendelse af overdragelser eller overførsler, hvis det kan medføre negative skattemæssige eller afgiftsmæssige virkninger for Grønlands Selvstyre og samfundet. Dette vil typisk kun være tilfældet, hvor der spekuleres i at flytte skattemæssige overskud fra Grønland til udlandet, eller hvor der spekuleres i at flytte skattemæssige underskud fra udlandet til Grønland.

Naalakkersuisut kan blandt andet, efter forslaget §§ 13 og 30, fastsætte vilkår i en tilladelse eller godkendelse om, at en rettighedshaver skal oplyse Naalakkersuisut, hvis der foretages ændringer vedrørende den bestemmende indflydelse i rettighedshaverselskabet.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut fastsætte vilkår i forbindelse med en godkendelse af en overdragelse.

Bestemmelsen skal medvirke til at sikre, at den nye rettighedshaver lever op til de samme krav som overdrageren og at myndighedernes muligheder for at varetage sine interesser, herunder økonomiske interesser, ikke forringes ved en overdragelse.

Til stk. 3

Bestemmelsen angiver, at en tilladelse eller godkendelse er undtaget fra retsforfølgning. Det vil sige, at en retsforfølgning mod en tilladelse eller godkendelse er uden retsvirkning.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med stk. 1. Bestemmelsen er derfor ikke udtryk for stillingtagen til muligheden for at indbringe en tilladelse eller godkendelse for domstolene med henblik på prøvelse af fx dens gyldighed eller virkninger.

Ved retsforfølgning tænkes alene på kreditorforfølgning. Bestemmelsen fastslår således, at en kreditor ikke ved rettens hjælp kan overtage en tilladelse eller godkendelse efter dette forslag.

Til § 59

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til at fastsætte bestemmelser og vilkår om opkrævning af beløb til dækning af Naalakkersuisuts udgifter i forbindelse med sagsbehandling eller anden myndighedsbehandling efter forslaget. Bestemmelsen omfatter for eksempel udgifter til sagsbehandling, tilsyn, anden myndighedsbehandling, eksterne rådgivere m.v.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at betalingen kan opkræves som gebyrer eller udgiftsrefusion.

Enhver udgift kan opkræves som gebyr eller udgiftsrefusion, i det omfang betalingen generelt svarer til Naalakkersuisuts udgifter i forbindelse med sagsbehandling og myndighedsbehandling. Det tilsigtes således ikke med bestemmelsen, at der kan opkræves gebyrer eller udgiftsrefusion udover, hvad Naalakkersuisut generelt har afholdt eller forventes at anvende til sagsbehandlingen og myndighedsbehandlingen.

Betalingen for myndighedsbehandlingen kan opkræves som gebyrer, eller ske på baggrund af en timesats for det aktuelle tidsforbrug ved udøvelse af sagsbehandlingen og anden myndighedsbehandling, herunder blandt andet ved meddelelse af tilladelser og godkendelser.

Indtægter, der er modtaget eller oppebåret efter denne bestemmelse, udgør ikke

råstofindtægter efter reglerne derom i selvstyrelovens § 7, jf. selvstyrelovens § 7, stk. 2, nr. 1.

Til stk. 3

Bestemmelsen angiver, at hvis en rettighedshaver eller en anden part omfattet af forslaget ikke har betalt et skyldigt beløb på 100.000 kr. eller mere til dækning af Naalakkersuisuts udgifter i forbindelse med sagsbehandling og anden myndighedsbehandling efter forslaget, jf. stk. 1, kan Naalakkersuisut indstille behandling og afgørelse af enhver sag vedrørende rettighedshaveren eller den anden part, indtil rettighedshaveren eller den anden part har betalt ethvert skyldigt beløb til Naalakkersuisut. Derudover kan Naalakkersuisut også i et sådant tilfælde meddele et påbud til rettighedshaveren eller den anden part om at indstille sine aktiviteter efter tilladelsen eller forslaget, indtil rettighedshaveren eller den anden part har betalt ethvert skyldigt beløb til Naalakkersuisut.

I det tilfælde, hvor Naalakkersuisut meddeler et påbud, vil rettighedshaveren have en vis passende periode til at betale ethvert skyldigt beløb til Naalakkersuisut, inden Naalakkersuisut indstiller sin behandling og afgørelse af enhver sag vedrørende rettighedshaveren.

Det vurderes hensigtsmæssigt, at Naalakkersuisut kan indstille sin sagsbehandling og anden myndighedsbehandling af enhver sag vedrørende en rettighedshaver eller anden part eller påbyde rettighedshaveren eller den anden part at indstille sine aktiviteter, hvis der er risiko for, at Naalakkersuisut ikke vil modtage betaling af skyldige beløb i overensstemmelse med forslaget.

Til stk. 4

Hjemlen til at fastsætte bestemmelser og vilkår om betaling af beløb til dækning af Naalakkersuisuts udgifter i forbindelse med sagsbehandling og anden myndighedsbehandling efter forslaget omfatter både betaling af udgiftsrefusion for rettighedshavere og andre parter omfattet af forslaget.

Til § 60

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører muligheden for at gennemføre ekspropriation af ejendom med henblik på at kunne udføre aktiviteter efter forslaget. Bestemmelsen kan kun anvendes til fordel for personer og selskaber, der er rettighedshavere efter forslaget på tidspunktet for indgrebet.

Hjemmestyret (i dag selvstyret) overtog i 1992 kompetence til at fastsætte regler om hjemmel til og fremgangsmåden ved ekspropriation på sagsområder, der henhører under selvstyret. Det skete ved lov nr. 1012 af 19. december 1992 om ekspropriation på sagsområder, der henhører under Grønlands hjemmestyre. Ekspropriation i Grønland er reguleret i landstingslov nr. 25 af 30. november 1992 om ekspropriation.

Landstingsloven bygger på den danske ekspropriationslov fra 1992, og er således en ren procedurelov. Det medfører, at dette forslag alene indeholder en hjemmel til at foretage ekspropriation efter reglerne derom i landstingsloven, jf. også stk. 2.

Bestemmelsen medfører, at Naalakkersuisut i nødvendigt omfang kan bestemme, at der iværksættes ekspropriation af en ejendom med henblik på etablering og drift af virksomhed og udførelse af aktiviteter efter dette forslag.

Det er en betingelse efter bestemmelsen, at ekspropriation skal være nødvendig. Ved nødvendigt forstås normalt, at der ikke foreligger rimelige alternativer til at ekspropriere ejendommen.

Naalakkersuisut kan også bestemme, at der skal ske ekspropriation, hvor der ikke sker arealafståelse, men hvor etablering og drift af virksomhed og udførelse af aktiviteter efter dette forslag medfører så stor ulempe eller skade for en ejendom, virksomhed med videre, at indgrebet kan danne grundlag for ekspropriationserstatning efter bestemmelsen.

I tilfælde af, at ekspropriation af en del af en ejendom i væsentlig grad vil forringe brugsværdien af den øvrige del af ejendommen, kan rettighedshaveren eller indehaveren af godkendelsen tilpligtes at erhverve hele ejendommen, hvis ejeren af ejendommen nedlægger påstand derom.

Udgifterne til ekspropriationen forudsættes at blive pålagt rettighedshaveren eller indehaveren af godkendelsen efter landstingslov om ekspropriation § 9, stk. 3. Det vil sige, at rettighedshaveren eller indehaveren af godkendelsen skal betale samtlige udgifter ved foretagelse af ekspropriationen, inklusive erstatning for den eksproprierede ejendom.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at ekspropriation efter stk. 1 udføres efter reglerne i landstingslov om ekspropriation.

Landstingsloven indeholder udførlige bestemmelser om ekspropriationsmyndighedens kompetencer, herunder om fremgangsmåde ved ekspropriation og erstatningens udbetaling med videre.

Til § 61

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer Naalakkersuisuts adgang til i et vist omfang at overlade opgaver til andre myndigheder eller private parter. Bestemmelsen fungerer som selvstændig hjemmel til at udstede bekendtgørelser vedrørende denne delegation. En sådan bekendtgørelses

kundgørelse og ikrafttræden vil være en forudsætning for, at delegationen har virkning i forhold til borgere og virksomheder med videre.

Den foreslåede bestemmelse giver for eksempel Naalakkersuisut mulighed for at bestemme, at tilsynsopgaverne skal udføres af andre parter. Bestemmelsen tager sigte på, at tilsynet tilrettelægges på den mest hensigtsmæssige og optimale måde i forhold til kompetencer og ressourceudnyttelse. Hvis andre myndigheder kan varetage tilsynsopgaven mere hensigtsmæssigt, vil det kunne bestemmes, at opgaven i stedet udføres af disse.

Der er efter bestemmelsen også mulighed for at bestemme, at private virksomheder med særlig ekspertise på området kan føre tilsynet. Hvis tilsynsopgaven overlades til en privat virksomhed, kan Naalakkersuisut i forbindelse dermed fastsætte bestemmelser om, at virksomheden har samme rettigheder og pligter, som Naalakkersuisut har ved udøvelsen af tilsynsbeføjelserne.

Det vil særligt kunne være relevant at overlade tilsynsopgaver til private virksomheder, der har særlige eller gode forudsætninger for at løse opgaven.

Som et eksempel på at offentlige myndigheder har overladt opgaver og beføjelser efter lovgivningen til private virksomheder, kan nævnes klassificering af skibe.

I 2003 indgik Søfartsstyrelsen en aftale med American Bureau of Shipping, Bureau Veritas, Det Norske Veritas, Germanischer Lloyd, Lloyd's Register, Nippon Kaiji Kyokai og RINA S.p.A. Registro Italiano Navale Group. Aftalen vedrører udførelse af en række opgaver på vegne af de danske søfartsmyndigheder. Virksomhederne kan efter aftalen blandt andet udstede certifikater, kræve reparationer og udføre inspektioner. På dette område kan modtagerne af klassifikationsselskabernes afgørelser kun indbringe klager om afgørelser for domstolene. Der er ikke administrativ klageadgang.

Hvis Naalakkersuisut bestemmer, at myndighedsopgaver efter forslaget skal udføres af en anden myndighed eller en privat part vil det være Naalakkersuisuts opgave at føre tilsyn med, at den pågældende myndighed eller private part overholder gældende regler vedrørende myndighedsopgavens udførelse.

Til stk. 2

Hvis det bestemmes, at for eksempel tilsynsbeføjelserne skal overlades til en offentlig myndighed eller en privat virksomhed, har den pågældende part og dennes medarbejdere de samme beføjelser, som tilsynsmyndigheden og dennes medarbejdere har, medmindre andet bestemmes i bemyndigelsen. Hvis der ikke fastsættes sådanne vilkår i bemyndigelsen, har den pågældende part således efter bestemmelsen for eksempel mulighed for at meddele påbud om overholdelse af dette forslag og bestemmelser og vilkår fastsat efter dette forslag. De medarbejdere, der udfører tilsynet, vil desuden have adgang til alle dele af

mineralvirksomheden og dennes aktiviteter, i det omfang aktiviteterne er omfattet af dette forslag, og det er nødvendigt for medarbejdernes udførelse af tilsynet.

Til § 62

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse omfatter enhver skade, som en virksomhed eller aktivitet måtte påføre. Herunder afledte skader, følgeskader og rent økonomiske skader og tab.

Bestemmelsen indebærer, at der gælder et objektivi ansvar for skaderne, der forvoldes ved virksomhed eller aktiviteter, der er omfattet af tilladelsen.

Bestemmelsen bygger på overordnede samfundsmæssige hensyn og fordelingsprincippet om, at de personer og virksomheder med videre, som er ansvarlige for eller udfører virksomhed eller aktiviteter efter dette forslag, og som i almindelighed opnår en økonomisk indtjening ved deres virksomhed eller aktivitet, skal betale erstatning for de skader, som de forvolder som led i deres virksomhed eller aktiviteter.

Bestemmelsen bygger desuden på en antagelse om, at det objektive ansvar kan have en vis præventiv virkning ved at tilskynde personer og virksomheder med videre omfattet af forslaget til at foretage relevante foranstaltninger med videre for at undgå og begrænse skader og dermed et erstatningsansvar. Det objektive ansvar sikrer desuden, at den skadelidte vil kunne gennemføre krav om erstatning over for skadevolderen, herunder også ved skader, der skyldes hændelige forhold.

Derudover tilgodeser regler om objektivi erstatningsansvar forskellige retstekniske hensyn. Det skyldes, at det ofte vil være vanskeligt for den skadelidte at bevise, at en skadevolder har begået fejl eller forsømmelser. Ordningen efter forslaget med et objektivi ansvar gør det overflødig at føre bevis for, at rettighedshaveren har begået fejl eller forsømmelser. Det objektive ansvar forventes derfor at kunne medvirke til, at en skadelidt i større omfang kan undgå retssager om rettighedshaverens erstatningspligt.

Bestemmelsen medfører desuden, at rettighedshaveren er ansvarlig overfor den skadelidte på samme måde, som hvis rettighedshaveren selv har forårsaget skaden, selvom skaden er forårsaget af en anden end rettighedshaveren ved udførelse af aktiviteter omfattet af tilladelsen.

Det objektive ansvar skal blandt andet også ses i lyset af, at virksomhed og aktiviteter efter forslaget typisk vil foregå i eller i nærheden af sårbar natur, hvor der kan ske uoprettelig skade, hvis virksomheden eller aktiviteten ikke udøves i overensstemmelse med de gældende regler og med stor forsigtighed og omhu.

Til stk. 2

Bestemmelsen regulerer erstatningens nedsættelse ved skadelidtes egen skyld. Det er alene skadelidtes forsætlige eller groft uagtsomme handling eller undladelse, som kan medføre bortfald eller nedsættelse af erstatningen.

Til stk. 3

Til nr. 1

Bestemmelsen indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til at fastsætte bestemmelser og vilkår om, at rettighedshaverens ansvar, herunder ansvar for miljøskader, skal være omfattet af en forsikringsdækning eller anden form for sikkerhedsstillelse. En anden form for sikkerhedsstillelse kan for eksempel ske i form af en deponeringskonto med et pengebeløb, en bankgaranti eller en deponeringskonto med danske statsobligationer.

Forsikringen eller sikkerhedsstillelsens udformning må foretages under hensyn til den konkrete virksomhed og omfanget og karakteren, herunder risikoen for erstatningsansvar der kan opstå som følge af rettighedshaverens foranstaltninger i forbindelse med udførelse af aktiviteterne med videre i tilladelsesperioden og ved tilladelsens ophør.

Det følger endvidere af bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser og vilkår om, at rettighedshaverens aktiviteter og forhold i forbindelse dermed skal være omfattet af andre relevante forsikringer. Det følger således af bestemmelsen, at Naalakkersuisut også kan fastsætte bestemmelser og vilkår om, at rettighedshaverens aktiviteter og forhold i forbindelse dermed, der ikke vedrører rettighedshaverens erstatningsansvar, skal være omfattet af en relevant forsikring. Sådanne bestemmelser og vilkår kan for eksempel være, at rettighedshaverens anlæg og bygninger med videre skal være omfattet af relevante forsikringer.

Til nr. 2

Bestemmelsen indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til at fastsætte bestemmelser og vilkår om, at en rettighedshavers aftaleparters erstatningsansvar, herunder ansvar for miljøskader, skal være omfattet af en forsikring eller en anden form for sikkerhedsstillelse, i det omfang aftaleparternes ydelser og aktiviteter anvendes ved udførelsen af aktiviteter efter tilladelsen.

En anden form for sikkerhedsstillelse kan for eksempel ske i form af en deponeringskonto med et pengebeløb, en bankgaranti eller en deponeringskonto med danske statsobligationer.

Forsikringen eller sikkerhedsstillelsens udformning må foretages under hensyn til den konkrete virksomhed og omfanget og karakteren og aftalepartens aktiviteter, herunder risikoen for erstatningsansvar der kan opstå som følge af aftalepartens foranstaltninger i forbindelse med udførelse af aktiviteterne med videre i tilladelsesperioden og ved tilladelsens ophør.

Til § 63

Bestemmelsen regulerer erstatning for miljøskader og er med visse sproglige ændringer en videreførelse af råstoflovens § 67.

Til stk. 1

Det foreslås, at dette forslags regler om erstatning for miljøskader skal gælde for skader, der forvoldes ved forurening af jord, hav, havbund, undergrund, vand eller luft som led i aktiviteter omfattet af dette forslag. Begreberne "jord, hav, havbund, undergrund, vand og luft" skal forstås bredt. På den baggrund omfatter begrebet "vand" blandt andet grundvand, vandløb, søer og havet. Begrebet "forurening" er ikke defineret i forslaget, men skal fortolkes på samme måde som i anden miljølovgivning, som er gældende i Grønland. Forureningen eller rystelser med videre efter stk. 2 skal være forvoldt som led i en aktivitet omfattet af forslaget. Aktiviteter, der ikke er omfattet af forslaget, kan således ikke medføre erstatningsansvar for miljøskader efter forslaget.

Til stk. 2

Det foreslås, at reglerne nævnt i stk. 1 tilsvarende skal gælde for forurening og anden negativ påvirkning af klimatiske forhold eller naturen samt forstyrrelser ved støj, rystelser, varme, lys eller lignende.

Til § 64

Bestemmelsen oplister erstatningsberettigende skader efter forslagets regler om erstatning for miljøskader. Bestemmelsen er med sproglige og redaktionelle ændringer en videreførelse af råstoflovens § 68.

Bestemmelsen er udformet i overensstemmelse med den gældende retstilstand og definerer, hvad der i dette forslag skal forstås ved udtrykket "skade". Der kan herefter ikke gives erstatning for ikke-økonomiske tab, medmindre der foreligger særlig hjemmel dertil. Endvidere kan der kun gives erstatning for de rent økonomiske værdier til de personer, der må anses for at høre til den erstatningsretligt værnede personkreds.

Til nr. 1

Bestemmelsen fastsætter, at der kan gives erstatning for personskade og tab af forsørger, der er forvoldt ved en forurening af miljøet. Udtrykket "personskade" omfatter også de psykiske lidelser, der skyldes chok. Der kan dog kun kræves erstatning herfor i det omfang, den pågældende hører til den erstatningsberettigede personkreds, for eksempel i de tilfælde hvor den pågældende selv har været i fare eller direkte har lidt fysisk overlast.

De ydelser, som er omfattet af denne bestemmelse, er nærmere reguleret i generelle regler om erstatningsansvar. Uanset at det ikke fremgår udtrykkeligt af bestemmelsens ordlyd, forudsættes det således, at der også kan gives erstatning for "rimelige begravelsesudgifter" til den, der har bekostet begravelsen, uanset om den pågældende er berettiget til erstatning for tab af forsørger, jf. Bekendtgørelse af anordning om ikrafttræden af lov om erstatningsansvar i Grønland ("erstatningsansvarsloven")s § 12.

Til nr. 2

Bestemmelsen fastsætter, at der kan ydes erstatning for tingsskade, der er forvoldt ved en forurening af miljøet. Bestemmelsen omfatter navnlig skade på fast ejendom og løsøre, herunder flydende materialer. En færeholder, der får ødelagt sine marker og afgrøder på grund af miljøforurening, skal således efter bestemmelsen have mulighed for at få erstatning for det tab, der er lidt herved. Bestemmelsen dækker tillige det driftstab, der er forbundet med skaden på for eksempel den faste ejendom eller løsøret. Det er herved en forudsætning, at driftstabet er en adækvat følge af tingsskaden på fast ejendom eller løsøre. Hvis driftstabet ikke har forbindelse med tingsskaden, kan der ikke ydes erstatning efter denne bestemmelse, men eventuelt efter bestemmelsen i nr. 3.

Til nr. 3

Efter denne bestemmelse ydes der erstatning for det rene økonomiske tab. Det er en forudsætning for at få erstatning efter bestemmelsen, at tabet skyldes en forringelse af miljøet ud over, hvad der efter områdets karakter må forventes eller tåles.

Spørgsmålet om, hvem der efter bestemmelsen kan kræve erstatning for et økonomisk (drifts)tab, må afgøres i retspraksis på grundlag af almindelige erstatningsretlige grundsætninger, herunder reglerne om adækvans og om de erstatningsretligt beskyttede interesser og personkredse.

Til nr. 4

Efter bestemmelsen ydes der erstatning for rimelige omkostninger til afværgelse eller forebyggelse af skader. Bestemmelsen giver ret til at få betalt omkostninger både med henblik på at begrænse en skade efter nr. 1-3, der allerede er indtrådt, og med henblik på at afværge en skade, der vil kunne indtræde. Bestemmelsen hænger således nøje sammen med den skadelidtes pligt til efter almindelige erstatningsretlige grundsætninger at foretage rimelige foranstaltninger for at afværge eller begrænse sit tab ("tabsbegrænsningspligt").

Hvis det – med henblik på at afværge eller begrænse en skade efter nr. 1-3 – er nødvendigt at fjerne en forurening af almene goder, såsom luften og havet med videre, giver bestemmelsen mulighed for, at der kan ydes erstatning for de rimelige omkostninger, der er forbundet hermed. Det kan for eksempel være rimelige omkostninger til undersøgelse af det forurenede område og nærmere analyse af de forurenende stoffer på kemiske laboratorier med videre. I

kravet om "rimelige omkostninger" ligger blandt andet, at skadelidte skal sørge for at begrænse sine omkostninger så vidt som muligt.

I forslaget er det ikke nærmere reguleret, hvem der er berettiget til at foretage foranstaltninger for at afværge eller begrænse en skade efter nr. 1-3 og kræve omkostningerne hertil erstattet af den ansvarlige.

Dette spørgsmål må derfor afgøres på grundlag af den gældende retstilstand vedrørende den erstatningsretligt beskyttede personkreds. Udgangspunktet er herefter, at kun den person, der har en aktuel eller eventuel rådighedsret over den pågældende ting eller den faste ejendom med videre, kan foretage afværgeforanstaltninger og kræve omkostningerne hertil erstattet af den ansvarlige.

Efter bestemmelsen kan der endvidere kræves erstatning for rimelige omkostninger til genopretning af miljøet. Formålet med bestemmelsen er at give skadelidte ret til at få dækket de omkostninger, der er nødvendige for at bringe miljøet op på samme standard som forud for skaden (forureningen). I det omfang der kan iværksættes foranstaltninger til at afværge eller begrænse forurening af de almene goder, vil omkostningerne hertil kunne erstattes efter bestemmelsen. Omkostningerne kan dog kun erstattes, hvis de må anses for "rimelige".

Da de almene goder er karakteriseret ved, at ingen har en særlig ret over dem, kan private personer, herunder miljøorganisationer, der afholder udgifterne til afværgelse af forurening af eller til genopretning af miljøet, normalt kun kræve erstatning af den ansvarlige, hvis der er en særlig lovhjemmel hertil. Det skyldes, at de pågældende ikke vil kunne opfylde det traditionelle rådighedskriterium, hvorefter skadelidte skal have en aktuel eller eventuel rådighedsret over det beskadigede gode, før der kan kræves erstatning.

I det omfang miljømyndighederne har ret eller pligt til at foretage afværgeforanstaltninger eller genopretning af miljøet, vil omkostningerne hertil ligeledes kunne erstattes efter bestemmelsen.

Bestemmelsen indebærer ikke, at omkostningerne til afværgelse eller forebyggelse af skader efter nr. 1-3 eller til genopretning af miljøet skal være afholdt. Er omkostningerne ikke afholdt, forudsætter bestemmelsen dog, at den erstatningsansvarlige kan nægte at udbetale noget beløb, før der er ført et tilstrækkeligt bevis for, at beløbet vil blive anvendt til foretagelse af rimelige afværgeforanstaltninger eller til genopretning af miljøet.

Til § 65

Bestemmelsen er med visse sproglige ændringer en videreførelse af råstoflovens § 69.

Til stk. 1

Efter den foreslåede bestemmelse skal den, der som led i en aktivitet omfattet af dette forslag forårsager en forurening, erstatte den skade, som forureningen medfører, selvom skaden er hændelig. Med bestemmelsen i stk. 1 indføres der et objektivt erstatningsansvar (ansvar uden culpa) for den, der som led i aktivitet omfattet af dette forslag forårsager en forurening, som medfører en skade.

Der er kun erstatningsansvar efter bestemmelsen, hvis skaden er forårsaget af de aktiviteter omfattet af dette forslag, der udøves af den virksomhed, som det objektive ansvar påhviler. Skyldes skaden forhold, der ikke har nogen forbindelse med disse særlige aktiviteter, er virksomheden således ikke objektivt erstatningsansvarlig efter bestemmelsen.

Det objektive ansvar er knyttet til den ansvarlige efter bestemmelsen i forslaget § 62. Den person, der er ansat i virksomheden, og som udfører den handling, der medfører erstatningsansvar for den ansvarlige på objektivt grundlag, er således kun ansvarlig efter almindelige erstatningsregler, jf. blandt andet erstatningsansvarslovens §§ 19 og 23.

Det objektive ansvar efter bestemmelsen forudsætter i almindelighed, at skadelidte fører bevis for, at den erstatningsansvarliges adfærd (i form af handling eller undladelse) har forårsaget en forurening, og at denne forurening har resulteret i en skade (kausalitet). Det forudsættes dog, at skadelidte kan nyde godt af de lempelser i bevisbyrden, som følger af almindelige bevisretlige grundsætninger.

Der er ikke i bestemmelsen taget nærmere stilling til rækkevidden af det objektive ansvar i tilfælde, hvor der foreligger konkurrerende eller samvirkende årsager til skaden. Dette spørgsmål må derfor afgøres efter den gældende retstilstand.

Har den ansvarlige forårsaget en forurening i samspil med naturkræfterne, således at disse optræder som den skadesudløsende begivenhed, er udgangspunktet, at der ifaldes ansvar efter bestemmelsen. Dette forudsætter dog, at der er tale om en forudsigelig eller forudberegnelig naturbegivenhed. Den ansvarlige vil således kunne pådrage sig et objektivt ansvar, hvis den udløsende faktor er en naturbegivenhed, der optræder med regelmæssige mellemrum (frost, storm, betydelig nedbør osv.).

Hvis der derimod er tale om naturkatastrofer, såsom jordskælv, tyfoner eller lignende force majeure-tilfælde, ifaldes der ikke ansvar efter bestemmelsen, uanset at denne ikke indeholder udtrykkelig undtagelse med hensyn til disse tilfælde. Spørgsmålet om lempelse af skadevolders erstatningsansvar må ligeledes afgøres efter den gældende retstilstand. Der kan herved særligt henvises til, at skadevolderens erstatningsansvar kan nedsættes eller bortfalde i henhold til bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, når ansvaret vil virke urimeligt tyngende, eller når ganske særlige forhold i øvrigt gør det rimeligt.

Spørgsmålet om den indbyrdes fordeling af erstatningsansvar, når der foreligger flere solidarisk ansvarlige skadevoldere, må ligeledes afgøres på grundlag af den gældende retstilstand, jf. navnlig erstatningsansvarslovens § 25, hvorefter fordelingen foretages efter, hvad der under hensyn til ansvarets beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt må anses for rimeligt.

Til stk. 2

Det foreslås, at ansvar efter stk. 1 ikke indtræder, hvis skaden skyldes, at aktiviteten er udøvet i overensstemmelse med ufravigelige bestemmelser, der er fastsat af en offentlig myndighed.

Efter bestemmelsen i stk. 2 indtræder det objektive ansvar ikke, hvis skaden skyldes, at virksomheden er udøvet i overensstemmelse med ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed. Det er den ansvarlige, der skal bevise, at betingelserne for ansvarsfritagelse er til stede. Bestemmelsen udelukker således ikke, at den ansvarlige kan blive erstatningsansvarlig på objektivt grundlag efter stk. 1 for en miljøskade, selvom virksomheden har handlet i overensstemmelse med en tilladelse eller godkendelse, der er givet af en offentlig myndighed.

Bestemmelsen afskærer ikke den ansvarlige fra at påberåbe sig andre ansvarsfritagelsesgrunde med videre, som for eksempel nødværge, i overensstemmelse med de almindelige formueretlige regler herom.

Forslaget indeholder ikke nærmere regler om, at den ansvarlige, der er omfattet af det objektive erstatningsansvar, skal være fritaget for ansvaret under henvisning til, at skaden er forårsaget af tredjemand forsætligt eller ved grov uagtsomhed. Det objektive erstatningsansvar vil derfor også gælde i dette tilfælde. Den ansvarlige vil dog kunne gøre regres mod tredjemand efter bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 25, ligesom virksomhedens erstatningsansvar over for skadelidte i særlige tilfælde vil kunne lempes efter erstatningsansvarslovens § 24. Den generelle bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 24, stk. 2, gælder endvidere for spørgsmålet om skadelidtes erstatningskrav skal nedsættes eller eventuelt bortfalde på grund af egen skyld eller accept af risiko.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer erstatningens nedsættelse ved skadelidtes egen skyld i tilfælde af personskade eller tab af forsørger. Det er alene skadelidte eller afdødes forsætlige eller groft uagtsomme handling eller undladelse, som kan medføre bortfald eller nedsættelse af erstatningen.

Til stk. 4

Bestemmelsen regulerer erstatningens nedsættelse ved skadelidtes egen skyld i andre tilfælde. Det er alene skadelidtes forsætlige eller groft uagtsomme handling eller undladelse, som kan medføre bortfald eller nedsættelse af erstatningen.

Til § 66

Bestemmelsen regulerer aftaler om fravigelse af forslagens regler om erstatning for miljøskader og er en videreførelse af råstoflovens § 70.

Til stk. 1

Det foreslås, at en aftale om fravigelse af dette forslags regler om erstatning for miljøskader er ugyldig, hvis aftalen er indgået før en skades indtræden, og fravigelsen er til ugunst for skadelidte.

Baggrunden for bestemmelsen er, at en eventuel skadelidt vil have vanskeligheder ved at overskue konsekvenserne af en aftale, der er indgået inden en skades indtræden.

Bestemmelsen omfatter ikke aftaler indgået efter en miljøskade er indtrådt, således at for eksempel erstatningsansvarlige har mulighed for at indgå forligsaftaler med videre.

Bestemmelsen vedrører endvidere ikke forsikringsaftaler vedrørende miljøskade, uanset hvornår disse indgås, jf. endvidere stk. 2.

Til stk. 2

Bestemmelsen præciserer, at reglen i stk. 1 ikke indebærer en hindring for en miljøansvarlig, der ønsker at tegne en ansvarsforsikring mod eventuelle krav som følge af reglerne om miljøansvar og erstatning for miljøskader. Den erstatningspligtige kan herefter på sædvanlig måde henvise skadelidte til sit forsikringsselskab.

Til § 67

Bestemmelsen er med sproglige ændringer en videreførelse af råstoflovens § 71 og medfører, at reglerne i kapitlet om erstatning for miljøskader ikke begrænser skadelidtes adgang til erstatning efter almindelige regler i eller uden for kontrakt eller i medfør af bestemmelser, der er fastsat i eller i medfør af regler i andre kapitler eller anden lovgivning.

Der er forskellige steder i lovgivningen fastsat regler om for eksempel objektivt erstatningsansvar for skader, der indtræder på det pågældende område. I det omfang regler i medfør af anden lovgivning giver den, der lider en skade på grund af forurening af miljøet, en bedre retsstilling end bestemmelserne i dette forslag, vil skadelidte kunne kræve erstatning efter disse særlige regler i lovgivningen. Den, der har lidt en skade på grund af miljøforurening, har således valget mellem at kræve erstatning efter forslagens bestemmelser eller efter andre lovbestemmelser, som måtte være gunstigere for den pågældende.

Bestemmelsen regulerer endvidere forholdet mellem de regler om erstatning for miljøskader, der er fastsat i retspraksis på ulovbestemte områder, og de regler, der fremgår af forslaget. Bestemmelsen begrænser således ikke skadelidtes adgang til at kræve erstatning efter almindelige regler i eller uden for kontrakt.

Dette forslags regler om erstatning for miljøskader har forrang frem for dette forslags generelle ansvarsregler, i det omfang der er forskel mellem de generelle ansvarsregler og reglerne om erstatning for miljøskader.

Til § 68

Det foreslås, at Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om erstatning for miljøskader og forholdene nævnt i kapitel 12, herunder om anvendelse af nationale eller internationale regler, aftaler eller retningslinjer vedrørende erstatning for miljøskader. Det er tanken, at Naalakkersuisut med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan supplere reglerne, i det omfang det er hensigtsmæssigt for at sikre dette forslags effektivitet og er i overensstemmelse med dette forslags formål.

Til § 69

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter en klageadgang for afgørelser, som træffes af en styrelse i henhold til forslaget. Bestemmelsen medfører således ikke en klageadgang for afgørelser, som træffes af et departement/Naalakkersuisut.

Efter bestemmelsen kan klage over en afgørelse truffet af en styrelse indbringes for Naalakkersuisut. I praksis vil det typisk være styrelsens ressortdepartement, som er rekursmyndigheden.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter en klagefrist på 6 uger for indgivelse af en klage til Naalakkersuisut over en afgørelse truffet af en underliggende styrelse.

Bestemmelsen indeholder 2 regler om klagefristens begyndelse. Hvis en afgørelse er meddelt til en part, regnes klagefristen fra dagen for meddelelsen. Hvis en afgørelse er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen fra dagen for offentliggørelsen. Bestemmelsen indeholder derudover en enkelt regel om klagefristen udløb.

Udløber klagefristen på en lørdag eller en helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

En klage kan ikke indbringes for Naalakkersuisut efter klagefristens udløb.

Til stk. 3

Det følger af bestemmelsen, at en klage skal indgives skriftligt, f.eks. ved anvendelse af elektronisk kommunikation som for eksempel e-mail, og at klagen skal indgives til den styrelse, der har truffet afgørelsen.

Til stk. 4

Det foreslås i stk. 4, at en klage over en tilladelse, en godkendelse eller en dispensation ikke har opsættende virkning, medmindre Naalakkersuisut bestemmer andet.

Til stk. 5

Naalakkersuisut kan efter bestemmelsen fastsætte bestemmelser om, at bestemte tilladelser, godkendelser og dispensationer ikke må udnyttes inden for klagefristen.

Til § 70

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter en generel frist på 1 år for indbringelse af en afgørelse for domstolene. Valget af en generel frist på 1 år skal sikre en enkel og klar retsstilling vedrørende dette forhold. Forslaget viderefører retstillingen efter råstofloven.

Bestemmelsen finder anvendelse både for søgsmål vedrørende selve afgørelsen, herunder eksempelvis domstolsprøvelse af afgørelsens gyldighed eller virkninger, og for søgsmål om erstatningskrav, andre betalingskrav eller andre krav vedrørende eller i forbindelse med afgørelsen.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at borgere, myndigheder og erhvervslivet opnår en endelig retsstilling inden for en rimelig frist. Rettighedshavere og andre, der udfører aktiviteter inden for forslaget område, har også behov for at kunne handle i tillid til truffne afgørelser uden uvished om, at sagen efter længere tid kan indbringes for og ændres af domstolene.

Lignende bestemmelser findes i dansk lovgivning. I den danske lov om miljøbeskyttelse gælder som udgangspunkt en frist på 6 måneder for indbringelse af afgørelser for domstolene om forhold omfattet af loven. Den danske lov om miljøbeskyttelse giver dog i visse tilfælde en frist på 1 år. I den danske lov om planlægning gælder også en frist på 6 måneder for indbringelse af afgørelser for domstolene.

Danske love om miljøbeskyttelse og planlægning har blandt andet det til fælles, at de regulerer væsentlige samfundsmæssige interesser, hvor der er et samfundsmæssigt behov for at opnå en klar og endelig retsstilling inden for et rimeligt tidsrum. Det samme behov gør sig gældende inden for forslaget område.

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder 2 regler om fristens begyndelse. Fristen regnes fra dagen for meddelelsen af afgørelsen til en part. Hvis en afgørelse er offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra dagen for offentliggørelsen. Bestemmelsen fastsætter også en regel om fristens udløb. Hvis den almindelige frist udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den efterfølgende hverdag. Hvis fristen for eksempel begynder at løbe torsdag den 1. februar 2024, er sidste frist for at anlægge en sag ved domstolene den 1. februar 2025. Da den 1. februar 2025 er en lørdag, og den 2. februar 2025 er en søndag, er sidste frist for anlæggelse af sagen således mandag den 3. februar 2025.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at indbringelse af en afgørelse for domstolene ikke har opsættende virkning, medmindre Naalakkersuisut bestemmer andet.

Hvis indbringelse af en afgørelse for domstolene har opsættende virkning, får afgørelsen først virkning, når sagen er afgjort uden ophævelse eller ændring af afgørelsen, eller når sagen er afvist, frafaldet eller ophørt på anden måde.

Ved vurderingen af spørgsmålet om opsættende virkning kan der blandt andet tages hensyn til, om afgørelsen vil kunne medføre væsentlige negative indvirkninger på samfundet eller andre væsentlige forhold. Udgangspunktet er dog som nævnt, at indbringelse af en afgørelse for domstolene ikke har opsættende virkning.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter, at en afgørelse omfattet af forslaget kun kan indbringes for domstolene med kompetence i Grønland.

Værneting i bødesager som føres af anklagemyndigheden, bestemmes efter reglerne derom i retsplejeloven.

Til § 71

Tvister mellem rettighedshaveren og Naalakkersuisut, der for eksempel opstår efter en tilladelse er ophørt, skal efter bestemmelsen fortsat afgøres i overensstemmelse med bestemmelserne i § 70. Sådanne tvister kan blandt andet vedrøre forhold og forpligtelser, der består efter en tilladelses ophør

Til § 72

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver hvem Naalakkersuisut kan pålægge tvangsbøder.

Formålet med bestemmelsen er at indføre et pressionsmiddel, som effektivt kan få personer og virksomheder til at afgive oplysninger, som disse er forpligtet til at afgive, efterkomme påbud og forbud, og stille sikkerhed for deres forpligtelser.

Tvangsbøder er ikke en strafsanktion, men et middel til at søge at gennemtvinge en handlepligt.

Bestemmelsen svarer i vidt omfang til § 37 i Inatsisartutlov om konkurrence (konkurrenceloven).

En rettighedshaver og andre parter omfattet af forslaget skal for eksempel efter forslaget, meddele alle oplysninger, som er fornødne for myndighedsbehandling af deres virksomhed eller aktiviteter omfattet af forslaget.

Det ovenfor anførte er alene et eksempel på bestemmelser i forslaget, hvorefter en person eller virksomhed skal afgive oplysninger til Naalakkersuisut, eller hvorefter Naalakkersuisut kan kræve at en person eller virksomhed afgiver oplysninger til Naalakkersuisut. Den, der ikke udleverer de påkrævede oplysninger efter sådanne bestemmelser, vil efter denne bestemmelse kunne pålægges tvangsbøder.

Tvangsbøder efter bestemmelsen skal fastsættes som daglige eller ugentlige bøder, indtil de relevante oplysninger udleveres, et påbud eller forbud efterkommes eller den krævede sikkerhed er stillet.

Tvangsbødernes størrelse fastsættes ud fra et konkret skøn. Det generelle proportionalitetsprincip gælder i den forbindelse. Det betyder blandt andet, at tvangsbøderne ikke må stå i misforhold til forseelsen.

Ved fastsættelsen af tvangsbøden skal der tages hensyn til den økonomiske formåen hos den, der pålægges tvangsbøden, således at pressionen har effekt. Der skal ligeledes tages hensyn til forseelsens omfang og karakter.

En tvangsbøde forventes mindst være på 1.000 kr. dagligt eller 5.000 kr. ugentligt, og der forventes kun én daglig eller én ugentlig tvangsbøde.

Tvangsbøder pålægges fra en given dato. Forudsætningen for at pålægge tvangsbøder er, at Naalakkersuisut forinden underretter virksomheden eller personen om, at tvangsbøder vil blive pålagt fra den anførte dato, og hvad forseelsen indebærer.

Tvangsbøderne kan forhøjes, hvis der fortsat ikke efter en periode med pålæg af tvangsbøder sker udlevering af de relevante oplysninger, det relevante påbud eller forbud efterkommes eller den krævede sikkerhed stilles.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen skal Naalakkersuisut fastsætte bestemmelser om størrelsen af tvangsbøder, der kan pålægges efter stk. 1.

Der vil således skulle udstedes en eller flere bekendtgørelser, der fastlægger niveauet for de bøder, der kan pålægges efter bestemmelsen, før Naalakkersuisut kan pålægge tvangsbøder efter bestemmelsen.

Til § 73

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at der kan idømmes bøde til den, som udfører aktiviteter i strid med § 6, § 7, stk. 1, § 9, stk. 1-2, § 10, stk. 1-3, § 11, stk. 1, § 29, stk. 1, og § 30, stk. 1.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med at hele dette forslag bygger på, at aktiviteter udføres efter tilladelser eller godkendelser meddelt efter forslaget, således at det sikres, at aktiviteterne udføres i overensstemmelse med forslagets formål.

Til stk. 2

Bestemmelsen angiver en række forhold i nr. 1-3, der kan medføre pålæggelse af en bøde, hvis der foreligger forsæt eller grov uagtsomhed.

Til nr. 1

Bestemmelsen i stk. 2, nr. 1, fastslår, at medmindre højere foranstaltning er forskyldt efter anden lovgivning sanktioneres den med bøde, der forsætligt eller groft uagtsomt afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som en myndighed har krav på efter forslaget eller efter bestemmelser eller vilkår fastsat efter forslaget.

Bestemmelsen skal ses i forhold til, at det er en nødvendighed for at kunne udføre myndighedsbehandling og tilsyn med videre efter dette forslag, at samtlige relevante oplysninger meddeles korrekt.

Til nr. 2

Bestemmelsen i stk. 2, nr. 2, fastslår, at medmindre højere foranstaltning er forskyldt efter anden lovgivning sanktioneres med bøde den, der forsætligt eller groft uagtsomt overtræder bestemmelser eller vilkår for tilladelser eller godkendelser meddelt efter forslaget eller bestemmelser eller vilkår fastsat efter forslaget.

Bestemmelsen skal sikre, at aktiviteter udføres i overensstemmelse med forslaget formål. Hvis overtrædelsen er væsentlig, kan Naalakkersuisut også træffe afgørelse om at tilbagekalde tilladelsen, i det omfang det er i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder om saglighed, proportionalitet og ligebehandling.

Til nr. 3

Bestemmelsen i stk. 2, nr. 3, fastslår, at medmindre højere foranstaltning er forskyldt efter anden lovgivning sanktioneres med bøde den, der forsætligt eller groft uagtsomt undlader at efterkomme påbud eller forbud meddelt af Naalakkersuisut efter de nævnte bestemmelser eller bestemmelser eller vilkår for tilladelser eller godkendelse meddelt efter forslaget eller bestemmelser fastsat efter forslaget.

Bestemmelsen skal ses i forhold til, at det er nødvendigt for myndighedernes varetagelse af myndighedsopgaver efter dette forslag at kunne sikre, at meddelte påbud og forbud bliver overholdt. Den der tilsidesættes et påbud eller forbud kan således sanktioneres med bøde.

Til stk. 3

Bestemmelsen indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til at fastsætte bestemmelser om, at der for overtrædelse af bestemmelser fastsat efter forslaget kan idømmes bøde eller andre foranstaltninger efter Kriminallov for Grønland. Bestemmelsen medfører, at sanktionsreglerne efter dette forslag ikke er en udtømmende liste over sanktioner, der kan idømmes for overtrædelse af bestemmelserne, hvis Naalakkersuisut bestemmer andet.

Til stk. 4

Bestemmelsen vedrører juridiske personer med videre, der overtræder bestemmelser som nævnt i stk. 1-3. Efter bestemmelsen vil disse også kunne sanktioneres med et kriminalretligt ansvar for overtrædelser deraf.

Der gælder efter bestemmelsen det samme, hvis overtrædelsen er begået af Grønlands Selvstyre, en kommune eller et kommunalt fællesskab, som er omfattet af Inatsisartutlov om den kommunale styrelse.

Til stk. 5

En bødesag efter stk. 1-2 eller bestemmelser eller vilkår fastsat efter stk. 3 kan efter bestemmelsen afgøres ved administrativt bødeforlæg. Af retssikkerhedsmæssige hensyn, må administrative bødeforelæg kun anvendes, hvor overtrædelserne er klar, ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål.

Det er ligeledes en forudsætning for at afslutte en sag ved et administrativt bødeforlæg, at den, der modtager et bødeforlæg, erklærer sig skyldig (vedkender sig bøden) og betaler bøden inden for en nærmere fastsat frist.

Hvis overtrædelsen ikke er klar, ukompliceret og uden væsentlige bevismæssige tvivlsspørgsmål vil sagen skulle videresendes til politiet og anklagemyndigheden, som derefter vil vurdere og behandle sagen. Tilsvarende gælder, hvis den, der modtager bødeforlægget, ikke erklærer sig skyldig (ikke vedkender sig bøden) og ikke betaler bøden inden for en nærmere fastsat frist.

Det følger ligeledes af bestemmelsen, at reglerne i retsplejeloven om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse for bødeforlæg efter forslaget.

Bødens størrelse fastsættes ud fra en konkret skønsmæssig vurdering. Det generelle proportionalitetsprincip gælder i den forbindelse. Det betyder blandt andet, at en bøde ikke må stå i misforhold til forseelsen.

Bøden skal fastsættes under hensyntagen til overtrædelsens grovhed, herunder de eventuelle sikkerhedsmæssige- og andre risici overtrædelsen medfører, og overtrædelsens omfang samt den indvundne eller tilsigtede fortjeneste derved.

Bestemmelsen vil eksempelvis kunne anvendes i forbindelse med Naalakkersuisuts tilsyn, i tilfælde hvor der konstateres klare brud på sikkerhedsmæssige forskrifter, eller hvor mindre mængder mineraler eller mineraler af ringe værdi forsøges udført fra Grønland uden Naalakkersuisuts godkendelse.

Til stk. 6

Bestemmelsen fastslår, at bøder, der idømmes efter forslaget eller bestemmelser fastsat efter forslaget, tilfalder landskassen.

Til § 74

Til stk. 1

Bestemmelsen hjemler, at mineraler, der uretmæssigt eller i strid med fastsatte bestemmelser eller vilkår er indsamlet, brudt eller udnyttet, kan konfiskeres.

Til stk. 2

Bestemmelsen hjemler, at mineraler, der uretmæssigt eller i strid med fastsatte bestemmelser eller vilkår er forsøgt udført eller udført fra Grønland, kan konfiskeres.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver mulighed for at konfiskere mineraler, der er indsamlet, brudt eller udnyttet uden tilladelse, eller disses værdi, hos erhververe der på tidspunktet for erhvervelsen af mineralerne, vidste eller burde vide, at mineralerne er indsamlet, brudt eller udnyttet uden tilladelse.

Dette medvirker blandt andet til at imødegå omgåelse af bestemmelsen i stk. 1, og dermed at sikre Grønlands Selvstyre indtægter fra råstofvirksomhed i landet.

Til stk. 4

Det følger af bestemmelsen, at Naalakkersuisut også kan foretage konfiskation af et udbytte eller et dertil svarende beløb, der er opnået i forbindelse med, at mineraler uretmæssigt eller i strid med fastsatte bestemmelser eller vilkår er indsamlet, brudt eller udnyttet efter stk. 1, eller uretmæssigt eller i strid med fastsatte bestemmelser eller vilkår er forsøgt udført eller udført fra Grønland efter stk. 2.

I det omfang der ikke er et tilstrækkeligt grundlag for at fastslå beløbets størrelse, kan Naalakkersuisut konfiskere et beløb, der efter en konkret vurdering skønnes at svare til det indvundne udbytte.

Til stk. 5

Bestemmelsen angiver, at reglerne om konfiskation af udbyttet ved en forbrydelse eller et dertil svarende beløb i Kriminallov for Grønland finder tilsvarende anvendelse på Naalakkersuisuts konfiskation efter stk. 1-4.

De nævnte bestemmelser om konfiskation af udbyttet ved en forbrydelse eller et dertil svarende beløb er fastsat i §§ 166-170 i den gældende lovbekendtgørelse nr. 1045 af 7. september 2017 om Kriminallov for Grønland med senere ændringer.

Bestemmelserne om konfiskation i §§ 166-170 i Kriminallov for Grønland finder således tilsvarende anvendelse på Naalakkersuisuts konfiskation af et udbytte eller et dertil svarende beløb, der er opnået i forbindelse med, at mineraler uretmæssigt eller i strid med fastsatte bestemmelser eller vilkår er indsamlet, brudt eller udnyttet efter stk. 1, eller uretmæssigt eller i strid med fastsatte bestemmelser eller vilkår er forsøgt udført eller udført fra Grønland efter stk. 2.

Til stk. 6

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut selv kan foretage konfiskation efter stk. 1, 2 og 3.

Den relevante myndighed efter Kriminallov for Grønland, kan foretage konfiskation efter reglerne derom i kriminalloven, hvis et forhold er politianmeldt.

Til stk. 7

Efter forslaget vil der så vidt muligt ske bortsalg af konfiskerede mineraler til fordel for landskassen. Et sådan bortsalg sker på grundlag af og i overensstemmelse forslagets formål, herunder at indtægter fra mineralaktiviteter skal tilfalde samfundet.

Naalakkersuisut kan bortskaffe konfiskerede mineraler på anden måde end salg, hvis mineralerne skønnes at have en ringe værdi.

Til § 75

Bestemmelsen vedrører ikrafttrædelsestidspunktet for forslaget.

Det foreslås, at forslaget træder i kraft den 1. juli 2024.

Til § 76

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter forholdet mellem forslaget og den nugældende råstoflov, i tilfælde af, at et forhold er omfattet af begge love. Efter bestemmelsen finder forslaget anvendelse (det vil sige: ikke råstofloven), medmindre andet er udtrykkeligt bestemt.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter forholdet mellem forslaget og Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, i tilfælde af, at et forhold er omfattet af begge love. Efter bestemmelsen finder forslaget ikke anvendelse, medmindre andet er udtrykkeligt bestemt.

Til § 77

Til stk. 1

Efter bestemmelsen vil aktiviteter vedrørende mineraler, herunder indsamling, brydning og udnyttelse, som er omfattet både af forslaget og den nugældende råstoflov, og som er udført forud for forslagets ikrafttræden, være omfattet af forslaget.

Efter bestemmelsen finder forslaget endvidere anvendelse på selve mineralerne, som er indsamlet, brudt eller udnyttet ved ovennævnte aktiviteter.

Til stk. 2

Bestemmelsen skal sikre, at godkendelser til indsamling og brydning af grus, sten og lignende mineraler til brug som byggematerialer eller anlægsmaterialer ved et byggeprojekt eller et infrastrukturprojekt i Grønland, som er meddelt ved forslagets ikrafttræden, bevarer deres gyldighed. Forslaget finder også anvendelse på sådanne materialegodkendelser, berettigede efter sådanne godkendelser og aktiviteter udført efter sådanne godkendelser ved Inatsisartutlovens ikrafttræden.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter endvidere, at forslaget finder anvendelse på afgørelser om aktiviteter og forhold vedrørende mineraler omfattet af råstofloven, og som er truffet før forslagets

ikrafttræden.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastslår at Inatsisartutloven finder anvendelse på mineraler konfiskeret før Inatsisartutlovens ikrafttræden.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastslår, at Inatsisartutlovens kapitel 2 ikke finder anvendelse i områder omfattet af en efterforskningstilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, meddelt inden den 1. oktober 2024. Disse områder vil fortsat være omfattet af råstofloven.

Formålet med bestemmelsen er at undgå, at Inatsisartutloven får tilbagevirkende kraft i forhold til disse områder, hvor der er meddelt tilladelser under andre forudsætninger.

Der foretages dog mindre ændringer af råstoflovens bestemmelser om lokales indsamling i områder omfattet af en efterforskningstilladelse. Inatsisartutlovens definition af en "fastboende" overføres til råstofloven, og grænsen på 100.000 kr. for indsamling uden tilladelse fjernes. Dette sker af administrative årsager og forventes ikke at få indflydelse på mængden af aktiviteter indenfor de omhandlede områder. Ligesom det ikke vil have indflydelse på de omhandlede tilladelsers status af eneretstilladelser.

En rettighedshaver efter en efterforskningstilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, meddelt inden den 1. oktober 2024, kan vælge at lade sit tilladelsesområde være omfattet af Inatsisartutlovens bestemmelser i stedet for råstoflovens, ved en ændring af vilkårene for tilladelsen.

Til stk. 6

Bestemmelsen angiver, at gældende bestemmelser, standardvilkår og vilkår for tilladelser og godkendelser vedrørende mineraler, som er i kraft på tidspunktet for forslagets ikrafttrædelse, forbliver i kraft med de ændringer, som følger af forslaget, indtil bestemmelserne med videre ophæves eller afløses af nye bestemmelser fastsat efter forslaget.

Høringsnotat

Høring af myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 12. oktober til den 17. november 2023 været offentliggjort på Naalakkersuisuts høringsportal www.naalakkersuisut.gl.

Forslaget har i samme periode været i høring hos følgende myndigheder, organisationer med videre:

Asiaq, Avannaata Kommunia, DCE, GEUS, Grønlands Landsret, Grønlands Erhverv, Grønlands Naturinstitut, Grønlands Politi, ICC, Kommune Kujalleq, Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Landslægeembedet, Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, Nuna Advokater, Nunagreen, NUSUKA, Qeqqata Kommunia, SIK, Tusass, Toldfunktionen, Transparency International Greenland, WWF, Urani naamik, Rådet for Grøn Omstilling, VedvarendeEnergi, Nuuk Fjords Venner, Visit Greenland, samtlige rettighedshavere med udnyttelsestilladelse efter Inatsisartutlov om mineralske råstoffer og samtlige rettighedshavere efter småskalatilladelser.

Følgende har indsendt høringssvar:

Amaroq Minerals Ltd, Anglo American, BDO, Bluejay Mining Plc, Bo Eder-Jensen, Energy Transition Minerals Limited, Greenfields Exploration Limited, Greg Barnes, Grønlands Erhverv, Grønlandsbanken, Hudson Resources Inc., Kaali Fencker, Kommune Kujalleq, Kommunarfik Sermersooq, Lumina Sustainable Materials A/S, Dykkerfirmaet MASIK, Nalik Ventures, Nuna Advokater, Palle Møller, Qeqqata Kommunia, Resource 500 og Resource 500 Fevti, SIK, Transparency International Greenland. Naalakkersuisut modtog derudover 3 anonyme høringssvar.

Modtagne bemærkninger er gengivet nedenfor i forkortet udgave med almindelig skrift, mens Naalakkersuisuts kommentarer er anført med kursiv.

Følgende havde ingen bemærkninger: Qeqqata Kommunia.

Amaroq Minerals Ltd

Amaroq Minerals Ltd støtter forslagens formål om at lette lokales adgang til at udnytte mineraler, og har forståelse for ønsket om, at mineselskaber og lokale, der har forskellige målmineraler, bør kunne sameksistere.

Amaroq Minerals Ltd udtrykker bekymring for deres efterforskningstilladelses status af en eksklusiv rettighed.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og hørings svarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagets bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagets ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagets § 77, stk. 5. Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslagets § 10, stk. 2.

Efter den eksisterende praksis dækker en efterforskningstilladelse alle mineraler, undtagen radioaktive mineraler og kulbrinter (olie og gas). Fremadrettet vil Naalackersuisut ændre praksis, således at efterforskningstilladelser som udgangspunkt alene vil komme til at dække industrielle mineraler, det vil sige alle mineraler undtagen radioaktive mineraler, kulbrinter, smykkesten og nogle nærmere bestemte samlermineraler.

Amaroq Minerals Ltd udtrykker endvidere bekymring for, at man kan blive tvunget til at rapportere tredjemands aktiviteter, der ikke er i overensstemmelse med krav stillet af investorer og långivere.

Naalackersuisut har ikke indflydelse på de krav, der stilles af investorer og långivere. I det omfang investorer og långivere kræver rapporter om tredjemands aktiviteter i området, vil rapporter vedrørende aktiviteter udført efter forslaget næppe i større omfang afvige fra rapporter vedrørende andre aktiviteter, der udføres i området, herunder erhvervsmæssige aktiviteter, hvor der eksempelvis udføres gravearbejde.

Amaroq Minerals Ltd udtrykker også bekymring for, at deres omdømme kan lide skade, hvis der forekommer ulykker i forbindelse med lokales aktiviteter i deres tilladelsesområde.

Naalackersuisut har forståelse for, at en ulykke, der sker under udførelse af mineralaktiviteter i et tilladelsesområde kan skade en rettighedshavers omdømme i højere grad, end hvis en ulykke sker under udførelsen af andre aktiviteter. Skaden bør dog i vidt omfang kunne imødegås i tilfælde, hvor den skete ulykke ikke har nogen sammenhæng med de af rettighedshaveren udførte aktiviteter. En perifer risiko for, at en rettighedshaver muligvis vil kunne lide et udokumenterbart tab kan ikke begrunde, at man nægter lokale at udføre aktiviteter i et område.

Endelig udtrykker Amaroq Minerals Ltd bekymring for, at lokales aktiviteter i tilladelsesområdet kan kompromittere en påvist forekomst.

Da der i flere hørings svar er udtrykt bekymring for omfanget af lokales aktiviteter uden tilladelse, er der indsat en begrænsning for disse aktiviteter, således at lokale, der udfører

aktiviteter uden tilladelse ikke må etablere skakter og gruber med en dybde på mere end 1 meter målt i forhold til terrænet, se forslaget § 7, stk. 2. Lokales aktiviteter uden tilladelse vil således alene i væsentligt omfang kunne påvirke forekomster, der befinder sig lige under jordoverfladen.

Anglo American

Anglo American støtter udviklingen i retning mod at give lokale bedre muligheder for at udnytte mineraler men udtrykker dog, på baggrund af erfaringer og analyser, bekymringer om, hvorvidt den foreslåede lovgivning lever op til den bedste internationale praksis. Anglo American mener særligt, at det giver grund til bekymring, at lokales aktiviteter uden tilladelse ikke reguleres nærmere, herunder at det kan blive svært at placere ansvar, da der ikke foretages registrering.

Naalackersuisut bemærker i den sammenhæng, at en liberalisering og deregulering af området er et af hovedformålene i forslaget. Lokale der udfører aktiviteter uden tilladelse skal overholde den almindelige lovgivning, jf. § 7, stk. 1 "med respekt for anden lovgivning".

Anglo American udtrykker bekymring for lokale aktørers sundhed og sikkerhed grundet de manglende krav til sundhed og sikkerhed.

Lokale, der udfører aktiviteter uden tilladelse efter forslaget, er undergivet de samme krav til sikkerhed og sundhed som alle andre, der udfører lignende aktiviteter. Er særligt sikkerhedsudstyr eksempelvis påkrævet ved anvendelse af et håndholdt redskab, når man benytter redskabet i andre sammenhænge, vil det samme sikkerhedsudstyr være påkrævet, hvis man benytter redskabet til aktiviteter efter forslaget.

Anglo American udtrykker bekymring for skade på miljø og vegetation grundet manglende krav til oprydning og manglende monitorering.

Flere høringsparter har udtrykt bekymring for skader på miljø og natur, der er derfor foretaget en præcisering af kravet om at overholde de almindelige miljøbeskyttelsesregler, se forslaget § 6, stk. 1.

Anglo American udtrykker endvidere bekymring for erosion og skade på vandløb og andre vandområder som følge af jordarbejder.

Da der er tale om aktiviteter uden tilladelse, hvor udøveren således ikke har nogen rettigheder til de områder, hvor aktiviteterne udføres, forventes omfanget af aktiviteter at blive relativt begrænsede. Ønsker en lokal at udføre større aktiviteter, der kræver investeringer, formodes vedkommende at sikre sig rettigheder til området ved at ansøge om en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter, hvorefter de enkelte aktiviteter vil kræve Naalackersuisuts godkendelse og være underlagt relevante vilkår.

Anglo American nævner derudover mulig udnyttelse af arbejdskraft, forandringer i sociale dynamikker, bevægelser mellem områder og udefrakommende påvirkninger.

Disse bekymringer ses ikke at være relevante i en grønlandsk kontekst.

Anglo American advarer endvidere om mulige konflikter om mere værdifulde forekomster mellem lokale.

Forslaget forventes ikke at give anledning til konflikter. Problemstillingen er hverken behandlet i forslaget eller den eksisterende lovgivning og potentialet for konflikter er dermed uændret. Der ses heller ikke at være grund til at regulere problemstillingen, da der hidtil ikke er registreret konflikter af den nævnte art.

Endelig påpeger Anglo American, at det, grundet den manglende registrering kan blive svært at understøtte lokales ansvarlige udnyttelse, og at det bliver svært at beskatte lokale der udfører aktiviteter uden tilladelse.

En liberalisering og deregulering, som det er foreslået, kræver at myndighederne stoler på, at de borgere, der udfører de omhandlede aktiviteter, handler lovligt og ansvarligt, herunder at man opgiver indtægter til skattemyndighederne efter de gældende regler.

BDO

BDO er overordnet set enige i, at det er hensigtsmæssigt at gøre lokale mineralaktiviteter så attraktive som muligt.

BDO er dog bekymrede for, at lokales udvidede adgang til at udføre aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser kan besværliggøre finansieringen af mineprojekter.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagets bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagets ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagets § 77, stk. 5. Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslagets § 10, stk. 2.

Efter den eksisterende praksis dækker en efterforskningstilladelse alle mineraler, undtagen radioaktive mineraler og kulbrinter (olie og gas). Fremadrettet vil Naalakkersusiut ændre praksis, således at efterforskningstilladelser som udgangspunkt alene vil komme til at dække industrielle mineraler, det vil sige alle mineraler undtagen radioaktive mineraler, kulbrinter,

smykkesten og nogle nærmere bestemte samlerminerale.

Bluejay Mining Plc

Bluejay Mining Plc antager, at Naalakkersuisuts revision af lovgivningen på råstofområdet er begrundet med, at Naalakkersuisut ikke mener, at efterforskningsaktiviteter efter råstofloven skaber tilstrækkelig værdi for Grønland.

Dette er ikke tilfældet.

Bluejay Mining Plc mener endvidere, at de ikke er blevet tilstrækkeligt involveret i lovgivningsprocessen, og at forslaget bør trækkes tilbage, for at man kan finde en løsning der passer bedre til Bluejay Mining Plc.

Forslaget er behandlet efter den lovgivning og de retningslinjer, der gælder for udarbejdelse og fremsættelse af forslag til inatsisartutlove. Naalakkersuisut er jævnligt i dialog med industrien, og der har i løbet af høringsperioden været afholdt møder med deltagelse af bl.a. Bluejay Mining Plc, og man har mulighed for at indsende høringsvar, som behandles i nærværende dokument og som kan føre til ændringer i forslaget. Hvad angår et nyt forslag, der er tilpasset Bluejay Mining Plc, må Inatsisartutlovgivning være generel og det er Naalakkersuisuts målsætning at lave en lovgivning, der i videst muligt omfang tager hensyn til alle interessenter.

Bluejay Mining Plc udtrykker bekymring for deres efterforskningstilladelses status af en eksklusiv rettighed, herunder at dette kan vanskeliggøre finansiering.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagets bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagets ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagets § 77, stk. 5. Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslagets § 10, stk. 2.

Efter den eksisterende praksis dækker en efterforskningstilladelse alle mineraler, undtagen radioaktive mineraler og kulbrinter (olie og gas). Fremadrettet vil Naalakkersuisut ændre praksis, således at efterforskningstilladelser som udgangspunkt alene vil komme til at dække industrielle mineraler, det vil sige alle mineraler undtagen radioaktive mineraler, kulbrinter, smykkesten og nogle nærmere bestemte samlerminerale.

Bluejay Mining Plc mener, at Naalakkersuisut har en mærkelig opfattelse af, hvad lokale mineralaktiviteter er, da Bluejay Mining Plc's aktiviteter ikke betegnes som lokale, selvom

flere ansatte er bosiddende i Grønland.

Betegnelsen "lokale mineralaktiviteter" henviser til, at der enten kræves lokal tilknytning for at udføre de omhandlede aktiviteter, eller at de udnyttede mineraler skal benyttes lokalt. Der findes ikke lignende krav med hensyn til efterforskningstilladelser.

Bluejay Mining Plc udtrykker endvidere bekymring for, at det grønlandske samfund mister skatteindtægter som konsekvens af, at der efter forslaget ikke kræves eksportgodkendelse ved lokales udførsel af mineraler.

Lokale der udfører mineraler erhvervsmæssigt er underlagt den samme skattekontrol som andre erhvervsdrivende. Der ses ikke grundlag for at opretholde en ekstra kontrolforanstaltning for netop dette erhverv.

Bluejay Mining Plc finder det besynderligt, at ansøgninger om tilladelser med eneret til lokale mineralaktiviteter ikke skal i offentlig høring inden en tilladelse meddeles, når man stiller dette krav ved meddelelse af efterforskningstilladelser efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. Bluejay Mining Plc mener, at aktiviteter efter en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter udgør en større risiko for miljøet end aktiviteter efter en efterforskningstilladelse.

Tilladelser med eneret til mineralaktiviteter meddeles for områder af 1 kvadratkilometer, altså et meget lille område. Alle aktiviteter efter tilladelsen skal godkendes af Naalakkersuisut og såfremt der ønskes udført aktiviteter, der kan have væsentlig indvirkning på miljøet, kan der kræves en miljøvurdering. Se bemærkningerne til Inatsisartutlov om mineralaktiviteter for begrundelsen for at kræve offentlig høring ved meddelelse af efterforskningstilladelser.

Bluejay Mining Plc mener også, at forslaget kan føre til lavere standarder for sikkerhed og miljøbeskyttelse og at det vil blive svært at identificere, hvem der eksempelvis er ansvarlig for et kemikalieudslip.

Denne del af høringssvaret synes at bero på en misforståelse, da der ikke i forslaget gives lokale uden tilladelse ret til at benytte kemikalier. Hvad angår sikkerhed og miljø skal lokale uden tilladelse iagttage de samme standarder som alle andre. For at understrege dette for så vidt angår miljøforhold er der indsat en bestemmelse i forslaget, der præciserer dette, se forslagets § 6, stk. 1.

Endelig påpeger Bluejay Mining Plc, at der ikke er incitament i forslaget, der understøtter samarbejde mellem lokale og efterforskningsselskaber og foreslår en ordning, hvorefter lokale kan henvende sig til rettighedshavere med henblik på at indgå en samarbejdsaftale.

I Grønland har vi aftalefrihed, og det er ikke Naalakkersuisuts opgave at blande sig i

eventuelle aftaleforhold mellem lokale og rettighedshavere. Lokale har allerede mulighed for at henvende sig til efterforskningselskaber med henblik på at indgå en samarbejdsaftale.

Bo Eder-Jensen

Bo Eder-Jensen støtter det forslag, der har været sendt i offentlig høring, uden ændringer, da det vil lette arbejdet for alle.

Energy Transition Minerals Limited

Energy Transition Minerals Limited støtter i det hele høringssvaret fra Grønlands Erhverv, se nedenfor.

Energy Transition Minerals Limited anbefaler ud fra internationale erfaringer, at man afholder sig fra at udvide lokales rettigheder til at udføre mineralaktiviteter uden tilladelse. Der nævnes bl.a. organiseret kriminalitet og voldelige konflikter.

Disse bekymringer ses ikke at være relevante i en grønlandsk kontekst.

Energy Transition Minerals Limited udtrykker bekymring for deres efterforskningstilladelses status af en eksklusiv rettighed, og mener at der kan være tale om et ekspropriativt indgreb i forhold til eksisterende tilladelser.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagets bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagets ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagets § 77, stk. 5. Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslagets § 10, stk. 2.

Efter den eksisterende praksis dækker en efterforskningstilladelse alle mineraler, undtagen radioaktive mineraler og kulbrinter (olie og gas). Fremadrettet vil Naalakkersuisut ændre praksis, således at efterforskningstilladelser som udgangspunkt alene vil komme til at dække industrielle mineraler, det vil sige alle mineraler undtagen radioaktive mineraler, kulbrinter, smykkesten og nogle nærmere bestemte samlermineraler.

Greenfields Exploration Limited

Greenfields Exploration Limited foreslår, at lokale der ønsker at udføre aktiviteter efter forslaget, i områder omfattet af efterforskningstilladelser, skal informere rettighedshaveren efter efterforskningstilladelsen, inden de bevæger sig ind i området.

Greenfields Exploration Limited begrundet først og fremmest dette forslag med mulige problemer i forhold til sikkerhed, da efterforskningsaktiviteter kan være farlige for de lokale

aktører.

Det er ikke forbudt at færdes eller opholde sig i områder omfattet af efterforskningstilladelser, uanset hvilke aktiviteter man udfører i området. Det er alene aktiviteter vedrørende mineralefterforskning, der er forbeholdt rettighedshaveren. Det er for eksempel, under den eksisterende lovgivning, tilladt at indsamle løstliggende mineraler i et efterforskningsområde, ligesom det er tilladt at gå på jagt eller vandretur i et efterforskningsområde. En efterforskningstilladelse giver ikke rettighedshaveren særlige beføjelser til at regulere adgang og aktiviteter i området. En person, der udfører aktiviteter efter forslaget, vil ikke være i større fare end andre personer, der færdes i området.

Greenfields Exploration Limited spørger om det er reguleret i forslaget, at lokale ikke må forstyrre aktiviteter efter en efterforskningstilladelse, at lokale skal efterkomme sikkerhedsinstruktioner fra en rettighedshaver og at rettighedshaveren ikke kan blive erstatningsansvarlig.

Der er indsat en bestemmelse i forslagets § 10, stk. 3, der understreger, at lokale der udfører aktiviteter uden tilladelse i et område omfattet af en efterforskningstilladelse skal respektere en rettighedshavers aktiviteter.

Hvad angår spørgsmålet om at efterkomme sikkerhedsinstruktioner, vil det samme gælde for lokale, der udfører aktiviteter efter forslaget som for andre der færdes i området.

Hvad angår erstatningsansvar reguleres dette efter de almindelige regler om erstatningsansvar og de regler der gælder efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Greenfields Exploration Limited foreslår, at der skal kræves tilladelser og fastsættes rapporteringskrav for lokale der udfører mineralaktiviteter. Det anføres blandt andet, at man ikke kan kontrollere grænsen på 250.000 kr. for oprydning, hvis der ikke kræves rapportering.

Det er et af forslagets hovedformål at lette lokales adgang til udnyttelse af mineraler. De aktiviteter, der efter forslaget kan udføres uden tilladelse er så begrænsede, at det vil være uforholdsmæssigt byrdefuldt at kræve tilladelser, godkendelser og rapportering.

Hvad angår Naalackersuisuts muligheder for at påse om grænsen på 250.000 kr. overholdes, har Greenfields Exploration Limited misforstået forslagets indhold. Grænsen på 250.000 kr. gælder for tilladelser med eneret til lokale mineralaktiviteter, som er underlagt krav om godkendelse af aktiviteter og rapporteringskrav.

Greenfields Exploration Limited foreslår, at lokale der udfører aktiviteter i et område omfattet af en efterforskningstilladelse skal underlægges tavshedspligt.

Lokale der udfører aktiviteter efter forslaget har ikke bedre muligheder for at erhverve sig viden om en rettighedshaver eller dennes aktiviteter end andre, der færdes i området.

Greenfields Exploration Limited foreslår, at der fastsættes regler om, at en rettighedshaver, der hjælper en lokal der udfører aktiviteter efter forslaget i et nødstilfælde, skal kompenseres for sin indsats.

En rettighedshaver har samme pligter til at hjælpe en lokal der udfører aktiviteter efter forslaget, som andre der færdes i området.

Greenfields Exploration Limited foreslår, at der fastsættes grænser for, hvor mange lokale, der må udføre aktiviteter efter forslaget inden for et givent område inden for en given tid.

Et sådant regime vil kræve registreringer og kræve store administrative ressourcer hos både myndighederne og de personer, der ønsker at udføre aktiviteter efter forslaget. Forslaget er ikke fulgt.

Greenfields Exploration Limited udtrykker bekymring for efterforskningstilladelsers status af en eksklusiv rettighed, herunder at dette kan vanskeliggøre finansiering.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og hørings svarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagets bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagets ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagets § 77, stk. 5. Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslagets § 10, stk. 2.

Efter den eksisterende praksis dækker en efterforskningstilladelse alle mineraler, undtagen radioaktive mineraler og kulbrinter (olie og gas). Fremadrettet vil Naalakkersusiut ændre praksis, således at efterforskningstilladelser som udgangspunkt alene vil komme til at dække industrielle mineraler, det vil sige alle mineraler undtagen radioaktive mineraler, kulbrinter, smykkesten og nogle nærmere bestemte samlermineraler.

Greenfields Exploration Limited anfører, at adgangen for lokale til at udføre aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser vil gøre Grønland mindre attraktiv som mineland.

Naalakkersuisuts forslag om at give lokale adgang til at udføre aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser er en prioritering, hvorefter man søger at tilgodese både mineselskaber og lokale, der ønsker at udnytte mineraler.

Greg Barnes

Greg Barnes mener, med henvisning til lovgivningen om radioaktive mineraler, at de samme regler bør gælde for lokale og industrien.

Lokale må ikke udnytte radioaktive mineraler, jf. forslagens §§ 6, stk. 2 og 13, stk. 1.

Greg Barnes mener, at lokale bør rapportere om deres aktiviteter til Naalakkersuisut og rettighedshavere med efterforskningstilladelser.

Et sådant regime vil kræve registreringer og kræve store administrative ressourcer hos både myndighederne og de personer, der ønsker at udføre aktiviteter efter forslaget.

Greg Barnes påpeger, at lokale og rettighedshavere af hensyn til sikkerheden bør vide, hvornår den anden part udfører aktiviteter – han nævner som eksempel lokales brug af dynamit.

Lokale må alene benytte håndholdte hjælpemidler uden tilladelse og således ikke foretage sprængninger. Lokale, der udfører aktiviteter efter forslaget vil ikke udgøre en større risiko end andre der færdes i området.

Greg Barnes udtrykker bekymring for efterforskningstilladelsers status af en eksklusiv rettighed, herunder at dette kan vanskeliggøre finansiering.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagens bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagens ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagens § 77, stk. 5. Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslagens § 10, stk. 2.

Grønlands Erhverv

Grønlands Erhverv udtrykker bekymring for efterforskningstilladelsers status af en eksklusiv rettighed, herunder at dette kan vanskeliggøre finansiering.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagens bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagens ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagens § 77, stk. 5.

Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslagets § 10, stk. 2.

Grønlands Erhverv udtrykker bekymringer for brud på IFC-standarder og lavere ESG-standarder og foreslår, at man for at imødegå disse problemer indsætter en bestemmelse om, at der ikke må udføres aktiviteter i et område fra tidspunktet hvor et kommissorium for et udnyttelsesprojekt er sendt i høring.

Høringssvaret har ført til ændringer i forslaget, og der er indsat bestemmelser i forslagets §§ 10, stk. 1, nr. 3 og 11, stk. 2, nr. 3, om at fastboende uden tilladelse og ikke-fastboende ikke må udføre aktiviteter i områder omfattet af et kommissorium efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter § 44, efter kommissoriet er sendt i offentlig høring.

Grønlands Erhverv påpeger, at placering af ansvar for ulykker ikke er reguleret i forslaget.

Erstatningsansvar reguleres efter de almindelige regler om erstatningsansvar og de regler der gælder efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Grønlands Erhverv anfører, at der er en risiko for, at det bliver mindre attraktivt at engagere lokal arbejdskraft, da lokale ansatte kan udnytte ansættelsen til at udføre konkurrerende aktiviteter.

Der er indsat en bestemmelse i forslagets § 10, stk. 2 om, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen. Lokale ansatte kan således ikke, med henvisning til forslaget, udføre konkurrerende aktiviteter.

Grønlands Erhverv anfører, at forslaget gør det mindre attraktivt at investere i mineralprojekter og dermed gør det sværere at opnå en udnyttelsestilladelse, samt at det er essentielt, at man ikke lader småskalaaktiviteter udvikle sig til større og i konkurrencemæssig henseende relevante virksomheder, da dette vil stride imod de grundlæggende efterforsknings- og udnyttelsesbetingelser.

Forslaget giver ikke adgang til at udføre aktiviteter i områder omfattet af en udnyttelsestilladelse og bør derfor ikke påvirke mulighederne for at finansiere et udnyttelsesprojekt.

Der ses ikke at findes argumenter for at forhindre lokale rettighedshavere i at udvikle deres projekter. Det er tværtimod et af forslagets hovedformål at give lokale rettighedshavere bedre muligheder for at udvikle større mineralprojekter. At lokales udvikling og mineralprojekter skulle være i strid med grundlæggende efterforsknings- og udnyttelsesbetingelser må bero på

en misforståelse.

Grønlands Erhverv mener ikke, at forslaget fremmer dialog mellem lokale og rettighedshavere og kommer med en række forslag.

Grønlands Erhverv foreslår således, at småskalarettighedshavere kan give deres interesse i et område til kende, når en tilladelse kommer i høring.

Rettighedshavere efter forslaget kan, ligesom andre, indsende høringssvar under den offentlige høring i forbindelse med meddelelse af tilladelser efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Grønlands Erhverv foreslår endvidere en løsning, hvor Naalakkersuisut kan træffe afgørelse om at give lokale rettighedshavere adgang til områder omfattet af en tilladelse til efterforskning i tilfælde, hvor der ikke kan opnås en aftale mellem parterne.

Det vil være yderst skadeligt, hvis Naalakkersuisut kan træffe afgørelse om at meddele andre rettighedshavere tilladelse til at udføre aktiviteter i et område omfattet af en eneretstilladelse. Forslaget er ikke fulgt.

Grønlands Erhverv foreslår, at der gives adgang til småskalaaktiviteter i områder omfattet af forundersøgelsestilladelser.

Forundersøgelsestilladelser meddeles uden eneret, og både fastboende og ikke-fastboende, der har opholdt sig i landet de forudgående 3 måneder, kan efter forslaget udføre aktiviteter i disse områder. Endvidere kan fastboende, der opfylder kravene i forslagets § 14, søge om en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter.

Grønlands Erhverv anfører, at der gennem indgåelse af en "social contract", kan udvikles mineralaktiviteter til gavn for lokalområdet i samarbejde med det selskab, der har en tilladelse i området.

Det er uklart, hvad der menes med "social contract", men uanset hvad man kalder en aftale, er en rettighedshaver fri til at indgå aftaler, der ikke strider mod loven.

Grønlands Erhverv mener, at bestemmelsen i forslagets § 31, om registrering af virksomheder i Grønland bør skærpes, således at der også stilles krav om anvendelse af lokal/regional arbejdskraft.

Naalakkersuisut har efter forslagets § 32, stk. 2, mulighed for at fastsætte vilkår for en godkendelse efter § 30, herunder om anvendelse af lokal/regional arbejdskraft.

Grønlands Erhverv foreslår, at beløbsgrænsen på 250.000 kr. for nedlukningsomkostninger for tilladelser med eneret til lokale mineralaktiviteter bør hæves eller gøres variabel, da der nogle steder kan være store transportomkostninger i forbindelse med oprydning, selvom der er tale om begrænsede aktiviteter.

Beløbsgrænsen er fastsat for at have et objektive kriterie for, hvor stort et omfang aktiviteterne under en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter kan være, før der kræves en tilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. Transportomkostningerne vil udgøre en forholdsmæssigt større del af oprydningsomkostningerne, jo sværere tilgængeligt et område er. Én af grundene til, at man har valgt dette kriterie er, at det i tilfælde af manglende oprydning vil være landskassen, der skal dække omkostningerne. Udgiften for landskassen vil være den samme, uanset hvor stor en del transportomkostningerne udgør.

Det bemærkes, at overgangen fra en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter til en udnyttelsestilladelse er lettet betydeligt med vedtagelsen af Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Grønlands Erhverv anfører, at dokumentationskravene i §§ 23 og 24 forekommer at være ganske omfattende i betragtning af størrelsen af de virksomheder, der forventes at blive omfattet af Inatsisartutloven.

De planer der skal udarbejdes efter §§ 23 og 24, vil være proportionelle med et projekts omfang. Kravene til planerne vil være begrænsede ved mindre projekter.

Grønlands Erhverv peger på, at miljøkravene i forslaget §§ 36 ff forekommer ganske omfattende og at omkostningerne forbundet hermed kan virke hæmmende på projekter omfattet af Inatsisartutloven.

Man har fra Naalakkersuisuts side ikke ønsket at lempe miljøkravene for de af forslaget omfattede aktiviteter i forhold til andre aktiviteter.

Grønlands Erhverv nævner, at det ikke er ufarligt for lægmænd at færdes i områder dækket af tilladelser.

Det er ikke forbudt at færdes eller opholde sig i områder omfattet af efterforskningstilladelser, uanset hvilke aktiviteter man udfører i området. Det er alene aktiviteter vedrørende mineralefterforskning, der er forbeholdt rettighedshaveren. Det er for eksempel under den eksisterende lovgivning tilladt at indsamle løstliggende mineraler i et efterforskningsområde, ligesom det er tilladt at gå på jagt eller vandretur i et efterforskningsområde. En efterforskningstilladelse giver ikke rettighedshaveren særlige beføjelser til at regulere adgang og aktiviteter i området. En person, der udfører aktiviteter efter forslaget, vil ikke være i større fare end andre personer, der færdes i området.

Grønlands Erhverv spørger om man i departementet har overvejet, om der består en risiko for, at man kan bruge forslaget til at hvidvaske penge og hvordan man har tænkt sig at tage højde for en sådan risiko.

Forslaget ses ikke at give flere muligheder for at hvidvaske penge end der findes i andre brancher.

Grønlands Erhverv mener, at det bør fremgå klart af forslaget, at ændringerne ikke påvirker eksisterende tilladelser og ikke indføres med tilbagevirkende kraft.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagets bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagets ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagets § 77, stk. 5. Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslagets § 10, stk. 2.

Efter den eksisterende praksis dækker en efterforskningstilladelse alle mineraler, undtagen radioaktive mineraler og kulbrinter (olie og gas). Fremadrettet vil Naalakkersuisut ændre praksis, således at efterforskningstilladelser som udgangspunkt alene vil komme til at dække industrielle mineraler, det vil sige alle mineraler undtagen radioaktive mineraler, kulbrinter, smykkesten og nogle nærmere bestemte samlermineraler.

Grønlands Erhverv mener, at det bør fremgå klart af forslaget, at småskalavirksomheder der ønskes placeret i umiddelbar tilknytning til en større rettighedshavers område, kun bør ske på basis af en aftale indgået mellem rettighedshaveren og småskalaoperatøren.

En rettighedshaver har, uanset dennes størrelse, alene rettigheder i det område der er omfattet af tilladelsen. Det må fastholdes, at Naalakkersuisut alene har kompetencen til at meddele tilladelser til mineralaktiviteter.

Grønlands Erhverv mener, at det bør fremgå klart af forslaget, at man ikke begrænser motivationen til at udvikle/uddanne og anvende grønlandsk arbejdskraft.

Forslaget ses ikke at have indflydelse på motivationen til at udvikle/uddanne og anvende grønlandsk arbejdskraft.

Grønlands Erhverv mener, at det bør fremgå klart af forslaget, at man ikke skaber usikkerhed om rettighedshaveres mulighed for konformitet med IFC-standarden eller hensigten med

ESG.

Forslaget ses ikke, med de ændringer der er foretaget, at have indflydelse på rettighedshaveres forhold til IFC-standarder og ESG.

Grønlands Erhverv mener, at det bør fremgå klart af forslaget, at de krav der stilles til efterforskning beskrives på en mere præcis måde end "internationale standarder" og "best praksis", og hvor der tages hensyn til efterforskningens størrelse.

"internationale standarder" og "best available praksis" er dynamiske begreber, der ændrer sig over tid. En nærmere regulering findes derfor bedst varetaget i bekendtgørelsesform.

Grønlands Erhverv påpeger at jo større usikkerhed man skaber i forhold til eneretten i tilladelsesområder, jo større risiko er der for investorer.

Usikkerheden omkring eneretten er fjernet, se ovenfor.

Grønlands Erhverv mener, at småskalaprojekter i bred forstand vil være et oplagt område at hvidvaske penge igennem.

Som nævnt ovenfor mener Naalakkersuisut ikke, at risikoen for hvidvask er større inden for dette område end i andre brancher.

Grønlandsbanken

Grønlandsbanken er som udgangspunkt positivt indstillet overfor forslagens overordnede sigte og ser det bl.a. som en mere pragmatisk tilgang til at lokale aktører kan finde og tjene penge på højværdi mineraler. Dette opfatter banken som positivt. Dels er det en naturlig forlængelse af allemandsretten til den fælles jord og dels kan det fremme en naturlig lokal forankring af lokal viden om det geologiske Grønland.

Grønlandsbanken udtrykker dog bekymring over forslagens indvirkning på efterforskningsselskabers eksklusivret, samt risikoen for at forslaget kan udgøre et ekspropriativt indgreb.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagens bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagens ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagens § 77, stk. 5. Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslagens § 10, stk. 2.

Efter den eksisterende praksis dækker en efterforskningstilladelse alle mineraler, undtagen radioaktive mineraler og kulbrinter (olie og gas). Fremadrettet vil Naalakkersuisut ændre praksis, således at efterforskningstilladelser som udgangspunkt alene vil komme til at dække industrielle mineraler, det vil sige alle mineraler undtagen radioaktive mineraler, kulbrinter, smykkesten og nogle nærmere bestemte samlermineraler.

Grønlandsbanken finder det åbenlyst forkert, at et selskab, der har efterforskningstilladelse til eksempelvis at lede efter diamanter ikke må udnytte tilladelsen, mens alle andre må gå ind i efterforskningsområdet og udtage diamantmateriale.

Naalakkersuisut har forståelse for Grønlandsbankens betragtninger og problemet skulle være løst ved, at lokale uden tilladelse ikke har ret til at udnytte mineraler omfattet af tilladelsen, i et område omfattet af en tilladelse til efterforskning.

Grønlandsbanken mener endvidere, at forslaget fremstår som forhastet og ubalanceret og er udtryk for en "dem mod os" tankegang.

Naalakkersuisut mener, at man med de foreslåede begrænsninger af lokales ret til udnyttelse i områder omfattet af tilladelser til efterforskning har opnået et mere balanceret lovforslag.

Naalakkersuisut mener ikke, at forslaget er udtryk for en "dem mod os" tankegang. Naalakkersuisut har kontinuerligt opfordret til samarbejde mellem rettighedshavere og lokale.

Hudson Resources Inc.

Hudson Resources Inc. understreger, at de er positivt indstillet overfor samarbejde med lokale aktører under ansvarlige og regulerede forhold. De har dog en række kritikpunkter i forhold til det forslag, Naalakkersuisut har sendt i høring.

Hudson Resources Inc. udtrykker bekymring for efterforskningstilladelsers status af en eksklusiv rettighed, herunder at dette kan vanskeliggøre finansiering.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagens bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagens ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagens § 77, stk. 5. Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslagens § 10, stk. 2.

Efter den eksisterende praksis dækker en efterforskningstilladelse alle mineraler, undtagen radioaktive mineraler og kulbrinter (olie og gas). Fremadrettet vil Naalakkersuisut ændre praksis, således at efterforskningstilladelser som udgangspunkt alene vil komme til at dække industrielle mineraler, det vil sige alle mineraler undtagen radioaktive mineraler, kulbrinter, smykkesten og nogle nærmere bestemte samlermineraler.

Hudson Resources Inc. anfører, at Naalakkersuisut ikke kan føre kontrol med de aktiviteter fastboende udfører og hvilken skade dette kan påføre miljøet, samt at skattemyndighederne ikke kan vide, hvor mange mineraler der udvindes og sælges og påpeger, at man i andre lande har eksempler på, at lokale kan udvinde meget værdifulde mineraler og sælge dem på det sorte marked.

Et af hovedformålene med forslaget er at liberalisere og simplificere enkeltpersoners adgang til at indsamle og bryde mineraler, hvilket bl.a. betyder mindre kontrol på området. Der kræves således ikke godkendelser og rapporteringer i forbindelse med lokales indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse. Da der alene må benyttes håndholdte hjælpemidler, forventes aktiviteter udført uden tilladelse at blive begrænsede. Flere høringsparter har dog udtrykt lignende bekymringer, og hørings svarene har ført til ændringer i forslaget. Der er således indsat en bestemmelse i forslagets § 7, stk. 2, hvorefter der ved brydning uden tilladelse ikke må etableres skakter eller gruber, vertikalt og horisontalt, med en dybde på mere end 1 meter målt i forhold til terrænet. Det er forslagets § 6, stk. 1 understreget, at aktiviteter, der udføres af fastboende og ikke-fastboende uden tilladelse, er underlagt de almindeligt gældende miljøbeskyttelsesregler.

Hvad angår skattemyndighedernes kontrol kræver en liberalisering og deregulering som det er foreslået, at myndighederne stoler på, at de borgere der udfører de omhandlede aktiviteter handler lovligt og ansvarligt, herunder at man opgiver indtægter til skattemyndighederne efter de gældende regler.

Hudson Resources Inc. mener, at det er problematisk at der stilles forskellige krav til miljøhensyn og sikkerhed til rettighedshavere efter efterforskningstilladelser og lokale aktører og antager, at en sådan forskelsbehandling begrundes med, at lokale aktører ikke har den finansielle kapacitet til at opfylde samme krav som rettighedshavere efter efterforskningstilladelser.

Denne del af hørings svaret synes at bero på en misforståelse. De sikkerheds- og miljømæssige krav der stilles er relateret til de aktiviteter, der udføres og er ikke afhængig af, om aktiviteterne udføres af lokale aktører eller rettighedshavere efter efterforskningstilladelser.

Hudson Resources Inc. foreslår, at det i forslaget sikres, at de samme regler vedrørende sikkerhed, sundhed og miljøet skal gælde for lokale aktører som for rettighedshavere efter efterforskningstilladelser.

Der gælder, som nævnt ovenfor, ikke forskellige regler for rettighedshavere efter efterforskningsstilladelser og lokale aktører vedrørende sikkerhed, sundhed og miljømæssige forhold.

Hudson Resources Inc. foreslår, at lokale aktører underlægges de samme rapporteringskrav som rettighedshavere efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter og argumenterer med, at det ikke er en finansiel byrde at rapportere.

Hvad angår lokale aktører, der udfører aktiviteter efter en tilladelse eller godkendelse, vil der som udgangspunkt gælde de samme rapporteringskrav som for rettighedshavere efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Hvad angår fastboende der udfører aktiviteter uden tilladelse, vil der i tråd med forslagets formål om at liberalisere og simplificere enkeltpersoners adgang til at indsamle og bryde mineraler ikke blive stillet krav om rapportering. Naalakkersuisut er ikke enig i, at det ikke er en finansiel byrde at rapportere. Forslaget er ikke fulgt.

Hudson Resources Inc. foreslår, at der indføres lovgivning, hvorefter rettighedshavere efter tilladelser til efterforskning har ret til at nægte andre at udføre mineralaktiviteter i tilladelsesområdet samt at rettighedshavere kan lave aftaler med lokale aktører om at give adgang til området.

Forslaget er ændret, således at rettighedshavere efter tilladelser til efterforskning og fastboende ikke kan udnytte de samme mineraler i samme område. Da der således ikke kan forekomme konkurrence mellem parterne, ser Naalakkersuisut ingen grund til at indføre en sådan lovgivning. En rettighedshaver er fri til at indgå aftaler med lokale for så vidt angår mineraler omfattet af tilladelsen. Forslaget er ikke fulgt.

Kaali Fencker

Kaali Fencker beder om, at der tages hensyn til aktører der udfører geoturisme når flere og flere områder bliver omfattet af tilladelser med eneret.

Hvad angår områder omfattet af en udnyttelsestilladelse kan der ikke udføres andre mineralaktiviteter end udnyttelsen herunder heller ikke geoturisme.

Hvad angår områder omfattet af eksisterende efterforskningsstilladelser, vil det fortsat kræve en aftale med rettighedshaver at udføre geoturisme-aktiviteter i området.

Hvad angår områder omfattet af nye efterforskningsstilladelser vil der kunne udføres geoturisme efter loven for så vidt angår mineraler, der ikke er omfattet af efterforskningsstilladelsen.

Kaali Fencker foreslår, at et efterforskningsområde med kendte smykkestenforekomster, når det tilbageleveres, skal undtages fra eneretstilladelser eller alternativt, at området tildeles nye rettighedshavere ved lodtrækning, da alle borgere bør have lige rettigheder.

Mulighederne for udnyttelse af mineraler vil variere meget fra område til område. Naalakkersuisut ønsker derfor at stå frit i forhold til, hvordan et konkret område skal udbydes. Forslaget er ikke fulgt.

Kommune Kujalleq

Kommune Kujalleq udtrykker bekymring for, at en enkelt person med en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter kan sætte sig på et område af særlig interesse for flere personer.

Det er vigtigt at have mulighed for at få eneret til et område, hvis et projekt skal udvikles. Det vil eksempelvis være meget svært at skaffe finansiering til et projekt i et område, hvor man ikke har eneret. Muligheden for at blive meddelt eneretstilladelser er derfor fastholdt.

Kommune Kujalleq foreslår, at grænsen på 250.000 kr. i forslagets § 5, stk. 2, gøres fleksibel, så man ikke på forhånd sætter begrænsninger for kommercialisering af lokale mineralprojekter.

Beløbsgrænsen er fastsat for at have et objektivt kriterie for, hvor stort et omfang aktiviteterne under en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter kan være, før der kræves en tilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Det bemærkes, at overgangen fra en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter til en udnyttelsestilladelse er lettet betydeligt med vedtagelsen Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Kommune Kujalleq anfører, at begrænsninger som "kun anvendelse af håndholdte mekaniske hjælpemidler" er for restriktive, hvis mineralprojekter i mindre skala skal bruges til andet end "rubinplukning" og foreslår sæsonvis brug af visse entreprenørmaskiner.

Det er alene fastboendes aktiviteter uden tilladelse, der er begrænset til håndholdte hjælpemidler. Naalakkersuisut finder det ikke miljømæssigt forsvarligt at tillade brug af entreprenørmaskiner uden nogen form for godkendelse af den enkelte aktivitet.

Kommuneqarfik Sermersooq

Kommuneqarfik Sermersooq bifalder de i forslaget foreslåede ændringer i forhold til den gældende lovgivning på området.

Lumina Sustainable Materials A/S

Lumina Sustainable Materials A/S foreslår, at man ændrer "lokale mineralaktiviteter" til

"småskalaaktiviteter" eller et andet ord der er mere genkendeligt internationalt, da en eventuel konflikt mellem et mineselskab og en rettighedshaver efter forslaget i offentligheden kan komme til at fremstå som en sag mellem et udenlandsk ejet selskab og lokalsamfundet.

Bortset fra forslagets titel benyttes udtrykket "lokale mineralaktiviteter" kun i forbindelse med "tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter", det der efter den gældende lovgivning svarer til en småskalatilladelse med eneret. Da en sådan tilladelse alene vedrører det af tilladelsen omfattede område og der ikke kan ansøges om sådanne tilladelser i områder, der i forvejen er omfattet af en mineraltilladelse, vil konflikter mellem mineselskaber og rettighedshavere efter sådanne tilladelser være yderst sjældne.

Naalackersuisut har i forslaget valgt at ændre terminologien fra "småskalatilladelse med eneret" til "tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter" for at undgå den opfattelse, at projekter efter denne type tilladelse ikke kan udvikle sig ud over småskalastadiet. Valget mellem den af Naalackersuisut foreslåede terminologi og den af Lumina Sustainable Materials A/S foreslåede terminologi er således et spørgsmål om en afvejning af hensynet til, hvordan potentielle investorer i tilladelser med eneret til lokale mineralaktiviteter eventuelt kan opfatte terminologien og hvordan offentligheden eventuelt kan opfatte terminologien i forbindelse med en konflikt mellem to forskellige rettighedshavere. Naalackersuisut finder ikke, at hensynet til den offentlige opfattelse af en konflikt kan begrunde en ændring. Forslaget er ikke fulgt.

Lumina Sustainable Materials A/S anfører, at der ikke i forslaget er fastsat et maksimum for, hvor mange lokale der kan udføre aktiviteter i et område og at dette vil udgøre en stor risiko for en virksomhed med hensyn til sundhed, sikkerhed, miljøpåvirkninger, geologiens integritet m.v.

For det første ville en sådan grænse kræve et tilladelsesregime, da der må træffes afgørelse om, hvem der i givet fald skal have adgang til området. Endvidere ville det være administrativt tungt, da hele landet ville skulle inddeles i mindre delområder. Begge disse forhold går imod forslagets formål.

Hvad angår sundhed, sikkerhed og miljø, er der ikke grænser for, hvor mange mennesker der må færdes i et område, hvor en virksomhed har interesser. Lokale der udfører aktiviteter efter forslaget vil ikke udgøre en større risiko end andre, der færdes i området.

Hvad angår miljøpåvirkninger og geologiens integritet er det præciseret i forslagets § 6, stk. 1, at de almindelige miljøbeskyttelsesregler skal iagttages. Der er indsat en begrænsning i forhold til aktiviteter, der udføres uden tilladelse i forslagets § 6, stk. 2, hvorefter der ikke må etableres skakter eller gruber, vertikalt eller horisontalt, med en dybde på mere end 1 meter målt i forhold til terrænet.

Lumina Sustainable Materials A/S anfører, at det ikke fremgår klart af forslaget, hvordan det skal vurderes, om en fastboendes aktiviteter forstyrrer et selskabs aktiviteter.

Høringsvaret har ført til ændringer i forslaget. Der er indsat en bestemmelse i forslagets § 10, stk. 3, hvorefter fastboende og ikke-fastboende, der udfører aktiviteter efter forslaget, skal respektere aktiviteter, der udføres efter en tilladelse til efterforskning af mineraler. Endvidere er det specificeret i bemærkningerne til bestemmelsen, at de aktiviteter der skal respekteres er aktiviteter, der er godkendt af Naalakkersuisut.

Lumina Sustainable Materials A/S spørger om, hvordan Naalakkersuisut kan garantere, at lokale efterkommer et selskabs sikkerhedsforskrifter.

Fastboende og ikke-fastboende der udfører aktiviteter efter forslaget og som færdes i områder, hvor der udføres mineralaktiviteter har samme pligt til at overholde et selskabs sikkerhedsforskrifter som andre personer, der færdes i området.

Lumina Sustainable Materials A/S anfører, at de har en igangværende mineproduktion og at de ser en øget sikkerhedsrisiko, når flere lokale og turister begynder at færdes i deres tilladelsesområde.

Fastboende og ikke-fastboende må ikke udføre aktiviteter efter forslaget i områder omfattet af en udnyttelsestilladelse, jf. forslagets §§ 10, stk. 1, nr. 2 og 11, stk. 4, nr. 2.

Lumina Sustainable Materials A/S anfører, at de ikke mener, at forslaget er klart nok og at Naalakkersuisut som følge deraf kan træffe subjektive beslutninger.

Naalakkersuisut er ikke enig i den betragtning.

Lumina Sustainable Materials A/S anfører, at der kan blive spørgsmål om ekspropriation som følge af forslaget.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Forslagets bestemmelser om fastboende og ikke-fastboendes aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser vil ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagets ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagets § 77, stk. 5.

Lumina Sustainable Materials A/S foreslår, at der laves en model, hvor der kan indgås en "social contract" mellem en Small-scaler" og et selskab, og at der skal laves en klageinstans for tilfælde, hvor en sådan aftale ikke kan opnås.

Det er uklart, hvad der menes med "social contract" og hvad "small-scaler" dækker over, men

uanset hvad man kalder en aftale, er en rettighedshaver fri til at indgå aftaler, der ikke strider mod loven.

Hvad angår spørgsmålet om en klageinstans vil det være yderst skadeligt, hvis en klageinstans kan træffe afgørelse om at meddele andre rettighedshavere tilladelse til at udføre aktiviteter i et område omfattet af en eneretstilladelse. Forslaget er ikke fulgt.

Lumina Sustainable Materials A/S foreslår, at småskalarettighedshavere kan give deres interesse i et område til kende, når en tilladelse kommer i høring.

Rettighedshavere efter forslaget kan, ligesom andre, indsende høringssvar under den offentlige høring i forbindelse med meddelelse af tilladelser efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Dykkerfirmaet MASIK

Dykkerfirmaet MASIK udtrykker bekymring for stråmandsvirksomhed og foreslår, at forslaget udformes således, at alt arbejde der er omfattet af forslaget udføres af personer, der er fastboende og fuldt skattepligtige til Grønland.

Et rigidt krav om at alt virksomhed, der er omfattet af forslaget, skal udføres af personer, der er fastboende og fuldt skattepligtige til Grønland, kan virke hæmmende på udviklingen af mineralprojekter. Dels kan der være mangel på arbejdskraft i Grønland, og dels er den nødvendige ekspertise ikke nødvendigvis til stede i Grønland, der sendes eksempelvis jævnligt mineralprøver til analyse i udlandet. Forslaget er ikke fulgt.

Det bemærkes, at Naalakkersuisut kan fastsætte vilkår for tilladelser og godkendelser efter forslaget herunder om anvendelse af lokal/regional arbejdskraft.

Dykkerfirmaet MASIK mener, at beløbsgrænsen på 250.000 kr. i forslagets § 5, stk. 2, er for lav.

Beløbsgrænsen er fastsat for at have et objektivt kriterie for, hvor stort et omfang aktiviteterne under en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter kan være, før der kræves en tilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter. En af grundene til, at man har valgt dette kriterie er, at det i tilfælde af manglende oprydning vil være landskassen, der skal dække omkostningerne.

Det bemærkes, at overgangen fra en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter til en udnyttelsestilladelse er lettet betydeligt med vedtagelsen Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Dykkerfirmaet MASIK anfører, at dokumentationskravene i §§ 23 og 24 er ganske omfattende i betragtning af størrelsen af de aktiviteter, der kan udføres med beløbsgrænsen i forslagets § 5.

De planer der skal udarbejdes efter §§ 23 og 24, vil være proportionelle med et projekts omfang. Kravene til planerne vil være begrænsede ved mindre projekter.

Dykkerfirmaet MASIK peger på, at miljøkravene i forslaget §§ 36 ff er en omfattende skærkelse i forhold til gældende ret.

Miljøkravene efter forslaget svarer stort set til de nugældende krav.

Nalik Ventures

Nalik Ventures hilser det som udgangspunkt velkomment, at der gennemføres tiltag, der gør det muligt at udvikle lokale mineralaktiviteter, hvis dette overordnet er til gavn for samfundet. Nalik Ventures mener dog, at man skal være tilbageholdende med at foretage ændringer i råstoflovgivningen, da dette skaber usikkerhed.

Naalakkersuisut er klar over problemstillingen. Det skaber usikkerhed, hver gang man ændrer lovgivningen. Man har dog anset det for hensigtsmæssigt at ændre lovgivningen i dette tilfælde, da man ønsker at give lokale aktører inden for mineralområdet de bedst mulige vilkår.

Nalik Ventures anbefaler, at man undtager allerede meddelte efterforskningstilladelser fra de nye regler i forslaget.

Flere høringsparter har stillet lignende forslag, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Forslagets bestemmelser om fastboende og ikke-fastboendes aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser vil ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagets ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagets § 77, stk. 5.

Nuna Advokater

Nuna Advokater bemærker, at forslaget ikke indeholder bestemmelser om Råstofstyrelsen, og opfordrer til, at myndighedsbehandlingen placeres hos eller i tilknytning til Råstofstyrelsen.

Forslaget indeholder ikke bestemmelser om Råstofstyrelsen, da det jf. Inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut § 23, stk. 1, er Formanden for Naalakkersuisut, der fordeler anliggender mellem medlemmerne af Naalakkersuisut.

Det vil som udgangspunkt være Råstofstyrelsen og Miljøstyrelsen for Råstofområdet, der varetager myndighedsbehandlingen efter forslaget.

Nuna Advokater bemærker, at definitionen af "lokale mineralaktiviteter" alene ses at være møntet på lokale mineralaktiviteter i henhold til tilladelser, og således ikke omfatter

aktiviteter der udføres uden tilladelse efter forslaget § 6.

Dette er korrekt.

Nuna Advokater udtrykker bekymring for, at forslaget kan udgøre en krænkelse af rettighedshavere efter efterforskningstilladelsers eneret og eventuelt kan udgøre et ekspropriativt indgreb. Nuna Advokater foreslår, at der indsættes en overgangsbestemmelse, hvorefter områder omfattet af eksisterende efterforskningstilladelser fortsat skal være reguleret af råstoflovens bestemmelser.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagens bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagens ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslagens § 77, stk. 5. Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslagens § 10, stk. 2.

Efter den eksisterende praksis dækker en efterforskningstilladelse alle mineraler, undtagen radioaktive mineraler og kulbrinter (olie og gas). Fremadrettet vil Naalakkersuisut ændre praksis, således at efterforskningstilladelser som udgangspunkt alene vil komme til at dække industrielle mineraler, det vil sige alle mineraler undtagen radioaktive mineraler, kulbrinter, smykkesten og nogle nærmere bestemte samlermineraler.

Nuna Advokater udtrykker bekymring for, at der kan opstå tvister om konkurrerende rettigheder, når flere parter udfører aktiviteter inden for et tilladelsesområde.

Høringssvaret har ført til ændringer i forslaget. Der er indsat en bestemmelse i forslagens § 7, stk. 3, hvor det præciseres, at en fastboende, der udfører aktiviteter efter § 7, stk. 1, ikke derved kan opnå rettigheder over det område, hvori aktiviteterne udføres.

Nuna Advokater udtrykker bekymringer i forhold til ansvarsproblematikker i forhold til sikkerhed for mennesker og miljøskader, og deraf følgende tvister om erstatningsansvar og foreslår, at der fastsættes klare regler om sikkerhedsafstand mellem mineselskabers og lokales mineralaktiviteter, lokales pligt til at følge mineselskabets sikkerhedsinstrukser i tilknytning til dennes aktiviteter, oprydningforpligtelser, m.v.

Personer der udfører aktiviteter efter forslaget, har de samme pligter til at følge et mineselskabs sikkerhedsinstrukser som andre, der færdes i området. Sager om et eventuelt ansvar vil blive afgjort efter de almindelige regler om erstatningsansvar. Forslaget er ikke fulgt.

Nuna Advokater foreslår, at der laves en aftalemodel eller at der alternativt indføres en registreringspligt/meddelelsespligt for personer, der udfører aktiviteter i et tilladelsesområde.

I Grønland har vi aftalefrihed og det er ikke Naalakkersuisuts opgave at blande sig i eventuelle aftaleforhold mellem lokale og rettighedshavere.

Hvad angår registreringspligt/meddelelsespligt bemærker Naalakkersuisut, at en liberalisering og deregulering af området er et af hovedformålene i forslaget samt at der ikke kræves registrering af andre, der færdes i området. Forslaget er ikke fulgt.

Nuna Advokater beder om en præcisering af, om en rettighedshaver efter forslagets § 14, stk. 4, kan meddeles 5 tilladelser hvert kalenderår.

Der henvises til lovens § 14, stk. 4, " En rettighedshaver kan være meddelt op til 5 tilladelser i et kalenderår. Ingen kan have bestemmende indflydelse i flere end 5 rettighedshaverselskaber samtidigt." Der står "være" ikke "blive". En rettighedshaver kan således ikke være rettighedshaver i mere end 5 tilladelser på samme tid.

Nuna Advokater påpeger, at hvis rettighedshaveren har opfyldt alle forpligtelser vedrørende tilladelsen og aktiviteter efter tilladelsen i den oprindelige tilladelsesperiode og har ”påbegyndt” udførelse af aktiviteter vedrørende udnyttelse af mineraler eller andre kommercielle aktiviteter, har rettighedshaveren ret til en forlængelse af tilladelsesperioden efter forslagets § 15, stk. 3. Andre kommercielle aktiviteter kan for eksempel være aktiviteter vedrørende geoturisme. Kravet om påbegyndt aktivitet er meget vagt kvalificeret i bestemmelsen, herunder hvor den nedre grænse går for, hvad der kræves til at opfylde bestemmelsen, og dermed er risikoen for ”arealreservationer” stor, hvor der spærres for andres (også andre lokales) mineralaktiviteter i området.

Kravene til de krævede aktiviteter ved en forlængelse af en tilladelse med eneret til lokale mineralaktiviteter vil være de samme, som der efter praksis er gældende ved forlængelse af småskalatilladelser med eneret efter råstofloven.

Nuna Advokater påpeger, at forslagets § 27, stk. 1, om rettighedshaveres forpligtelse til oprydning og genopretning og bestemmelsen i forslagets § 65, stk. 1 om ansvar for miljøskader, ikke gælder for fastboende, der udfører aktiviteter uden tilladelse og mener, at disse bør pålægges lignende forpligtelser.

Flere høringsparter har udtrykt bekymring for skader på miljø og natur, der er derfor foretaget en præcisering af kravet om at overholde de almindelige miljøbeskyttelsesregler, se forslagets § 6, stk. 1.

Nuna Advokater foreslår, at det på linje med mineloven og råstofloven præciseres, at forslagets § 58, stk. 1, om overdragelse af tilladelser og godkendelser gælder både direkte og indirekte overdragelser.

Høringssvaret har ført til ændringer i forslaget. Forslagets § 58, stk. 1 er bragt på linje med § 69 i Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Nuna Advokater beder om en præcisering af forslagets § 60, stk. 1 om ekspropriation.

Høringssvaret har ført til ændringer i bemærkningerne til bestemmelsen. Begrebet "ejendom" er ikke præciseret yderligere, da dette begreb skal forstås i bred forstand i tråd med grundloven og Landstingslov om ekspropriation. Det er dog præciseret, at ekspropriation alene kan gennemføres efter forslaget til fordel for rettighedshavere efter forslaget.

Nuna Advokater anfører, at forslagets bestemmelser om erstatningsansvar og forsikringspligt/sikkerhedsstillelse i § 62, stk. 1 og 3, også bør gælde for fastboende, der udfører aktiviteter uden tilladelse efter forslagets § 7.

Fastboende og andre der udfører aktiviteter uden tilladelse efter forslaget vil være erstatningsansvarlige og forsikringspligtige efter de almindelige regler herom. Da der ikke kræves tilladelse eller godkendelse for at udføre aktiviteter efter § 7, vil det ikke være muligt at kræve sikkerhedsstillelse i forbindelse med udførelse af disse aktiviteter.

Palle Møller

Palle Møller er som udgangspunkt taknemmelig over, at der er blevet lyttet til småskalarettighedshaveres kritik af råstoflovens regler på området, men stiller dog spørgsmålstegn ved forslagets § 20, stk. 3, som giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser om, at salg eller udførsel af bestemte mineraler ikke må finde sted, før mineralerne er værdisat.

En af nyskabelserne i forslaget er netop, at Naalakkersuisut ikke generelt vil kræve vurderinger af mineraler inden salg. Bestemmelsen er indsat for at sikre, at man eksempelvis kan opfylde krav efter internationale aftaler om registrering af diamanter.

Resource 500 og Resource 500 Fevti

Resource 500 og Resource 500 Fevti støtter som udgangspunkt forslagets formål om at støtte lokale mineralinteresser men er imod forslaget, som det er fremsat. Selskaberne mener, baseret på selskabernes internationale erfaringer, at forslaget kan skabe en lang række problemer og medføre en række konflikter.

Flere af selskabernes påstande er ikke underbygget og Naalakkersuisut har ikke kendskab til, at de frygtede problemer eksisterer i lande vi normalt sammenligner os med.

Resource 500 og Resource 500 Fevti mener ikke, at tilknytningskravet på 2 år for fastboende er tilstrækkeligt. De mener, at der skal stilles krav om, at personer skal bo i eller i nærheden af et tilladelsesområde, hvor de ønsker at udføre aktiviteter.

Naalakkersuisut ønsker, at hele befolkningen skal have lige adgang til at udnytte mineraler. Forslaget er ikke fulgt. Tilknytningskravet på 2 år er dog hævet til 5 år, se forslagets § 5, stk. 3.

Resource 500 og Resource 500 Fevti foreslår, at alle aktiviteter efter forslaget skal udføres på grundlag af en tilladelse, at der skal indføres en prøve for personer, der ønsker at udføre aktiviteter efter forslaget, samt at der skal kræves omfattende rapporteringer fra personer, der udfører aktiviteter efter forslaget.

Et af hovedformålene med forslaget er at liberalisere og simplificere enkeltpersoners adgang til at indsamle og bryde mineraler. Forslaget er ikke fulgt.

Resource 500 og Resource 500 Fevti efterspørger en præcisering af, hvilke mineraler der kan udnyttes af fastboende.

Fastboendes adgang til at udnytte mineraler omfatter som udgangspunkt alle mineraler undtagen radioaktive mineraler, se forslagets § 6, stk. 2. Endvidere er der, med henblik på at sikre eneretten for rettighedshavere efter tilladelser til efterforskning, indsat en bestemmelse i forslagets § 10, stk. 2, hvorefter fastboende alene må bryde mineraler omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt.

Resource 500 og Resource 500 Fevti efterspørger en præcisering af, hvilke håndholdte redskaber der må benyttes.

Fastboende må, uden der kræves tilladelse dertil, benytte de redskaber, som er beskrevet i bemærkningerne til forslagets § 7, stk. 1. Det bemærkes, at Naalakkersuisut, jf. forslagets § 12, stk. 2, kan fastsætte nærmere bestemmelser om, hvilke redskaber der må benyttes.

Resource 500 og Resource 500 Fevti efterspørger en maksimal dybde og mængde for udvinding af mineraler, en pligt til at dække huller til og registrering af geologiske data.

Hvad angår spørgsmålet om en maksimal dybde og mængde har flere høringsparter udtrykt bekymringer om omfanget af aktiviteter uden tilladelse, og høringsvarene har ført til ændringer i forslaget. Der er således indsat en bestemmelse i forslagets § 7, stk. 2, hvorefter lokale der udfører aktiviteter uden tilladelse ikke må etablere skakter og gruber med en dybde på mere end 1 meter målt i forhold til terrænet.

Hvad angår pligten til at dække huller til, har flere høringsparter udtrykt bekymring for skader på miljø og natur. Der er derfor foretaget en præcisering af kravet om at overholde de almindelige miljøbeskyttelsesregler, se forslagets § 6, stk. 1.

Hvad angår registrering af geologiske data er et af hovedformålene med forslaget at liberalisere og simplificere enkeltpersoners adgang til at indsamle og bryde mineraler. Forslaget er ikke fulgt.

Resource 500 og Resource 500 Fevti efterspørger en begrænsning af antallet af fastboende, der kan udføre aktiviteter i et givent område.

For det første ville en sådan grænse kræve et tilladelsesregime, da der må træffes afgørelse om, hvem der i givet fald skal have adgang til området. Endvidere ville det være administrativt tungt, da hele landet ville skulle inddeles i mindre delområder. Begge disse forhold går imod forslagets formål.

Resource 500 og Resource 500 Fevti mener, at grænsen på 1 kg, som ikke-fastboende jf. forslagets § 8, stk. 2, nr. 1 må udføre uden godkendelse, er uklar, da der er forskel på forskellige mineraler.

Grænsen på 1 kg er valgt for at have en objektiv grænse for ikke-fastboendes udførsel. Grænsen gælder uanset hvilket mineral, der udføres.

SIK

SIK antager, at der blandt ansøgere til materialetilladelser vil være ansøgere, der benytter udenlandsk-registrerede fartøjer til sandsugning, hvilket vil være konkurrenceforvridende.

Forslaget tager ikke stilling til indregistrering af skibe. Dette spørgsmål ses at skulle reguleres i anden lovgivning.

Transparency International Greenland

Transparency International Greenland savner bestemmelser om korruption i forslaget.

Bestemmelser om korruption bør gælde generelt og bør derfor findes i en lov, der generelt dækker al myndighedsbehandling.

Transparency International Greenland bemærker, at myndighedsbehandlingen, jf. forslagets § 1, stk. 3, skal være 'samlet og integreret'. Transparency International Greenland forventer dog, at aktindsigtsanmodninger fortsat vil kunne tilgå én af de involverede myndigheder.

Anmodninger om aktindsigt vil fortsat kunne tilgå én af de involverede myndigheder.

Transparency International Greenland mener, at de internationalt anerkendte principper, der henvises til i forslagets § 35, stk. 2, med fordel kan nævnes.

Internationale anerkendte principper er et dynamisk begreb, der ændrer sig over tid. En nærmere regulering findes derfor bedst varetaget i bekendtgørelsesform.

Transparency International Greenland spørger, om rapporter der udarbejdes efter forslagets § 50, stk. 1, (VFT-redegørelser, mindre redegørelser om miljøforhold), vil blive offentliggjort og om disse rapporter skal opdateres løbende.

VFT-redegørelser vil blive offentliggjort, såfremt der træffes bestemmelse om en offentlig høring vedrørende redegørelsen. VFT-redegørelser skal godkendes ved hver aktivitetsansøgning.

Anonyme høringsparter

En anonym høringspart påpeger, at fastboende kan fjerne store værdier fra et område omfattet af en tilladelse til efterforskning.

Der er indsat begrænsninger for lokales udførelse af aktiviteter uden tilladelse i forslagets § 7, stk. 2. Forslaget er ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningstilladelse, som biprodukt, se forslagets § 10, stk. 2.

En anonym høringspart efterspørger en præcisering af, hvilke håndholdte hjælpemidler der må benyttes.

Fastboende må, uden der kræves tilladelse dertil, f.eks. benytte de redskaber, som er beskrevet i bemærkningerne til forslagets § 7, stk. 1. Det bemærkes, at Naalakkersuisut, jf. forslagets § 12, stk. 2, kan fastsætte nærmere bestemmelser om, hvilke redskaber der må benyttes.

To anonyme høringsparter spørger om, hvordan ansvaret for skader på miljø og terræn fordeles mellem en rettighedshaver og personer, der udfører aktiviteter uden tilladelse.

Ansvar for skader på terrænet vil blive afgjort efter de almindelige regler herom.

To anonyme høringsparter udtrykker bekymringer for efterforskningstilladelsers eneretsstatus, og det påpeges, at der kan være tale om ekspropriation.

Flere høringsparter har udtrykt lignende bekymringer, og høringssvarene har ført til ændringer i forslaget. Dels vil forslagets bestemmelser om lokales aktiviteter i områder omfattet af efterforskningstilladelser ikke finde anvendelse i områder omfattet af efterforskningstilladelser meddelt før forslagets ikrafttrædelse. Eksklusiviteten i disse

områder fastholdes således som hidtil, se overgangsbestemmelsen i forslaget § 77, stk. 5. Dels er forslaget ændret således, at lokale alene må bryde mineraler, der er omfattet af en efterforskningsstilladelse, som biprodukt, hvilket fremadrettet vil sikre rettighedshaveres eksklusive rettigheder til mineraler omfattet af tilladelsen, se forslaget § 10, stk. 2.

Efter den eksisterende praksis dækker en efterforskningsstilladelse alle mineraler, undtagen radioaktive mineraler og kulbrinter (olie og gas). Fremadrettet vil Naalakkersuisut ændre praksis, således at efterforskningsstilladelser som udgangspunkt alene vil komme til at dække industrielle mineraler, det vil sige alle mineraler undtagen radioaktive mineraler, kulbrinter, smykkesten og nogle nærmere bestemte samlermineraler.

To anonyme høringsparter spørger om, hvordan man forholder sig, hvis rettighedshavere og fastboendes aktiviteter ikke er forenelige.

Flere høringsparter har udtrykt bekymringer vedrørende sådanne tilfælde, og hørings svarene har ført til ændringer i forslaget. Der er således indsat en bestemmelse i forslaget § 10, stk. 3, hvorefter indsamling og brydning efter §§ 7 og 8 i områder omfattet af en efterforskningsstilladelse efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter, skal udføres med respekt for aktiviteter, der udføres efter efterforskningsstilladelsen.

En anonym høringspart fremsætter forslag om, at fastboende, der udfører aktiviteter i tilladelsesområder skal have rettighedshaverens godkendelse.

Dels vil fastboendes aktiviteter uden tilladelse være begrænsede, og dels skal disse respektere en rettighedshavers aktiviteter. Derudover lægger Naalakkersuisut meget vægt på, at alle borgere får lige adgang. Forslaget er ikke fulgt.

En anonym høringspart udtrykker bekymringer i forhold til antallet af fastboende, der kan udføre aktiviteter i et givent område.

En begrænsning af antallet af personer, der må udføre aktiviteter i et givent område, vil kræve registreringer og store administrative ressourcer hos både myndighederne og de personer, der ønsker at udføre aktiviteter efter forslaget. Forslaget er ikke fulgt.

En anonym høringspart angiver, at forslaget bør indeholde bestemmelser om brug af kemikalier og at det anerkendes, at lokale ikke kan få adgang til mineområder.

Fastboendes aktiviteter uden tilladelse må alene udføres ved hjælp af håndholdte hjælpemidler. Det er således ikke lovligt at benytte kemikalier uden tilladelse. Det fremgår af forslaget § 10, stk. 1, nr. 2, at der ikke må udføres aktiviteter efter forslaget i områder omfattet af udnyttelsestilladelser efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

En anonym høringspart antager, at fastboende efter forslaget alene må udføre aktiviteter i løst materiale og ikke i hårde klipper.

Dette er en fejlantagelse. Fastboendes aktiviteter er ikke begrænsede til løst materiale.

En anonym høringspart udtrykker bekymring for, at man med forslaget skaber usikkerhed i forhold til IFC- og ESG-standarder.

Forslaget ses ikke, med de ændringer der er foretaget, at have indflydelse på rettighedshaveres forhold til IFC- og ESG-standarder.

En høringspart foreslår, at der indsættes en bestemmelse om, at der ikke må udføres aktiviteter i et område fra tidspunktet hvor et kommissorium for et udnyttelsesprojekt er godkendt.

Høringssvaret har ført til ændringer i forslaget, og der er indsat bestemmelser i forslagets §§ 10, stk. 1, nr. 3 og 11, stk. 4, nr. 3, om at fastboende uden tilladelse og ikke-fastboende, ikke må udføre aktiviteter i områder omfattet af et kommissorium efter Inatsisartutlov om mineralaktiviteter § 44, efter kommissoriet er sendt i offentlig høring.

Udover de ovenfor nævnte ændringer er der efter den offentlige høring, for at sikre at landets mineralressourcer kommer landets befolkning til gode, indsat et forbud mod at personer, der har opholdt sig mindre end 3 måneder i landet indsamler og bryder mineraler, medmindre dette sker under deltagelse i en guidet tur arrangeret af en fastboende, samt et krav om eksportgodkendelse eller dokumentation for, at mineralerne er købt af en fastboende, såfremt disse personer ønsker at udføre mineraler. Se hertil forslagets § 9, stk. 1-3.

Endvidere er der indsat en bestemmelse om, at mineraler indsamlet i videnskabeligt øjemed kan udføres uden eksportgodkendelse. Se hertil forslagets § 9, stk. 4.